

DEZBATERI PARLAMENTARE

Parlamentul Republicii Moldova de legislatura a XIX-a

SESIUNEA a VIII-a ORDINARĂ – IULIE 2014

Ședința din ziua de 3 iulie 2014

(STENOGRAMA)

SUMAR

1. Declararea ședinței ca fiind deliberativă. (*Onorarea Drapelului de Stat al Republicii Moldova.*)
2. Dezbaterea ordinii de zi și aprobarea ei.
3. Doamna deputat Galina Balmoș a transmis domnului Președinte al Parlamentului Igor Corman, din partea Frațiunii PCRM, moțiunea simplă asupra politicilor în domeniul educațional și al activității Ministerului Educației.
4. Dezbaterea și adoptarea în lectura a doua a proiectului Codului transporturilor rutiere nr.267 din 14 iunie 2013.
5. Dezbaterea și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege nr.165 din 5 mai 2014 pentru modificarea Codului contravențional al Republicii Moldova nr.218-XVI din 24 octombrie 2008.
6. Dezbaterea și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege nr.385 din 2 octombrie 2013 cu privire la Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală.
7. Dezbaterea și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege nr.505 din 6 decembrie 2013 pentru modificarea și completarea Legii nr.21 din 1 martie 2013 cu privire la oamenii de creație și la uniunile de creație (*art.2, 23, 24 ș.a.*).
8. Dezbaterea și adoptarea în lectura a doua a proiectului Legii cinematografilei nr.2921 din 5 decembrie 2012.
9. Dezbaterea și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege nr.459 din 15 noiembrie 2013 pentru modificarea și completarea Legii nr.102-XV din 13 martie 2003 privind ocuparea forței de muncă și protecția socială a persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă.
10. Dezbaterea, aprobarea în primă lectură și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege nr.139 din 4 aprilie 2014 privind compensarea unor pierderi cauzate de excluderea unui teren din categoria de terenuri cu destinație agricolă.
11. Dezbaterea, aprobarea în primă lectură și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege nr.196 din 27 mai 2014 cu privire la ratificarea Addendumului nr.1 la Acordul de finanțare dintre Guvernul Republicii Moldova și Uniunea Europeană privind Programul-cadru de suport al acordurilor curente și viitoare dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană, Planul Național de Acțiuni 2012.
12. Dezbaterea, aprobarea în primă lectură și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege nr.218 din 10 iunie 2014 pentru ratificarea Acordului dintre

Republica Moldova și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare privind acordarea grantului nr.TF015873 din Fondul de Carbon pentru Dezvoltare Comunitară Plus (CDCF Plus) în vederea realizării suportului pentru operațiunile de proiect ale Oficiului Finanțării de Carbon.

13. Dezbateră și adoptarea proiectului de Lege nr.169 din 7 mai 2014 privind completarea anexei la Legea nr.166 din 11 iulie 2012 pentru aprobarea Strategiei naționale de dezvoltare „Moldova 2020”. Lege ordinară.

14. Dezbateră și aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege nr.234 din 18 iunie 2014 pentru modificarea unor acte legislative (*Legea asistenței sociale – art.5; Legea cu privire la ajutorul social – art.4 ș.a.*).

15. Dezbateră și adoptarea proiectului de Hotărâre nr.149 din 11 aprilie 2014 cu privire la aprobarea Concepției de reformare a Procuraturii. (*Comisia propune adoptarea Concepției printr-o lege ordinară.*)

16. Dezbateră în lectura a doua a proiectului de Lege nr.19 din 24 ianuarie 2014 pentru modificarea și completarea Legii nr.123-XVIII din 23 decembrie 2009 cu privire la gazele naturale (*art.1, 2, 3 ș.a.*). Procedura de vot a proiectului nr.19 se transferă pentru o ședință ulterioară.

17. Dezbateră și aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege nr.216 din 6 octombrie 2014 pentru completarea articolului 128 din Codul vamal al Republicii Moldova nr.1149-XIV din 20 iulie 2000.

18. Prezentarea, de către domnul ministru al sănătății Andrei Usatîi, a informației cu privire la oferirea spre concesiune a serviciului de dializă – răspuns domnului deputat Gheorghe Brega.

19. Prezentarea, de către domnul ministru al sănătății Andrei Usatîi, a informației cu privire la examinarea cazurilor de percepere a surselor financiare de la pacienți în Centrul de Dializă și Transplant Renal – răspuns domnului deputat Anatolie Zagorodnîi.

20. Prezentarea, de către domnul ministru al sănătății Andrei Usatîi, a informației cu privire la examinarea cazului care a avut loc la Spitalul „Sfînta Treime” – răspuns doamnei deputat Oxana Domenti.

21. Declarația domnului deputat Grigore Petrenco.

Ședința începe la ora 10.02.

Lucrările sînt prezidate de domnul Igor Corman, Președintele Parlamentului, asistat de doamna Liliana Palihovici și de domniile Andrian Candu și Oleg Bodrug, vicepreședinți ai Parlamentului.

Domnul Igor Corman:

Bună dimineața, stimați colegi.

Vă rog să vă ocupați locurile.

Secretariatul,
Vă rog să anunțați prezența.

Domnul Maxim Ganaciuc – șeful Direcției generale documentare parlamentară a Secretariatului Parlamentului:

Doamnelor și domnilor deputați,
Bună dimineața.

Vă anunț că la lucrările ședinței de astăzi a plenului Parlamentului, din totalul celor 101 de deputați, și-au înregistrat prezența 94 de deputați. Nu s-au înregistrat deputații: Vieru Boris – din motive de sănătate; Barbulat Mihail, Mironic Alla, Șupac Inna, Vlah Irina – la cerere; Bolboceanu Iurie, Petkov Alexandr.

Domnul Igor Corman:

Ședința este deliberativă. Vă rog să onorăm Drapelul de Stat al Republicii Moldova. *(Se onorează Drapelul de Stat al Republicii Moldova.)*

Vă mulțumesc.

Domnilor deputați,

Astăzi se împlinește un an de la trecerea în eternitate a Primadonei Operei Naționale Maria Bieșu.

De asemenea, la 30 iunie s-a stins din viață Fiodor Angheli, deputat în primul Parlament al Republicii Moldova.

Rog să păstrăm un minut de reculegere. *(Se păstrează un minut de reculegere.)*

Vă mulțumesc.

În perioada premergătoare ședinței de astăzi și-au sărbătorit ziua de naștere câțiva colegi de ai noștri: domnul Ion Ceban și domnul Boris Vieru. Să le dorim mult succes și, mai ales domnului Vieru multă sănătate. *(Aplauze.)*

Stimați colegi,

Acum urmează să aprobăm ordinea de zi. Dumneavoastră aveți suplimentul propus de Biroul permanent în baza propunerilor comisiei și, tradițional, voi da curs cererilor depuse de deputați.

Prima cerere, înaintată de șase colegi, privind includerea în ordinea de zi a proiectului de Lege cu nr.216.

Domnul Mîndru.

Domnul Victor Mîndru:

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Propunem să fie inclus în ordinea de zi proiectul de lege înregistrat la 23 mai 2013, proiectul cu nr.216, proiect care completează Legea cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului și anume asigurarea cu spațiu locativ a colaboratorilor Poliției prin compensarea cheltuielilor pentru chiria acestui spațiu.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Supun votului această propunere. Cine este pentru? Număr insuficient de voturi.

Următoarea cerere, semnată de cinci deputați, privind includerea în ordinea de zi a subiectului referitor la audierea Procurorului General cu privire la Agenția „Moldsilva”.

Doamna Ivanov.

Doamna Violeta Ivanov:

Domnule Președinte,

Propunem includerea în ordinea de zi pentru astăzi audierea Procurorului General cu privire la atribuirea de către Agenția „Moldsilva” a pădurii din preajma satului Sociteni, raionul Ialoveni.

Reamintim că, anul trecut, locuitorii satului pentru a-și manifesta protestul față de acțiunile ilegale ale autorităților, au blocat traseul Chișinău – Hîncești. Atunci, în urma audierilor desfășurate de către Comisia mediu și schimbări climatice, comisia a expediat un demers la adresa Procuraturii Generale, prin care a semnalat, pe trei pagini, un șir de ilegalități admise de autoritățile centrale, cât și de autoritățile locale la atribuirea fondului forestier în arendă, la eliberarea actelor permissive.

În rezultat, Procuratura Generală a informat că a intentat dosare penale nu pe funcționari și administrația agenților economici care au acaparat ilegal fondul forestier, ci pe numele protestatarilor care au semnalat fărădelegile.

Săptămîna aceasta membrii Comisiei mediu și schimbări climatice au discutat din nou cu locuitorii satului Sociteni, inclusiv cu primarul interimar, care au informat că ilegalitățile și intimidările continuă, inclusiv prin intermediul dosarelor penale intentate pe numele locuitorilor satului și nu pe acei care au încălcat legea, precum și că intenționează să reia măsurile de protest, însă de această dată cu susținerea locuitorilor satelor din împrejurime în hotarele administrative ale cărora se află aceste păduri. Este vorba de satele Sociteni, Ruseștii Noi, Dănceni și altele.

Pentru a clarifica situația și a apăra interesele cetățenilor și locuitorilor din aceste sate, propunem audierea Procurorului General pe această temă.

Domnul Igor Corman:

Supun votului această propunere. Cine este pentru? Constat număr insuficient de voturi.

Următoarea cerere, semnată de cinci deputați, privind includerea în ordinea de zi a proiectului cu nr.1002.

Domnul Șova.

Domnul Vasilii Șova:

Спасибо.

Уважаемые коллеги!

Наверное, наша сессия уже подходит к завершению, и не только сессия, а похоже, что и legislatura. Фракция ПКРМ предлагает все-таки в оставшееся время позаботиться и о вопросах, касающихся национальной безопасности страны и возобновления диалога с внешними партнерами, касающемся данной сферы, потому что в нашем регионе – все мы понимаем – очень беспокойно и нам необходимы определенные шаги, касающиеся возобновления диалога с внешними партнерами по этой сфере.

Поэтому Партия коммунистов предлагает вернуться к рассмотрению проекта №1002 от 2011 года – проект закона о статусе постоянного нейтралитета Республики Молдова. И мы предлагаем поставить этот вопрос на голосование. Надеемся на вашу поддержку.

Спасибо.

Domnul Igor Corman:

Supun votului această propunere. Cine este pentru? Număr insuficient de voturi.

Următoarea cerere, semnată de șase deputați, privind includerea în ordinea de zi a proiectului cu nr.147. Doamna Balmoș.

Doamna Galina Balmoș:

Mulțumesc.

Noi propunem a multa oară includerea în ordinea de zi a proiectului nr.147 din 2013, proiect care vine cu susținerea suplimentară a veteranilor celui de-al doilea Război Mondial; proiect care, cu zi ce trece, necesită tot mai puține surse financiare, din păcate; proiect pe care dumneavoastră nicidecum nu doriți să îl auziți. Poate acum, la finele unei sesiuni, ați binevoi să includem acest proiect măcar în ordinea de zi.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Supun votului această propunere. Cine este pentru? Număr insuficient de voturi.

Următoarea cerere, semnată de opt deputați, privind includerea în ordinea de zi a proiectului cu nr.173.

Doamnă Domentî,

Vă rog.

Doamna Oxana Domentî:

Stimați colegi,

Propun în agenda de lucru a Parlamentului, pentru această săptămână, proiectul de Lege nr.173 din 12 mai 2014 cu privire la protecția socială a unor categorii de cetățeni care locuiesc în așa-numită zonă de securitate sau în localitățile limitrofe cu Transnistria.

Stimați colegi,

În timp ce dumneavoastră vă străduiți să blocați această inițiativă legislativă, pe care o propun deja de două luni în fiecare zi, Guvernul a venit deja cu o inițiativa similară, deja este, în principiu, și opinia Guvernului cu privire la acest subiect. Dacă dumneavoastră considerați că opoziția trebuie să elaboreze proiecte de lege pentru ca să sensibilizeze Guvernul asupra unei probleme și pentru ca să impulsioneze activitatea Guvernului, într-un sens, noi sîntem gata s-o facem, doar să fie în beneficiul cetățenilor.

Eu totuși, vă rog să fim corecți și să examinăm aceste inițiative legislative în ordinea cum au fost ele înregistrate în Parlament. Noi am înregistrat-o cu două luni în urmă, cu două luni și jumătate în urmă, de aceea eu propun să o includem în ordinea de zi a ședinței Parlamentului. Rog susținerea dumneavoastră.

Domnul Igor Corman:

Cine este pentru? Număr insuficient de voturi.

Următoarea cerere privind includerea în ordinea de zi a proiectului cu nr.179.

Doamna Domentii.

Doamna Oxana Domentii:

Același lucru este și cu proiectul de Lege nr.179, care vizează extinderea numărului de cetățeni care vor beneficia de ajutor, de suport financiar de stat sau ajutor financiar suplimentar la pensie. Noi am venit cu această inițiativă acum câteva luni de zile, există deja și o inițiativă similară, cu care a venit Guvernul săptămîna trecută. Deci s-au găsit bani pentru acest subiect și eu propun să îl examinăm în ordinea în care a fost înregistrat în Parlament. Deci propun în ordine prioritară să examinăm proiectul nr.179 din 15 mai 2014.

Domnul Igor Corman:

Cine este pentru? Număr insuficient de voturi.

Următoarea cerere privind includerea în ordinea de zi a proiectului cu nr.233.

Domnul Stati.

Domnul Sergiu Stati:

Da. Mulțumesc.

Stimați colegi,

Domnule Președinte,

Aș ruga atenția dumneavoastră pe un minut, ca să prezint un proiect.

Stimați colegi,

Din simplu motiv că, într-adevăr, este un proiect foarte important.

Vreau să vă amintesc că anul acesta Republica Moldova a sărbătorit aniversarea a 23-a de la declararea Independenței, dar în același timp, deci istoria noastră este mult mai adîncă și mai profundă.

Anul acesta se împlinesc 655 de ani de la declararea Independenței, adică de la formarea statului moldovenesc medieval. Respectiv, noi am păstrat denumirea istorică a Republicii Moldova, noi păstrăm tradițiile și cultura moldovenească.

În acest sens, se poate cu toată certitudinea de spus că sîntem, în sensul aceasta, succesorii statului Moldovei.

Domnul Igor Corman:

Domnul Stati.

Domnul Sergiu Stati:

Mulțumesc.

Nu vreau să spun că aceasta este diversiune.

În acest sens, deci, stimați prieteni, vreau să vă îndemn încă o dată ca să fiți patrioți, să nu fiți patrioți declarativi ai țării Moldovei, ai Republicii Moldova ci, într-adevăr, în sensul acesta, să fiți acei care țin cu acest popor.

Și vă îndemn foarte mult ca să votați proiectul nr.223. El este unul, am impresia, unul foarte bun, ca să elaborăm un program de activitate pentru organizarea festivităților consacrate aniversării a 655 de ani de la formarea Țării Moldovei.

Mulțumesc.

Vă îndemn să votați.

Domnul Igor Corman:

Cine este pentru? Număr insuficient de voturi.

Următoarea cerere, semnată de 5 deputați, privind includerea în ordinea de zi a proiectului cu nr.459.

Domnul Mocanu.

Domnul Gheorghe Mocanu.

Domnul Gheorghe Mocanu:

Stimați colegi,

În luna noiembrie, anul trecut, am înregistrat un proiect prin care încercăm să oferim o protecție mai mare persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă.

Proiectul prevede că autoritățile publice sînt obligate să ofere locuri de practică în mărime de 10 la sută din numărul de angajați. Și această practică va fi considerată experiență de muncă.

Raportul este gata pentru lectura a doua. Este sinteza amendamentelor.

Vă rugăm să susțineți acest proiect pentru a fi votat în lectura a doua.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Supun votului această propunere. Cine este pentru? Majoritatea voturilor deputaților prezenți, propunerea este acceptată.

Următoarea cerere, semnată de 5 deputați, privind includerea în ordinea de zi a proiectului de Hotărîre cu nr.263.

Doamna Palihovici.

Doamna Liliana Palihovici:

Stimați colegi,

Avînd în vedere semnarea la 27 iunie 2014 și ratificarea în 2 iulie 2014 a Acordului de Asociere și crearea Zonei de Comerț Liber Aprofundat și Cuprinzător între Republica Moldova și Uniunea Europeană, propunem introducerea în ordinea de zi a proiectului înregistrat cu nr.263, proiectul de Hotărîre pentru aprobarea Declarației Parlamentului Republicii Moldova cu privire la procesele de reintegrare teritorială a țării în contextul parcursului european al Republicii Moldova.

Domnul Igor Corman:

Supun votului această propunere. Cine este pentru? Majoritatea voturilor deputaților prezenți, propunerea este acceptată.

Stimați colegi,

Acestea au fost cererile la ordinea de zi care au fost transmise prezidiumului.

Văd că încă 5 deputați s-au înregistrat. La ordinea de zi? Păi și de ce nu ați transmis cererile, așa cum face toată lumea?

Domnul Brega.

Domnul Gheorghe Brega:

Mulțumesc.

Domnule Președinte,

Eu am transmis cererile acestea încă vreo cîteva ședințe în urmă. Dar problema este în alta. Proiectul nr.940, ceea ce se referă la demolarea construcțiilor neautorizate pe teren public–privat și proiectul nr.38, ceea ce se referă la evacuarea mașinilor, evacuarea vehiculelor staționate neregulamentar.

Deci acum este... ați spus că nu este raportul comisiei. La moment este raportul comisiei. Comisia a dezbătut public aceste proiecte cu APL cu tot.

De aceea, am și solicitat să fie inclus. Nu este o problemă, scrii o hîrtie cu 5 semnături, aceasta nu este o problemă, dar să fie inclus pe săptămîna viitoare sau pe mîine, pentru că stau proiectele acestea... raportul este.

Președintele comisiei a spus că a înaintat aceste proiecte. Dar nu înțeleg de ce nu sînt incluse?

Domnul Igor Corman:

Președintele comisiei,

Domnule Mușuc,

Vă rog.

Domnul Eduard Mușuc:

Da. Mulțumesc, domnule Președinte.

Confirm că drept urmare a audierilor, noi am examinat și am dezbătut în cadrul comisiei, și am aprobat raportul, și, în formă scrisă, am înaintat propunerea către Biroul permanent de a fi incluse aceste proiecte în ordinea de zi.

Reieșind din aceasta, susțin solicitarea domnului deputat Brega de a include acest proiect de lege fie pentru ziua de mâine, fie pentru săptămîna viitoare.

Domnul Igor Corman:

Bine. Deci propunerea este pentru săptămîna viitoare? O supun votului. Cine este pentru rog să voteze. Constat număr insuficient de voturi.

Stimați colegi,

Haideți la Biroul permanent, la ședința următoare...

Domnule Brega,

Domnul Președinte face propunerea la Biroul permanent, oricum vom face agenda pentru săptămîna viitoare. Am impresia că colegii nu sînt prea bine informați despre aceste lucruri. (*Rumoare în sală.*)

Domnule Brega,

Haideți în scris, după Regulament, regulile sînt pentru toată lumea, fără excepție. Eu vă rog să adresați cererea prezidiumului în scris, așa scrie în Regulament, domnule Brega.

Vă rog, foarte scurt.

Domnul Brega.

Domnul Gheorghe Brega:

Eu o să scriu, dar dacă înaintează președintele unei comisii nu este o problemă. E destul președintele unei comisii. Nu e o problemă de scris o hîrtie.

Și a doua chestiune, domnule Președinte, ceea ce se referă la raportul CNA, raportul Procuraturii în privința inundațiilor din 2008.

Totuși, ar trebui de grăbit Procuratura. Procuratura...

Domnul Igor Corman:

Domnule Brega,

Vă rog un pic atenție. Deci raportul a fost transmis Parlamentului. Eu, ieri, l-am repartizat comisiei. Și dumneavoastră pentru informare, cred că chiar astăzi îl veți avea. Este.

Domnul Petrenco.

Domnul Grigore Petrenco:

Mulțumesc.

Stimați colegi,

După euforia de ieri legată de asocierea cu Uniunea Europeană, eu aș vrea să îl îndemn pe Președintele Parlamentului Corman să nu mai încalce Regulamentul Parlamentului și să ofere dreptul... cuvîntul deputaților atunci cînd solicită și sînt înscriși în listă pentru a lua cuvîntul de la tribuna centrală.

Eu vă îndemn să recitiți articolul 61 și 105 din Regulamentul Parlamentului și să nu mai faceți asemenea prostii. Parlamentul este instituția...

Domnul Igor Corman:

Domnule Petrenco,

Nu am nevoie de lecțiile dumneavoastră cu privire la parlamentarism. Dumneavoastră vedeți mai întâi în cadrul Frațiunii, cum vă asociați la deciziile care le au colegii dumneavoastră.

Și dacă dumneavoastră aveți păreri personale care vă vizează, nu trebuie să impuneți această părere plenului Parlamentului.

Vă rog frumos, la ordinea de zi, dacă aveți propuneri concrete.

Domnul Grigore Petrenco:

Avînd în vedere că nu mi-ați oferit cuvîntul ieri și ați spus că astăzi vom continua această discuție și o să îmi oferiți astăzi cuvîntul, eu solicit să fiu înscris la sfîrșitul ședinței, pentru o declarație legată de subiectul de ieri.

Și suplimentar la ceea ce s-a spus deja – propunerea doamnei Palihovici, noi nu avem proiectul declarației. Deci acest proiect nu a fost repartizat. Noi ce să examinăm astăzi?

Domnul Igor Corman:

Doamnă Palihovici,

Vă rog.

Doamna Liliana Palihovici:

Proiectul a fost înregistrat, acum am verificat la Secretariat. Ei au promis că îl aduc de la Parlament să vi-l multiplice și să îl dea la toată lumea. Va fi timp să îl discutăm, să îl dezbatem. Și care este problema? (*Rumoare în sală.*) Este foarte important subiectul.

Domnul Igor Corman:

Domnul Popa.

Domnul Gheorghe Popa:

Da. Domnule Președinte,

Din ordinea de zi, adică referitor la ordinea de zi. Propun ca proiectul de Lege nr.434, la care Comisia agricultură și industrie alimentară este coraportor, să fie exclus din ordinea de zi, deoarece noi nu l-am examinat la ședința comisiei.

La solicitarea Președintelui Frațiunii PLDM, acest proiect de lege a fost inclus pentru a fi examinat la ședința comisiei pentru miercuri viitoare. De aceea, solicit ca el să fie schimbat cu o săptămînă înainte. Prima propunere.

Și a doua propunere...

Domnul Igor Corman:

Vă rog frumos, domnule Popa, dacă permiteți, doamna președinte Ivanov să se expună. Ea este cu raportul comisiei.

Doamna Ivanov.

Este vorba de proiectul cu nr.434.

Doamna Violeta Ivanov:

Da. Se acceptă.

Domnul Igor Corman:

Propunerea a fost ca să fie transmis.

Doamna Violeta Ivanov:

Se acceptă amânarea pentru o altă dată, când va fi și coraportul gata.
(*Rumoare în sală.*)

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Autorul. Domnul Balan.

Domnul Ion Balan:

Eu am propus acest proiect de lege, deoarece președintele Comisiei agricultură și industrie alimentară, avînd avizul Guvernului și avizele de la toate comisiile de mult timp, nu dorește să includă în ordinea de zi a comisiei acest proiect de lege.

De aceea, noi putem să îl examinăm. Eu sînt autor și putem să examinăm mîine proiectul de lege în primă lectură. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

Doamna Ivanov.

Doamna Violeta Ivanov:

Referitor la proiectul nr.434.

Domnule autor,

Vreau să vă spun că avizul Guvernului nu este pozitiv. Așa că mai bine faceți și coraportul, discutați-l în comisie și atunci la altă ședință îl discutăm.

Domnul Igor Corman:

Deci două comisii: raportor și coraportor, propun pentru săptămîna viitoare.

Autorul. Domnul Balan.

Domnul Ion Balan:

Avizul Guvernului este pozitiv. Poate doamna Ivanov deține un aviz vechi, pentru că el a fost modificat, a fost discutat de două ori în Guvern și este avizul pozitiv al Guvernului.

De aceea, dacă coraportul Comisiei agricultură și industrie alimentară este obligatoriu, noi putem să ne convocăm astăzi și să pregătim coraportul pentru ziua de mîine.

Domnul Igor Corman:

Ar fi o problemă dacă rămîne pentru săptămîna viitoare, e o urgență?

Domnul Balan.

Domnul Ion Balan:

Problema e că, pînă la sfîrșitul sesiunii date, noi trebuie să îl adoptăm în două lecturi.

Domnul Igor Corman:

Domnule Balan,

Dacă doi președinți confirmă că săptămîna viitoare ei vor fi gata... coraportul, atunci eu propun, poate, prin consens, să îl transferăm pentru săptămîna viitoare.

Domnul Ion Balan:

Bine.

Domnul Igor Corman:

Cu condiția, iată, toată lumea este de față. Da.

Domnul Ion Balan:

Bine. Ne-am înțeles.

Domnul Igor Corman:

Da, deci îl transferăm pentru săptămîna viitoare.

Domnul Ion Balan:

Da.

Domnul Igor Corman:

Domnul Popa.

Domnul Gheorghe Popa:

Domnule Președinte,

De asemenea, propun proiectul de Lege cu nr.155, acolo s-a strecurat o greșeală. Noi în prima lectură l-am examinat. Acum el este în lucru. Deci este propus ca să fie examinat la ședința comisiei, de asemenea, semnată ordinea de zi pentru săptămîna viitoare.

De aceea, să fie amînat pe o săptămîină. Nr.155. *(Rumoare în sală.)*

Domnul Igor Corman:

Stimați colegi,

Dar de ce nu am putut să discutăm noi ieri la ședința Biroului permanent toate aceste chestiuni, ca să nu pierdem timpul astăzi în plen?

Domnul Gheorghe Popa:

Noi am vorbit despre acest proiect de lege încă cu o săptămână înainte, la ședința Biroului permanent, domnule Președinte, dacă vă amintiți. Și aici, în ordinea de zi, el a nimerit întâmplător, fiindcă s-a strecurat o greșală.

Nu a fost fixată prima lectură, dar a fost fixată lectura a doua.

De atîta, pentru...

Domnul Igor Corman:

Deci propuneți pentru săptămîna viitoare, de asemenea?

Domnul Gheorghe Popa:

Da, sigur. Da.

Domnul Igor Corman:

Sînt obiecții? (*Rumoare în sală.*)

Dacă nu sînt obiecții, atunci eu propun să îl transferăm pentru săptămîna viitoare, da? Cu nr.455.

Domnul Balan.

Domnul Ion Balan:

Nu este o problemă să îl transferăm pentru săptămîna viitoare.

Domnul Igor Corman:

De acord. Deci l-am transferat pentru săptămîna viitoare.

Haideți, în ordinea în care v-ați înregistrat, ca să fie corectitudine.

Domnule Munteanu,

La ordinea de zi?

Domnul Valeriu Munteanu:

Da. Domnule Președinte,

Solicităm prezența, astăzi, în ședința plenară a Parlamentului, a ministrului de interne. Ieri a avut loc un caz reprobabil, incompatibil cu statutul polițistului, probabil nu în contextul ratificării Acordului de Asociere.

A avut loc un abuz fără precedent la adresa Primarului General al municipiului Chișinău, care a fost oprit în trafic de o mașină civilă, după care au intervenit și polițiști cu automate Kalașnikov și a fost supus testului de alcoolemie.

Cînd toți și apropo, chestia aceasta a fost filmată foarte insistent de o persoană în civil care, după ce s-a clarificat că primarul sau testul de alcoolemie a arătat zero, zero și noi după... Primarul General după asta a confirmat, a fugit de la fața locului și nu a vrut să întocmească nici un proces-verbal.

Adică era o comandă clasică ca pe timpul lui Voronin și lucruri din astea noi... mai ceva, da, ca pe timpul lui Stalin, da. Adică există și grade, totul există în grade de comparație.

De aceea, noi solicităm astăzi prezența ministrului de interne, să ne explice dacă este, cum explică aceste cazuri de abuz.

Detaliile o să le discutăm cînd o să vină ministrul de interne.
Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Da. Stimate coleg,

Ministrul de interne va fi prezent în Parlament mîine, în legătură cu moțiunea simplă și cred că va fi o ocazie să adresați toate întrebările pe care doriți să le adresați, inclusiv întrebarea pe care dumneavoastră ați pus-o.

Domnul Stati.

Domnul Sergiu Stati:

Mulțumesc.

Domnului Munteanu îi este poftă azi.

Stimați colegi,

Doamnă Palihovici,

Cu toată stima, deci înțelegem necesitatea reglementării transnistrene și, într-adevăr, este o problemă extrem de stringentă pentru țara noastră. Dar mă pune, într-un fel, pe gînduri pripa cu care se inițiază toată chestia asta de azi pe azi.

Propunerea mea, deci cred că o să fiu susținut și de colegii din fracțiune, ca să ne dați totuși, pînă la urmă, documentul, ca să vedem proiectul.

Să luăm o pauză, cel puțin pînă mîine, ca să putem normal să ne gîndim la el și ca să îl dezbatem în calm și în liniște, și obiectiv, ca să fim pregătiți, nu așa ca să ne luați pe sus adică, așa cum sunteți, cu regret, deprinși de mai mult timp încoace.

Domnul Igor Corman:

Doamna Palihovici.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule Stati,

Eu am mai spus ceva mai sus că proiectul este la Secretariat. Acum am rugat Secretariatul să îl multiplice și să îl aducă din clădirea Ministerului Agriculturii aici pentru toți deputații, dacă... fiindcă a fost făcută propunerea acum pentru ordinea de zi și clar că nu ați avut-o în mapa dumneavoastră. *(Rumoare în sală.)*

Dacă o... *(Rumoare în sală.)* Pofțim?

Propunerea a fost să îl includem în ordinea de zi. *(Rumoare în sală.)* Pe prima și a doua...

Domnul Igor Corman:

Stimați colegi,

Eu vin cu...

Doamna Liliana Palihovici:

Dacă toată lumea va fi de acord mîine, atunci pe mîine.

Domnul Igor Corman:

Eu vin cu o propunere.

Doamna Liliana Palihovici:

Azi, azi...

Domnul Igor Corman:

Dacă...

Doamna Liliana Palihovici:

Vom decide împreună. Dar propunerea a fost să îl includem în ordinea de zi.
(*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

Stimați colegi,

Eu cred că...

Doamna Liliana Palihovici:

Pentru aceste două zile...

Domnul Igor Corman:

... este un proiect important...

Doamna Liliana Palihovici:

Cînd votăm ordinea de zi.

Domnul Igor Corman:

... de hotărîre, care vizează regiunea transnistreană și poate, într-adevăr, ar fi bine ca toți colegii să vadă textul. El este unul bun. Eu am reușit să îl văd.

Am reușit dimineață. Eu sînt, așa, mai de dimineață, în comparație cu voi. Voi veniți la 10.00 la lucru, dar eu vin la 8.00 și am reușit. (*Rumoare în sală.*)

Deci poate, într-adevăr, și colegii din opoziție au niște propuneri acolo. Ar fi foarte frumos, dacă noi împreună am vota acest proiect de hotărîre.

Respectiv, dacă el este difuzat astăzi și, pînă seară, să spunem așa, fiindcă vom munci și după amiază, din cîte înțeleg, este una. Dacă nu, rămîne pentru ziua de mîine.

Haideți să încercăm prin consens. Da?

Doamna Postoico.

Doamna Maria Postoico:

Da. Vă mulțumesc, domnule Președinte.

La mine este întrebarea de procedură.

De aceea, după întărirea, aprobarea, de fapt, a ordinii de zi, Frațiunea PCRM solicită de la tribuna centrală să oferiți cuvîntul doamnei Galina Balmoș, pentru a da citire moțiunii simple.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Da, cu moțiunile simple, aici întrebări nu sînt. De la tribuna centrală și cînd solicitați dumneavoastră. (*Rumoare în sală.*)

Dar haideți mai întîi să finalizăm exercițiul adoptării ordinii de zi. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Voronin.

Domnul Vladimir Voronin:

Este, da?

La mine, de fapt, îi de procedură.

Eu nu mă încadrez în Regulament. După ce votăm ordinea de zi, dacă îmi permiteți, eu am să vorbesc.

Domnul Igor Corman:

Așa, la ordinea de zi dacă mai sînt întrebări.

Doamna Ivanov,

Vă rog.

Doamna Violeta Ivanov:

Domnule Președinte,

Din numele Comisiei mediu și schimbări climatice, solicit respectuos ca proiectul nr.217, numărul 2 din ordinea de zi pentru mîine, să fie amînat pentru săptămîna viitoare, din motiv că comisia nu are coraportul.

Nu are coraportul, deoarece proiectul a fost examinat miercuri, dar au apărut mai multe întrebări și instituțiile respective trebuie să le clarifice.

Mulțumesc. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

Este vorba de proiectul cu nr.217.

Domnul Hotineanu este în sală? El este cu raportul de bază.

Haideți să revină deci domnul Hotineanu și vedem care este și poziția comisiei de bază.

Comisia agricultură și industrie alimentară,

Coraportul este? Coraportul este.

Ar fi fost bine dacă era și coraportul Comisiei mediu și schimbări climatice. Avem multe proiecte și trebuie să reușim pînă la sfîrșitul sesiunii.

Domnul Știrbate.

Domnul Petru Știrbate:

Mulțumesc.

Mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule Președinte,

Sper să mă înțelegeți. Dumneavoastră ați omis, întîmplător, o greșeală.

La începutul ședinței, de obicei, dumneavoastră faceți felicitări pentru colegii care au avut o zi de naștere sau cu altă ocazie.

Ați scăpat din vedere că săptămîna trecută la un coleg de-al nostru din Parlament i s-a înmînat un trofeu, inima neagră, alături de cei șapte funcționari și era cazul să îl felicităm și noi, că săracul a avut de muncit și mai ales ... a avut și de suferit.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Doamna Domentî.

Doamna Oxana Domentî:

Stimați colegi,

Vroiam să-mi susțin colega Ivanov cu privire la excluderea din ordinea de zi a proiectului cu nr.217 și să vă spun că și Comisia economie, buget și finanțe a amînat discuția acestui proiect, avînd mai multe obiecții. Deci noi am amînat-o pentru săptămîna viitoare. Deci propunem să fie exclus din această săptămîna și să îl discutăm altă dată.

Domnul Igor Corman:

Da. Bine.

Stimați colegi,

Eu văd că există consens, de fapt, ca să includem acest subiect în agenda pentru săptămîna viitoare. Și rugămîntea către toate comisiile este să îl avem în ordinea de zi joia sau vinerea viitoare.

Domnul Țap.

Domnul Iurie Țap:

Mulțumesc.

Domnule Președinte,

Eu, de fapt, vroiam să rog ca să respectăm prevederile Regulamentului care spune că moțiunea simplă se depune la Președintele ședinței și, respectiv, după Regulament.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Stimați colegi,

Regulamentul spune foarte clar. Articolul 113 alineatul (2): „După primirea moțiunii, Președintele ședinței o aduce la cunoștința Parlamentului, care stabilește data dezbaterii și dispune remiterea ei de îndată Guvernului și distribuie acesteia deputaților”. Acum că o citesc eu de la tribuna centrală sau o citește alt deputat care vine cu această moțiune... „A aduce la cunoștință” – înseamnă a prezenta conținutul acestei moțiuni. Și eu vă amintesc că noi, tradițional, tot timpul așa am procedat. (*Rumoare în sală.*)

Domnule Streleț,
Vă rog.

Domnul Valeriu Streleț:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Moțiunile de cenzură se declară de la tribună, moțiunile simple se depun la Președintele Parlamentului și, ulterior, se aduc la cunoștință. Depunerea asta nu înseamnă citirea în plenul Parlamentului. Se aduc la cunoștință că au fost depuse și se repartizează plenului. Vă rog vedeți alineatul precedent.

Domnul Igor Corman:

Stimați colegi,

Hai deți, totuși, dacă facem exerciții de procedură.

Alineatul 1. „Moțiunea simplă trebuie să cuprindă motivarea și dispozitivul. Moțiunea se depune la Președintele ședinței în plenul Parlamentului”.

Și alineatul 2: „După primirea moțiunii, Președintele ședinței o aduce la cunoștința Parlamentului”.

Cum aduce la cunoștința Parlamentului un text, fără ca să spui despre ce este vorba în acest text? (*Rumoare în sală.*)

Domnule Țap,

Vă rog.

Domnul Iurie Țap:

Mulțumesc.

Domnule Președinte și stimați colegi,

Se depune la Președintele ședinței, care anunță: a fost depusă moțiunea simplă privind subiectul... Ulterior, dumneavoastră o repartizați și deputații iau cunoștință de ea. Hai deți, totuși, să respectăm Regulamentul.

Partidul Comuniștilor are foarte mulți juriști și eu cred că ei vor avea o abordare pe potrivă.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Eu cred că, dacă nu aveam aceste dezbateri de procedură, demult era adus la cunoștința Parlamentului textul și mergeam mai departe. Da, așa a fost tot timpul în Parlament. Deci când s-au depus moțiunile, ele au fost prezentate de la tribuna centrală. (*Rumoare în sală.*)

Domnule Voronin,

Vă rog.

Domnul Vladimir Voronin:

Noi v-am preîntîmpinat și v-am spus că foarte mult vă grăbiți în Europa. Voi nici nu cunoașteți Regulamentul și legile țării, dar voi vreți în Europa. Voi știți câte legi sînt acolo, în Europa? U-u-u.

Acum referitor ...

Domnule Corman,

Referitor la Regulament. Eu apreciez în mod deosebit străduința dumneavoastră personală de a respecta acest Regulament, activitatea Parlamentului. Eu nu înțeleg, iată, Ioniță de dimineață, de la ora 10.00 nu s-a așezat nici un minut în fotoliu. Ce combinație faci, Ioniță, umbli prin sală? Și toată sala, uitați-vă... Uitați-vă toată sala în ce hal se află. Nimeni nu se gîndește la ceea ce facem noi. Dar nu e asta important.

Domnul Igor Corman:

Domnilor deputați,

Eu solicit o pauză de cinci minute.

P A U Z Ă

*

* * *

D U P Ă P A U Z Ă

Domnul Igor Corman:

Stimați colegi,

Vă rog să vă ocupați locurile, să continuăm ședința.

Domnilor deputați,

Vă rog la locuri.

Deci o să revenim la subiectul depunerii moțiunii. Haideți acum să finalizăm ordinea de zi, să o votăm și revenim după aceasta la subiect.

Acestea au fost toate propunerile. Da? (*Rumoare în sală.*)

Haideți, la ordinea de zi acum, dacă are cineva strict la ordinea de zi.

Domnule Stati,

Dumneavoastră ați depus și cerere, dumneavoastră ați mai intervenit. (*Rumoare în sală.*) Păi, da, dar eu cererea pe masă nu o văd din partea dumneavoastră. Dumneavoastră sînteți autor? Sînteți președinte de comisie? (*Rumoare în sală.*)

Haideți foarte scurt, domnule Stati.

Ce este la ordinea de zi?

Domnul Sergiu Stati:

Domnule Președinte,

Mă miră că dumneavoastră numărați de cîte ori am ieșiri la microfon.

Domnul Igor Corman:

Nu. Eu vă amintesc dumneavoastră că este un Regulament.

Domnul Sergiu Stati:

Iată, eu la ordinea de zi...

Domnul Igor Corman:

Și în Regulament scrie că dumneavoastră trebuie să adresați cererile prezidiului.

Domnul Sergiu Stati:

Eu la ordinea de zi am vrut...

Domnul Igor Corman:

Și când ați prezentat-o, eu v-am dat cuvântul.

Domnul Sergiu Stati:

... să expun poziția Frațiunii referitor la proiectul care a fost inclus în ordinea de zi sau cel puțin este inițiat, deci care ține de Transnistria.

În primul rând, aceea că a fost foarte târziu prezentat.

Doi. Este un document absolut vag, absolut teoretizat. Și se creează impresia că numai de ieri s-a început reglementarea transnistreană, odată cu votarea Acordului de Asociere, ceea ce este absolut aberant și timpit.

De aceea, în contextul acesta, propunerea Frațiunii este ca să luăm o pauză. Dați să ne gândim, poate este necesar să creăm un grup de lucru, pentru a îmbunătăți proiectul cu contul acela ca săptămîna viitoare, în condițiile cînd grupul va ajunge la un consens, să îl prezentăm, să îl punem pe ordinea de zi pentru dezbateri.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Da. Eu vă amintesc că propunerea a fost supusă votului și majoritatea deputaților au votat pentru ca acest proiect să se regăsească astăzi și mîine, deci în agenda de astăzi și de mîine. (*Rumoare în sală.*)

Deci pînă la urmă ajungem să fixăm pentru mîine, să fie clar pentru toată lumea. Deci mîine. Așa. (*Rumoare în sală.*)

Altceva la ordinea de zi?

Domnule Voronin,

La ordinea de zi? (*Rumoare în sală.*)

Nu mai sînt la ordinea de zi propuneri? (*Rumoare în sală.*)

Doamnă Ivanov.

Doamna Violeta Ivanov (nu vorbește la microfon):

... el a început să vorbească și...

Domnul Igor Corman:

Păi eu i-am dat...

Am înțeles că ați renunțat, domnule Voronin?

Da. Vă rog frumos, domnule Voronin.

Domnul Vladimir Voronin:

Вы, господин Председатель Парламента...

Человек... молодой мужчина, должны знать, что мужчин нельзя прерывать во время, когда они что-то начинают. (*Rumoare, rîsete în sală.*)

Și referitor la Regulament. Eu am spus că eu stimez străduințele Președintelui Parlamentului de a merge conform Regulamentului.

Și, totuși, eu nu am înțeles cu ce ocazie, ieri, în prezidiumul Parlamentului a fost așezat, înscăunat Prim-ministrul, care conform deciziei Curții Constituționale, amintesc, este declarat corupt?

Cu ce ocazie în sală a fost invitat unul din foștii Prim-miniștri? Cu ce ocazie? Care... ce înseamnă aceasta?

Este Regulamentul, cine conduce Parlamentul și are voie în prezidium... haideți, nu vă grăbiți, fiți serioși. (*Rumoare în sală.*) În afară de conducerea Parlamentului, are voie să mai fie prezent Președintele Republicii. Cum l-ați ales, cine este el ș.a.m.d., acestea sînt alte probleme, dar are voie. Dar mai departe, de ce a fost încălcat Regulamentul? (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

Domnule președinte Voronin,

Regulamentul nu a fost încălcat. Nu scrie nicăieri în Regulament care și unde se așează. A fost decizia mea să le propun invitaților la ședința de ieri să își ocupe locurile pe dreapta și pe stînga.

Deci eu înțeleg că la ordinea de zi nu mai avem propuneri, atunci eu supun votului... (*Rumoare în sală.*) Nr.217? Nr.217 parcă ne-am clarificat, domnule Hotineanu? (*Rumoare în sală.*) Îl transferăm pentru săptămîna viitoare. (*Rumoare în sală.*)

Domnule Hotineanu,

Dumneavoastră nu erați. Majoritatea colegilor au considerat că nu este nici o grabă și îl transferăm pentru săptămîna viitoare. Deja decizia a fost luată.

Eu supun votului proiectul ordinii de zi. Cine este pentru rog să voteze. Majoritatea voturilor, ordinea de zi este aprobată.

Și acum revenim la subiectul moțiunii simple.

Domnilor deputați,

În Regulament este foarte clar stipulat: moțiunea simplă este depusă la Președintele ședinței, care o aduce la cunoștință plenului Parlamentului.

Și da, am avut anterior cazul cînd eu am invitat autorul moțiunii, ca să o prezinte. Nu am văzut o obiecție din partea altor colegi, dar acum, în strictă conformitate cu Regulamentul, dacă e o chestie din principiu, atunci trebuie să îl respectăm.

Eu vă propun să îmi transmiteți textul acestei moțiuni.

Iar dumneavoastră, apropo, aveți tot dreptul, la sfîrșitul ședinței, să vă înscrieți cu o declarație în care să faceți referință cum doriți, inclusiv la textul acestei moțiuni. Deci aceasta este procedura. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Streleț.

Domnul Valeriu Streleț:

Mulțumesc, domnule Președinte.

În sprijinul argumentelor care le-ați invocat, eu invoc și articolul 125 din Regulamentul Parlamentului, care vizează interpelările.

Aici, în alineatul (3) al acestui articol, se stipulează, în mod expres, că interpelările se dau citirii și se depun la Președintele ședinței, spre deosebire de moțiuni, care – doar se depune. Adică aveți în vedere situația aceasta. (*Rumoare în sală.*)

Atunci, ... dacă doriți să modificăm Regulamentul și să menționăm că se dau citire și se depun, aceasta va fi altă istorie. Dar vedeți că există o prevedere specială când se dau citire și când se depun. OK? (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

Într-adevăr, așa este. Nu vă place Regulamentul, faceți modificări la Regulament, veniți, conform procedurilor, cu inițiativă legislativă.

Acum, vă rog, dacă doriți să depuneți textul, welcome, veniți încoace.

Doamnă Postoico,

Vă rog.

Doamna Maria Postoico:

Da. De procedură.

Domnule Președinte,

Fracțiunea PCRM solicită o pauză de 30 de minute.

Domnul Igor Corman:

Este dreptul regulamentar al Frațiunii.

Revenim la 11.30.

P A U Z Ă

*

* * *

D U P Ă P A U Z Ă

Domnul Igor Corman:

Eu vă rog să vă ocupați locurile.

A expirat pauza solicitată.

Doamna Postoico.

Doamna Maria Postoico:

Eu nu văd colegii în sală, poate că totuși... ca pe urmă să nu pună întrebări. (*Rumoare în sală.*)

Da nu vă temeți de cvorum. Noi... pentru aceea de a aduce cunoștință colegilor. (*Rumoare în sală.*)

Așa că... (*Rumoare în sală.*) Știu cum le transmiteți, eronat.

Domnul Igor Corman:

Vă rog, doamnă Postoico.

Doamna Maria Postoico:

Da. Da, mulțumesc.

Domnule Președinte,

Fracțiunea PCRМ totuși insistă la depunerea acestei moțiuni simple, să ne oferiți tribuna centrală, să dăm citire.

Domnul Igor Corman:

Doamnă Președinte,

Dumneavoastră puteți să insistați, dar noi am clarificat care este situația. Dacă este bună înțelegere în această sală, atunci haideți să procedăm și conform Regulamentului, și cu o oricare deschidere față de alții, fiindcă noi am pierdut deja mai bine de două ore, două ore și jumătate în discuții inutile.

Deci Regulamentul l-am prezentat, care sînt condițiile și v-am făcut, și o sugestie. Așa, am făcut-o gratis sugestia, ca să ieșiți și dumneavoastră bine.

Vă rog, doamnă Postoico.

Doamna Maria Postoico:

Da. Mulțumesc, domnule Președinte.

Totuși e vina dumneavoastră că noi am pierdut timpul acesta, fiindcă pentru a da citire unei moțiuni, nu este mai mult de 5 – 7 minute.

Dar totuși Fracțiunea...

Domnul Igor Corman:

Doamnă Președinte,

Nu este vina mea, este vina dumneavoastră că nu doriți să înțelegeți care sînt prevederile Regulamentului. Și dacă dumneavoastră o depuneți, noi demult mergeam mai departe și vă înscriați cu o declarație la sfîrșitul ședinței. (*Rumoare în sală.*)

Eu nu am vină. Eu doar încerc totuși ca să găsesc limbă comună cu toți deputații din sală, cu toate grupurile parlamentare. Dar dacă nu am sorti de izbîndă, atunci eu am să merg mai departe, așa cum știu eu.

Vă rog, doamnă Postoico.

Doamna Maria Postoico:

Noi avem și a doua variantă, domnule Președinte.

Nu anticipați toate momentele acestea înainte de a asculta pînă la sfîrșit ceea ce vroiam să vă sugerez.

Totuși, poftim, noi depunem această moțiune și dumneavoastră, conform Regulamentului care l-ați menționat, o dați citire, o aduceți la cunoștința

Parlamentului și noi v-o încredințăm să o citiți, dar de la început pînă la sfîrșit ca să... Eu vă rog frumos.

Domnul Igor Corman:

Eu îmi cunosc foarte bine...

Doamna Maria Postoico:

Pentru aceea ca noi să... ca colegii să cunoască conținutul.

Domnul Igor Corman:

Eu îmi cunosc foarte bine obligațiunile.

Dumneavoastră faceți-vă datoria și mai departe...

Doamna Maria Postoico:

Eu nici nu...

Domnul Igor Corman:

Lăsați-mă pe mine să decid...

Doamna Maria Postoico:

... mă îndoiesc, domnule Președinte.

Domnul Igor Corman:

... ce am eu de făcut...

Doamna Maria Postoico:

Nici nu mă îndoiesc.

Domnul Igor Corman:

...în conformitate cu Regulamentul.

Doamna Maria Postoico:

La momentul acesta.

Domnul Igor Corman:

Vă rog frumos.

Doamna Maria Postoico:

De aceea, noi depunem această moțiune.

Domnul Igor Corman:

Domnilor deputați,

Moțiunea simplă a fost transmisă.

Conform prevederilor Regulamentului, această moțiune simplă conține motivarea și dispozitivul.

Este semnată de 24 de deputați. Deci corespunde cerințelor Regulamentului și această moțiune se referă la politicile în domeniul educațional, precum și a activității Ministerului Educației.

Conform prevederilor Regulamentului, urmează ca această moțiune să fie dezbătută în plenul Parlamentului într-un termen de 14 zile lucrătoare. Deci ca și cu moțiunea anterioară, o vom discuta la următoarea ședință a Biroului permanent și vom stabili data dezbaterii acestei moțiuni în plenul Parlamentului.

Și acum, stimați colegi, în sfârșit, haideți să mai muncim un pic.

Primul subiect pe care îl propun dezbaterilor este proiectul cu nr.267, proiectul Codului transporturilor rutiere.

Prezintă acest proiect din partea... *(Rumoare în sală.)*

Este în lectura a doua. Reprezentanții Guvernului sînt, dacă vor apărea întrebări?

Deci, vă rog, domnule Ioniță, să prezentați raportul comisiei.

Domnul Ioniță.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Domnule Președinte,

Rog înainte de a... la nr.267, rog să faceți uz de dreptul dumneavoastră ca să introduceți în ordinea de zi și proiectul de Lege nr.19 privind gazele naturale.

A fost o discuție, s-a finalizat și vă rog, dacă e posibil. *(Rumoare în sală.)*

Domnul Igor Corman:

Vă rog, prezentați, la tribuna centrală, mai întîi proiectul Codului transporturilor rutiere. *(Rumoare în sală.)*

Domnul Veaceslav Ioniță:

Stimați colegi,

Comisia economie, buget și finanțe a examinat Codul transportului rutier. Vreau doar să vă reamintesc că acest subiect în lectura a doua a fost discutat în comisie, însă, în momentul cînd eram în plen, au parvenit mai multe solicitări și atunci el s-a întors în comisie și comisia unanim a votat ca să fie suplinit raportul comisiei cu alte propuneri care au parvenit pe parcurs.

Dumneavoastră trebuie să aveți raportul definitivat la proiectul Codul transportului, unde sînt toate amendamentele și propunerile care au parvenit, discutate împreună cu autorii amendamentelor, cu autorii proiectului de lege. Comisia, cu votul majorității, propune adoptarea acestui proiect de lege în a doua lectură, ținînd cont de sinteza alăturată la raportul comisiei.

Domnul Igor Corman:

Întrebări la comisie.

Domnul Grișciuc.

Domnul Simion Grișciuc:

Mulțumesc.

Mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule Ioniță,

Noi am... eu am dat și văd că mai mulți colegi deputați au venit cu mai multe amendamente anume ce se referă la articolul 25. Vorbim despre capacitatea financiară.

Capacitatea financiară, dacă facem concluzii la articolul 20, este că fiecare transportator trebuie să prezinte dovadă că deține valoare de 9 mii de euro pentru primul autovehicul înmatriculat și 5 mii de euro pentru fiecare al doilea sau următorul autovehicul.

În viziunea mea și a mai multor colegi care au venit cu amendamente, practic se subjugă sau noi închidem porțița în fața la transportatorii ăștia mici.

Nu știu dacă chestia asta este relevantă în situația Republicii Moldova.

În urma discuției, inclusiv cu dumneavoastră, am înțeles că asta se relevă la transportul internațional.

Păi, bine, haideți atunci să venim, să facem transparență, să punem în lege să se regăsească sintagma „pentru transport internațional”, ca să lăsăm aer pentru transportatorii locali.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Vă mulțumesc mult, domnule deputat.

Este autorul legii care a venit în comisie cu explicațiile de rigoare.

Domnule ministru,

Vă rog mult să dați explicațiile.

Amendamentul este la pagina 33 în sinteză.

Domnul Igor Corman:

Domnul Godea.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Nu, domnul...

Domnul ministru...

Domnul Igor Corman:

Domnul ministru.

Dumneavoastră. Da, vă rog.

Domnul Vladimir Cebotari – viceministru al transporturilor și infrastructurii drumurilor:

Stimate domnule deputat,

Această prevedere din articolul respectiv, de fapt, se referă la toate tipurile de transport atât intern, cât și internațional. Dar vreau să atrag atenția dumneavoastră că nu este vorba și nu impune acest articol obligația operatorului de transport să dețină valori de 5 mii de euro sau 9 mii de euro, respectiv, în bani lichizi sau în conturile bancare.

Și nici nu-i... dar... oferă și alternative, precum deținerea unor garanții bancare sau deținerea unor active la bilanțul întreprinderilor de valorile respective. Și pentru a fi mai explicit, deținerea unui mijloc de transport în valoarea echivalentului de 5 mii de euro constituie garanția sau conformitatea cu capacitatea financiară respectivă.

Or, noi nu ne închipuim antrenarea în operațiunea de transport a mijloacelor de transport care nu ar avea această valoare. Înseamnă că ar fi, de fapt, nu mașini, dar nu știu ce.

Și să nu uităm că aceste prevederi nu au fost introduse sau inventate de către noi. Ele vin exact din Regulamentul 1071 al Uniunii Europene, la care noi intenționăm să ne conformăm prin aceste prevederi. Totodată, aceste prevederi nu se introduc cu efect imediat din data intrării în vigoare.

Dacă vedeți în „Dispoziții finale și tranzitorii” există o mică perioadă de conformare cu aceste cerințe. Și noi credem că este o cauză mai mult decât posibilă. Am încercat să modelăm mai multe situații în care operatorul de transport nu ar putea să se conformeze acestei cerințe și noi nu le-am găsit.

Domnul Igor Corman:

Domnul Grișciuc.

Domnul Simion Grișciuc:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule viceministru,

Dacă să relevăm la modul practic. Dacă admitem că în satul X o persoană Y are o companie mică de transport, un SRL, în care deține doar o unitate de transport, un microbuz, care, pe parcursul anilor, s-a devalorizat și nu mai costă 9 mii de euro, cum menționați dumneavoastră că ar fi sinecostul, dar costă 7 mii, dar a trecut revizia tehnică, adică toate instituțiile de stat iau permis să transporte pasageri. Înseamnă că în modul practic persoana respectivă ar trebui să vină cu 2 mii de euro să le pună în cont. Ceea ce reiese din ...

Domnul Vladimir Cebotari:

Nu este chiar așa.

Domnul Simion Grișciuc:

Uitați-vă așa reiese. Numai o secundă. Și acum vreau să venim la articolul 25 despre care vorbim noi, în situația în care transportatorul va solicita prelungirea licenței și el dacă nu va avea capacitatea aceasta de plată, lui nu i se va prelungi licența. Aici e problema cea mare. Și se primește că aceștia mici vor fi ... li se va închide ușa.

Domnul Vladimir Cebotari:

Haideți să mai extindem. În prevederea respectivă se vorbește despre un echivalent la 5 mii de euro sau pentru primul mijloc de transport 9 mii de euro. Admitem că valoarea lui este de 7 mii de euro, dar acest operator de transport

trebuie să mai dețină și un sediu real și stabil, un șir de echipamente cu care efectuează verificarea mijloacelor de transport și un fond de remunerare a muncii. Iată toate aceste mijloace, active în totalitate, este adevărat, ele sînt luate în calcul la stabilirea capacității financiare. Și nu există nici o altă prevedere care exclude, care din activele aflate la bilanțul întreprinderilor nu pot fi luate în calcul pentru compararea ... corespunderea cu această cerință.

Domnul Simion Grișciuc:

Domnule viceministru,

Sediul ar putea servi chiar casa. În cele mai dese cazuri la SRL-urile mici de prin localități – servește casa, într-o casă ar putea să fie zece firme. Noi intrăm într-un conflict în situația aceasta. Eu nu știu cum dumneavoastră ați putea reglementa.

Eu totuși, domnule Președinte, aș solicita ca amendamentul meu să fie supus votului.

Domnul Igor Corman:

Înregistrat.

Domnul Godea.

Domnul Mihai Godea:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Eu am făcut o serie întregă de amendament și majoritatea au fost acceptate de comisie. Pentru care vreau să vă mulțumesc.

Eu vreau două clarificări. Iată la fixarea acestor echivalente, dacă tot rămînem în albia acestor discuții, de 5 mii de euro, de 9 mii de euro, legislația națională, totuși, prevede moneda națională. Eu nu văd o problemă să punem echivalentul a 9 mii de euro, echivalentul a 5 mii de euro, respectînd în acest sens legislația națională cu privire la moneda națională, modul de plată pe teritoriul Republicii Moldova etc.

Argumentul, cum că și în alte legi sînt fixate sume în valuta sau moneda europeană, sau alte monede, nu este un argument. Asta nu înseamnă că în legile respective sau la adoptarea legilor respective s-a respectat legislația națională în speță. Vedeți o problemă să punem echivalentul?

Domnul Igor Corman:

Guvernul, vă rog.

Domnul Vladimir Cebotari:

De fapt, prevederea din articolul respectiv în varianta acceptată de către comisie și conține sintagma „echivalentul lui”. Una la mîină.

Am mers pe calea facerii coraportului cu valuta euro, pentru că aplicabilitatea acestor clauze trebuie să aibă un efect continuă și de lungă durată. Să nu intervenim cu permanență sau cu anumită regularitate pentru creșterea echivalentului sumei respective.

Domnul Mihai Godea:

Cred că sinteza trebuia redactată după toate ședințele comisiei, probabil. Aici înțeleg.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Domnule deputat,

Vreau doar ... Eu am reamintit, la sinteza care ați primit-o a fost remis la toți membrii un raport definitivat, unde sînt toate aceste. Și poate aveți...

Domnul Mihai Godea:

Domnule președinte,

E ultimul cred sau poate nu-i ultimul. Ei, dar, mă rog, e bine că s-a rezolvat problema și e bine așa.

A doua, eu am o întrebare la domnul ministru Cebotari, dacă s-au elaborat și modificările la Codul contravențional? Eu nu sînt împotriva ca agenția să aplice amenzi contravenționale, doar că nu putem adopta o lege care dă un drept agenției și acest drept nu poate fi exercitat, pentru că Codul contravențional nu conține asemenea contravenții.

Domnul Vladimir Cebotari:

Există deja schița unor modificări, eventuale modificări a Codului contravențional, dar care avem dreptul să le remitem pentru a fi avizate de instituțiile relevante doar după intrarea în vigoare a acestui cod. Altfel nu avem la ce să le... aceste norme.

Domnul Mihai Godea:

Am înțeles, am înțeles.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Domnul Mocanu.

Domnule Gheorghe Mocanu:

Mulțumesc.

Eu am făcut în plenul Parlamentului două amendamente, unul nu a fost preluat și de aceea vreau să mă refer exact la el. În textul legii articolele 102, 103, 104 se referă la autorizația de funcționare. În textul inițial era trecută Primăria. Ori noi știm Primăria nu poate... sau avem consiliul local, sau avem primarul, unul ca autoritate deliberativă, celălalt ca autoritate executivă. Această atribuție de a elibera autorizații, de a suspenda sau de a retrage a fost în baza unui amendament depus de un deputat, trecut de la autoritatea publică locală la autoritatea publică centrală, la agenție, deci s-a schimbat textul inițial al legii. De unde a derivat acest accept al autorului de a schimba cel care trebuie să ofere autorizație, dacă dumneavoastră ați venit cu această sarcină pentru autoritățile publice locale?

Domnul Igor Corman:
Guvernul.

Domnul Vladimir Cebotari:

De la aprobarea în prima redacție a acestui cod pînă astăzi au trecut mai bine de nouă luni de zile și pe parcursul parvenirii amendamentelor respective au fost purtate consultări cu un șir de instituții, inclusiv cu reprezentanții administrațiilor publice locale, și s-a constatat lipsa de capacitate, de înțelegere a corespunderii condițiilor de certificare a entităților care urmează să îi presteze activitățile certificate. Una la mîină.

Doi la mîină. Activitățile care necesită a fi autorizate sînt destul de specifice și împletite strîns cu... elementele de siguranță rutieră, considerent din care s-a luat decizia de a se păstra această competență simplificată, într-o procedură simplificată de autorizare, dar în mîinile unei agenții profesionale și competente, care, de fapt, și administrează subiecte de siguranță rutieră.

Domnul Igor Corman:
Domnul Mocanu.

Domnul Gheorghe Mocanu:

Și, în rezultat, în loc să avem o descentralizare a serviciilor publice și o descentralizare a puterii, avem, iarăși, o centralizare. Eu chiar speram ca noi să implementăm Strategia de descentralizare.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Acestea au fost întrebările.

Mulțumesc, domnule președinte.

Deci colegul nostru domnul Grișciuc a propus ca să supun votului un amendament. Cine este pentru rog să voteze. Deci majoritatea deputaților au acceptat acest amendament.

Și acum voi supune votului în a doua lectură proiectul cu nr.267. Cine este pentru rog să voteze.

Rog numărătorii să anunțe rezultatele.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 0.

Sectorul nr.2 – 30.

Sectorul nr.3 – 26.

Domnul Igor Corman:

Cu 56 de voturi, proiectul de Lege cu nr.267 este adoptat în a doua lectură.

Următorul proiect este cu nr.165 pentru modificarea Codului contravențional al Republicii Moldova nr.218-XVI din 24 octombrie 2008. Pentru lectura a doua.

Prezintă raportul comisiei doamna președinte Apolschi.

Doamna Raisa Apolschi:

Stimate domnule Președinte,

Onorat Prezidium,

Stimați colegi,

Comisia juridică, numiri și imunități a examinat proiectul de Lege cu nr.165 din 5 mai 2014.

Proiectul este elaborat în scopul înlăturării lacunei legislative din Codul contravențional, constatate în procesul de executare a Legii nr.121 din 25 mai 2012 cu privire la asigurarea egalității și Legii cu privire la activitatea Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității.

Proiectul de lege prevede completarea articolului 423⁵ din Codul contravențional cu dreptul Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurării egalității de a constata contravențiile prevăzute în articolul 71², împiedicarea activității Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității.

De asemenea, se propune modificarea articolului 385 „Agentul constatator” din Codul contravențional care stabilește autoritățile cu drept de constatare a contravențiilor cu includerea articolului 423⁵.

Modificarea articolului 385 din Codul contravențional a decăzut, fiind modificat prin Legea nr.41 din 27 martie 2014, care a intrat în vigoare la 25 aprilie 2014.

Proiectul de lege a fost aprobat în primă lectură la 12 iunie 2014.

Cinci comisii permanente au recomandat proiect de lege spre examinare și adoptare în ședința plenară. Două comisii nu au adoptat nici o decizie, din cauza divizării voturilor.

În cadrul ședinței, Comisia a examinat amendamentul deputatului Valeriu Ghilețchi. În urma dezbaterilor, amendamentul deputatului a fost respins, deoarece Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității va constata doar faptul contravenției prevăzute la articolul 71² al Codului contravențional, iar examinarea în fond al proceselor-verbale cu privire la contravenții revine instanței de judecată competente, efectuându-se astfel un control judiciar.

Comisia juridică, numiri și imunități a examinat proiectul de lege prin prisma modificărilor operate la articolul 385 din Codul contravențional, a propunerilor comisiilor permanente, amendamentelor parvenite de la deputați și a cerințelor tehnico-legislative, în conformitate cu Legea nr.780.

Textul proiectului de lege acceptat de comisie este anexat la prezentul raport.

Comisia juridică, numiri și imunități, în conformitate cu articolul 27 alineatul (1) din Regulamentul Parlamentului, cu votul majorității deputaților, propune adoptarea proiectului de Lege nr.165 din 5 mai 2014, redactat pentru lectura doua, ținând cont de sinteza amendamentelor, propunerilor și obiecțiilor care este parte integrantă la raport.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Întrebări la comisie?

Domnul Ghilețchi.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Da. Vă mulțumesc.

Doamnă președinte,

Esența amendamentului meu, vă reamintesc, era următoarea: sînt două genuri de contravenții, o contravenție care ține în mod expres de acte care presupun discriminare. Și acest drept îi revine Consiliului privind nediscriminarea. Al doilea gen de contravenție ține de împiedicarea activității Consiliului. Este adevărat că în Codul contravențional acest gen de contravenție este constatat de diferite instanțe.

Am argumentat atunci și argumentez și acum că, atunci cînd oferim Consiliului acest drept, există pericolul ca acest Consiliu să abuzeze de acest drept.

Eu, stimați colegi, vreau să fac referință și la următorul exemplu. Noi, în calitate de deputați, s-ar putea să ne întîmpinăm sau să avem situații cînd activitatea noastră este împiedicată. Cînd eu vreau să intru pe teritoriul unei instituții de stat, nu am acces, ce fac atunci? Apelez la organele de Poliție ca ele să constate acest lucru, să scrie un proces-verbal și, evident, acel care este vinovat va fi sancționat tot prin instanța de judecată.

Dacă dreptul unui deputat, îngrădirea unui deputat se face prin organele de Poliție, de ce în acest caz îngrădirea dreptului unui consiliu nu poate fi făcut de către organele de Poliție?

Eu știu că sînt argumente și într-o direcție și în alta, dar mi se pare că ar fi mult mai rezonabil ca acest drept legat de această contravenție să fie lăsat pe seama Poliției.

Și, deoarece nu vorbim despre situații care pot... cer o intervenție de urgență, adică intervenție de forță majoră, vorbim de accesul într-o întreprindere de a verifica ceva, așa că, făcînd paralela cu dreptul deputatului, eu cred că am putea aplica același principiu.

Printre altele, Codul contravențional, cînd e vorba de împiedicarea activității Comisiei Electorale Centrale, de asemenea, această constatare se face de către poliție și e vorba de Comisia Electorală Centrală. Cînd Comisia Electorală Centrală este împiedicată să își desfășoare activitatea sa, ea tot apelează la organele de poliție, care constată această contravenție.

Eu, nu știu, este și domnul Eșanu aici, evident... Pe de altă parte, inițiativa a venit din partea a doi colegi deputați, domnul Mișin și doamna Jantuan, aș fi vrut să știu și eu opinia lor.

Mie mi se pare că ar fi rezonabil acest amendament ca el să fie acceptat și ar fi mult mai echidistantă aplicarea acestei norme.

Doamna Raisa Apolschi:

De fapt, ține de atitudinea Parlamentului, dacă insistați asupra acestui amendament.

Dar noi mai avem situații în care diferite entități au dreptul de a întocmi procesul-verbal. Dacă să urmărim logica dumneavoastră, poate este și un grăunte rațional în ceea ce... cum gândiți dumneavoastră.

Dar vreau să vă spun că, atunci când o să fie o situație concretă și o să fie nevoit Consiliul de discriminare să invite un polițist sau să îi trimită o informație, de fapt, o să se depășească sau o să se consume evenimentul propriu-zis. Operativitatea întocmirii acestui proces-verbal, practic, nu va fi.

Eu nu cred că aici ar putea abuza acest Consiliu, din simplu motiv că el urmează calea controlului judiciar. Și atunci, Consiliul este pus în fața faptului de a demonstra în fața instanței că el cu adevărat a fost împiedicat și aceasta constituie contravenție.

Iată din care raționamente noi am reieșit când am respins. Noi l-am discutat foarte mult. De fapt, am înțeles și logica amendamentului propriu-zis. Și am făcut-o numai din corectitudine, ca să ne încadrăm, exact așa cum prevede Codul contravențional.

Noi mai avem Centrul cu... date cu caracter personal, pardon, dacă nu este chiar denumirea, eu spun acum corect, care tot ei sînt acel agent constator a contravențiilor în virtutea funcțiilor, atribuțiilor pe care le au.

Deci am făcut-o din intenția ca operativitatea și... pentru că, dacă să admitem acest amendament al dumneavoastră, noi, de fapt, nu ajutăm cu nimic acest Consiliu. Și atunci, existența și atribuțiile Consiliului, rămîn doar în legea de bază, dar nu mai mult. O pîrghie, cu care ar interveni ei, nu ar avea.

Dar dumneavoastră dacă insistați, este la atitudinea... eu am expus părerea comisiei. Vă rog.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul Godea.

Domnul Mihai Godea:

Mulțumesc, doamnă Președinte.

Domnule Ghilețchi,

Dacă înțeleg eu corect, dumneavoastră insistați ca împiedicarea... deci nu insistați să se ia dreptul de constator al Consiliului, doar împiedicarea activității? Mi se pare absolut logic și rațional argumentul dumneavoastră.

Mulțumesc.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul Ghilețchi.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Eu am vrut să explic, doamnă președinte.

Așa cum a precizat domnul Godea, eu nu contest dreptul acestui Consiliu de a fi agent constator și de a constata propriu-zis acțiunile de discriminare.

De ce legiuitorul a împărțit aceste contravenții în două categorii? Acea lacună care a apărut, eu nu știu, mie mi se pare că ea tot s-a scăpat, deoarece

contravenția ce ține de împiedicarea activității nu este atât de importantă ca discriminarea propriu-zisă.

Deci Consiliul are menirea să constate dacă a avut loc sau nu a avut loc discriminarea, actul de discriminare. Și nimeni nu contestă acest drept al Consiliului.

Eu nu am pus la îndoială acest lucru, eu am vorbit cu totul despre altceva, despre accesul Consiliului pe teritoriul unei întreprinderi, așa cum eu, ca deputat, trebuie să am acces, sau o altă entitate publică are acces pe teritoriul unei instituții de stat etc.

Deci în acest sens, eu am propus să fie mai corect, o abordare mai corectă, mai echidistantă și dreptul să fie oferit organelor de Poliție.

Doamna Raisa Apolschi:

Eu vă mulțumesc.

Dacă îmi permiteți, împiedicarea... deci nu trebuie să tratăm dreptul, împiedicarea de acces într-o instituție. Împiedicarea activității poate fi sub diferită formă: poate să îi refuze să îi prezinte actele, poate să... deci nu este numai pur tehnic, că nu mi-a dat voie să pătrund pe teritoriul acestei instituții. Este prea simplist.

Împiedicarea are un sens mult mai larg, pentru că noi și în cadrul... în actele normative mai multe... care se referă la mai multe entități. Împiedicarea este mult mai... reieșind din atribuțiile Consiliului. Deci nu trebuie... eu nu știu, poate se reduce la aceasta. Dar, mă rog, plenul Parlamentului o să decidă.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule Ghilețchi,

Mai doriți să comentați cumva sau pun la vot? (*Rumoare în sală.*)

Domnul Ghilețchi.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Bine. Eu am o singură precizare. Vedeți, împiedicarea activității, de aici deducem că noi nu avem o descriere clară a contravenției.

Ori trebuie să dăm o definiție clară ce înseamnă împiedicarea activității. Dar dacă neprezentarea unei informații, repet, noi ca deputați, tot facem interpelări, neprezentarea unei informații și alte instituții ale statului fac asemenea interpelări. Deci cu alte cuvinte.

Stimați colegi,

Stimată doamnă Președinte al ședinței,

Eu cred că... haideți să supunem votului acest amendament. Dacă va trece – bine. Dacă nu va trece, accept voința Parlamentului.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul Zagorodnîi.

Domnul Anatolie Zagorodnii:

Mulțumesc.

Domnule Ghilețchi,

Noi foarte minuțios am discutat amendamentul dumneavoastră în comisie și colegii dumneavoastră au acceptat varianta doamnei președinte. Noi am înțeles intenția dumneavoastră, dar, pînă la urmă, organul respectiv este organ constator. Pînă la urmă, instanța de judecată va aplica sancțiunea respectivă.

Și dacă dumneavoastră... nu știu, aveți poziția dumneavoastră, noi la comisie am luat decizia că va fi în felul următor, așa cum a prezentat doamna Apolschi, fiindcă mai sînt cazuri, precedente cînd instituțiile respective sînt ca organ constator. Ulterior, acest proces-verbal întocmit va fi transmis instanței de judecată, care va aplica sancțiunea respectivă.

Noi trebuie să solicităm să vină poliția la fața locului, să constate, să întocmească proces-verbal, ulterior să îl trimită nu știu unde. Deci, practic, e un birocratism mai mare decît a propus comisia.

De aceea, dacă Parlamentul va susține amendamentul dumneavoastră nu are decît.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule Ghilețchi,

Insistați să supun votului?

Cine este pentru susținerea amendamentului înaintat de domnul deputat Ghilețchi, rog să voteze. (*Rumoare în sală.*)

Număr insuficient de voturi. Amendamentul nu a fost susținut.

Vă mulțumesc, doamnă președinte.

Stimați colegi,

Supun votului proiectul cu nr.165 din 5 mai 2014 pentru lectura a doua. Cine este pentru rog să voteze.

Mulțumesc.

Numărătorii,

Vă rog, anunțați rezultatul votului.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul... – zero.

Doamna Liliana Palihovici:

Sectorul...

N u m ă r ă t o r i i:

Zero.

Doamna Liliana Palihovici:

Zero. (*Rumoare în sală.*)

Sectorul nr.2?

N u m ă r ă t o r i i:

– 33.

Sectorul nr.3 – 25.

Doamna Liliana Palihovici:

Cu 58 de voturi, proiectul nr.165 a fost adoptat în lectura a doua.

Următorul proiect în ordinea de zi este proiectul de Lege cu privire la Agenția de Stat pentru Proprietate Intelectuală cu nr.385, lectura a doua.

Vă rog, domnule Lucinschi, prezentați raportul comisiei.

Domnul Chiril Lucinschi:

Stimați colegi,

Comisia cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media a examinat amendamentele și propunerile parvenite la proiectul de lege nominalizat și, reieșind din competențele și atribuțiile funcționale, comunică următoarele.

Proiectul de lege a fost examinat și aprobat de către Parlament în primă lectură la data de 14 februarie 2014.

Pentru lectura a doua comisia a organizat ședințe de lucru cu autorii proiectului în cadrul cărora au fost examinate toate amendamentele expuse. Unele au fost acceptate integral, altele parțial, iar celelalte nu au fost acceptate.

La propunerea Direcției generale juridice, articolul 27 a fost divizat în două articole separate, pentru a concretiza obiectul de reglementare al normei.

În acest context, articolele 28 – 37 din proiect vor deveni 29 – 38.

Totodată, urmare a amendamentelor propuse, bugetul AGEPI va fi aprobat de către un organ colectiv și nu unipersonal, după cum era prevăzut inițial.

Sinteza amendamentelor se anexează și este parte a prezentului raport.

Deopotrivă, comisia a acceptat propunerile ce vizează respectarea tehnicii legislative și a celor de ordin redacțional.

Urmare a dezbaterilor, Comisia, cu votul majorității membrilor: 8 – „pro” și 4 – „abțineri”, a susținut proiectul de Lege cu nr.385 și propune plenului Parlamentului adoptarea acestuia în lectura a doua.

Doamna Liliana Palihovici:

Vă rog, întrebări pentru comisie. Nu sînt.

Vă mulțumesc, domnule Lucinschi.

Stimați colegi,

Supun votului adoptarea în lectura a doua a proiectului cu nr.385, înregistrat la 2 octombrie 2013. Cine este pentru rog să voteze.

Vă rog, numărătorii, anunțați rezultatul votului.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – zero.

Sectorul nr.2 – 31.

Sectorul nr.3 – 25.

Doamna Liliana Palihovici:

Cu votul a 56 de deputați, proiectul nr.385 a fost votat în lectura a doua.

Următorul proiect, pentru lectura a doua, este proiectul cu nr.505.

Invit Comisia cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media să prezinte raportul.

Domnul Chiril Lucinschi:

Stimați colegi,

Noi avem un raport și suplimentul la el.

Raportul comisiei, proiectul de lege, inițiativă legislativă a unui grup de deputați, a fost examinat și aprobat în primă lectură în ședință plenară din 16 mai 2014.

Comisiile parlamentare, Direcția generală juridică, Guvernul și deputații din comisii au prezentat propuneri pentru perfecționarea proiectului.

Sinteza amendamentelor este prezentată.

Propunerile parvenite cu referință la conformarea regulilor tehnice legislative și cele de redactare a textului sînt reflectate în această sinteză.

În contextul celor menționate, Comisia cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media, cu votul majorității membrilor: 11 – „pro” și 2 – „abțineri”, a decis să propună proiectul de Lege nr.505 pentru adoptarea în lectura a doua, inclusiv cu amendamentele acceptate.

La fel, același lucru este reflectat și în suplimentul raportului.

Se propune, la fel, adoptarea proiectului în lectura a doua.

Vă rog susținerea.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul Ghenadie Ciobanu,

Vă rog.

Domnule Ghenadie Ciobanu:

Mulțumesc, doamnă Președinte.

Stimate domnule președinte,

Înainte de a vă adresa o întrebare, aș vrea să remarc că, între prima și a doua lectură, au avut loc două ședințe, inclusiv în formă de audieri cu reprezentanții oamenilor de creație și, în primul rînd, cu președinții și reprezentanții uniunilor de creație.

Toate propunerile acestor oameni de creație și uniunilor de creație... s-a ținut cont de propuneri pentru ca legea să devină mai funcțională în ceea ce se referă la implementarea acestei legi.

Totodată, vreau să... am fost rugat să transmitem aprecierea înaltă pentru Parlament și Guvern a efortului pentru promovarea acestei năzuințe importante a categoriei oamenilor de creație notorii, a uniunilor de creație și, nu în ultimul rînd, conducerii partidelor din Coaliția de guvernare pentru voința manifestată în promovarea acestei legi.

Spun acest lucru, deoarece au avut loc câteva tentative, să spunem așa, câteva încercări de a promova această idee, dar care nu au avut sau capacitatea de a o aduce într-un act normativ, sau că au fost stângace din punct de vedere că au avut o tentă pur ideologică împărțită în cei care sînt servili și cei care sînt neservili și, de aceea, au compromis această lege.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule deputat,
Vă rog, întrebarea.

Domnule Ghenadie Ciobanu:

Iată, ca să nu compromitem și noi, și pentru ca să nu profanăm această idee... (*Rumoare în sală.*)

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule deputat,
Vă rog, întrebarea.

Domnule Ghenadie Ciobanu:

... vreau să vă pun o întrebare. (*Rumoare în sală.*)

Da. Vă rog frumos să ascultați. Eu pun întrebarea. Ca să nu profanăm această întrebare, eu am să mă refer la un articol, articolul 8 alineatul (f) în care este stipulat: face public decizia Comisiei naționale cu privire la nominalizarea personalităților notorii pentru acordarea indemnizației de merit.

Articolul 8 se referă la atribuțiile Secretariatului Comisiei naționale.

Domnule Președinte,

Din toate discuțiile și din importanța promovării anume pe criteriu de merit, noi considerăm că nu doar Secretariatul trebuie să facă publică decizia Comisiei naționale, dar că ar trebui și la etapa de selectare a acestor oameni de creație să fie puse toate meritele conform tuturor criteriilor pe site-urile acestor instituții, să vadă publicul, să vadă mass-media, să fie o transparență maximă a acestor persoane.

Să vedem că avem multe talente și că merită acei, într-adevăr, care vor fi selectați. Dar și site-ul Guvernului, Ministerului Culturii, site-ul Parlamentului ar trebui să pună această informație la toate etapele și inclusiv toate documentele, nu doar decizia. Atunci va fi o transparență maximă și atunci vom putea, într-adevăr, vorbim despre un sistem meritocratic și că această lege funcționează.

Dar vreau încă să mai fac o remarcă, că tot acești oameni de creație și uniunile de creație consideră această lege drept un pas important și hotărîtor pentru a remarca rolul pe care îl are omul de creație în societate și pentru munca intelectuală în societatea noastră.

Vă mulțumesc.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule Lucinschi,
Eu vă mulțumesc.

Domnul Chiril Lucinschi:

Domnule coleg,

Eu vă mulțumesc foarte mult că mi-ați adresat această întrebare și, de fapt, și ați răspuns la ea. Deci nu-mi rămîne nimic ca să propun, totuși, să trecem la exercițiul de vot și prin vot să susținem această idee foarte bună, într-adevăr una patriotică și care, pînă la urmă, reflectă atitudinea noastră față de oamenii care altfel n-au putut să lucreze decît prin creația proprie și deseori sînt discriminați. Eu cred că astăzi vom avea posibilitatea să avem un mecanism, să votăm un mecanism echitabil și să punem punct la această discriminare.

Vă mulțumesc.

Doamna Liliana Palihovici:

Vă mulțumesc, domnule Lucinschi.

Stimați colegi,

Supun votului proiectul cu nr.505 în lectura a doua. Cine este pentru rog să voteze.

Vă rog anunțați rezultatele votului.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 0.

30 de voturi.

Sectorul nr.3 – 24 de voturi.

Doamna Liliana Palihovici:

Cu votul a 54 de deputați, proiectul de Lege nr.505 a fost votat în lectura a doua.

Următorul proiect în lectura a doua, este proiectul Legii cinematografiei.

Vă rog, domnule Lucinschi, prezentați raportul.

Domnul Chiril Lucinschi:

Stimați colegi,

Comisia cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media a examinat proiectul de lege nominalizat și, reieșind din atribuțiile și competențele funcționale, comunică următoarele.

Proiectul de lege nominalizat a fost examinat și aprobat în primă lectură în ședința plenară din 5 aprilie 2013.

Comisiile parlamentare, Direcția generală juridică, Guvernul și deputații din comisie au prezentat propuneri pentru perfecționarea proiectului. Sinteza propunerilor este prezentată și este anexă la acest raport. Propunerile au fost discutate, se referă și la regulile tehnico-legislative.

În contextul celor menționate, Comisia cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media, cu votul majorității membrilor: 9 – „pro” și 2 – „abțineri”, a decis să propună proiectul de Lege nr.2921 pentru adoptare în lectura a doua, inclusiv cu amendamentele acceptate.

La fel, acest raport are și suplimentul său care se referă la niște noțiuni și, la fel, cu 8 voturi a fost susținut.

Propun pentru adoptare în lectura a doua.

Doamna Liliana Palihovici:

Întrebări pentru comisie?

Vă rog, domnul Ghenadie Ciobanu

Domnul Ghenadie Ciobanu:

Nu atît întrebare, cît precizare.

Vă mulțumesc, doamnă Președinte.

Aș vrea să spun că, într-adevăr, este un proiect la care s-a lucrat foarte intens, este un proiect absolut conform legislației internaționale, este un proiect care prevede foarte multe elemente ale cinematografilei nu numai ca creație și ca artă, dar și ca proces de producție.

Iată de ce este foarte important, după ce va intra în vigoare acest proiect de lege, să se aloce bugetul respectiv pentru implementarea acestui proiect, deoarece este foarte necesar.

Pentru stenogramă și, în genere, încă o dată vreau să atrag atenția atît Ministerului Finanțelor, cît și a noastră la această prevedere. Deoarece Centrul Național al Cinematografilei, care trebuie să fie instituit, va fi doar atunci funcțional, cînd vor fi alocați bani pentru instituirea acestui centru și nu doar.

Vă mulțumesc.

Domnul Chiril Lucinschi:

Altfel nici nu poate fi creat Centrul Național al Cinematografilei.

Mulțumesc.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul Godea.

Domnul Mihai Godea:

Mulțumesc, doamnă Președinte.

Eu am o întrebare de precizare. Sigur că inițiativa este una foarte bună și demult așteptată. Și vreau să felicit autorii proiectului pentru efortul depus, dar vreau să clarific și eu.

Autorii – pe panou scrie Chiril Lucinschi și Ghenadie Ciobanu și știam că sînt autorii, și îi regăsim și în sinteză cu amendamente pentru lectura a doua. Este o practică nouă sau cum?

Domnul Chiril Lucinschi:

Păi, sigur că, da, noi sîntem autorii aici, în Parlament, dar, de fapt, sînt și coautorii proiectului care stau în afara Parlamentului, mă refer la Uniunea profesională care a participat foarte activ.

Domnul Mihai Godea:

Ați transpus niște amendamente care au venit din mediul cultural?

Domnul Chiril Lucinschi:

Sigur.

Domnul Mihai Godea:

Înțeleg. OK.

Doamna Liliana Palihovici:

Alte întrebări nu sînt.

Domnul ... Nu, nu, domnul Lucinschi.

Domnul Ciobanu,

A doua întrebare.

Domnul Ghenadie Ciobanu:

Nu, nu, că nu-i întrebare pentru domnul președinte, am vrut să răspund ca autor, pentru că întrebarea a fost pusă de către domnul deputat Godea autorilor.

Ca atare, conform noului Regulament, înainte făcea comisia propunerii, adică amendamentele, acum le fac deputații din comisie. Acei care au lucrat în grupul de lucru, aceia și au colectat toate amendamentele și le-au formulat pentru lectura a doua.

Mersi.

Doamna Liliana Palihovici:

Vă mulțumesc, domnule Lucinschi.

Supun votului în lectura a doua proiectul Legii cinematografilei, înregistrat cu nr.2921 pe data de 5 decembrie 2012. Cine este pentru rog să voteze.

Vă rog anunțați rezultatele votului.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 0.

Sectorul nr.2 – 32.

Sectorul nr.3 – 25 de voturi.

Doamna Liliana Palihovici:

Cu votul a 56 de deputați, proiectul nr.2921 a fost votat în lectura a doua.

Următorul proiect în lectura a doua este proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii privind ocuparea forței de muncă și protecția socială a persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă.

Domnule Hotineanu,

Vă rog prezentați raportul comisiei.

Proiectul cu nr.459.

Domnul Vladimir Hotineanu:

Doamnelor și domnilor deputați,
Comisia protecție socială, sănătate și familie a ... (*Rumoare în sală.*)

Doamna Liliana Palihovici:

Este ordinea de zi votată conform stenogramei, mi-a fost prezentată când am început să dezbater proiectele.

Domnule președinte,
Vă rog prezentați raportul.

Domnul Vladimir Hotineanu:

Comisia protecție socială, sănătate și familie a examinat proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr.102 din 2003 privind ocuparea forței de muncă și protecția socială a persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către un grup de deputați în Parlament și aprobat în primă lectură în ședința de plen a Parlamentului din 16 aprilie 2014.

Este de menționat faptul că proiectul de lege a fost dezbătut în cadrul audierilor publice din 27 mai 2014 cu participarea reprezentanților societății civile, a sindicatelor și tineretului studios, care s-au expus pentru adoptarea lui de către Parlament.

Pe marginea proiectului de lege menționat au parvenit anumite propuneri și obiecții din partea deputaților, Direcției generale juridice a Secretariatului Parlamentului, care se regăsesc în sinteza amendamentelor.

Comisia sesizată în fond a supus dezbaterilor propunerile și obiecțiile parvenite, rezultatele cărora, practic, toate au fost acceptate.

În rezultatul votării proiectului de lege nominalizat, Comisia protecție socială, sănătate și familie, cu votul unanim al membrilor prezenți în ședință – 8, a propus adoptarea lui în lectura a doua.

Vă mulțumesc.

Doamna Liliana Palihovici:

Întrebări pentru comisie nu sînt.

Și eu vă mulțumesc, domnule președinte.

Stimați colegi,

Supun votului proiectul nr.459 în lectura a doua. Cine este pentru rog să voteze.

Vă rog anunțați rezultatele votului.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 0.

– 31.

Doamna Liliana Palihovici:

31, da?

Vă rog sectorul nr.3.

Domnul Gheorghe Mocanu:

Sectorul nr.3 – 25, 26 de voturi.

Dar eu am impresia că sectorul nr.1 nu a înțeles exact despre ce proiect este vorba. Vorbim despre stagiile de practică pentru studenți. Eu cred că dumneavoastră ați votat unanim, nu zero voturi.

Mulțumesc. (*Rumoare în sală.*)

Doamna Liliana Palihovici:

Stimați colegi,

Cu votul a 57 de deputați, proiectul nr.459 a fost votat în lectura a doua.

Următorul proiect este proiectul de Lege nr.139 privind compensarea unor pierderi cauzate de excluderea unui teren din categoria de terenuri cu destinație agricolă.

Vă rog autorii. Cine?

Domnul Sîrbu. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Godea,

De procedură.

Domnule Sîrbu,

Așteptați, vă rog, un pic.

Domnul Mihai Godea:

Doamnă Președinte,

Stimați colegi,

Doamna Liliana Palihovici:

Da.

Domnul Mihai Godea:

Eu înțeleg că Regulamentul permite să introducem în ordinea de zi, la începutul ședinței, anumite proiecte de lege. Dar, în condițiile în care sînt introduse proiecte de lege, să facă cumva Secretariatul măcar să le avem în ședințe, pentru că este imposibil să ții cont de tot numărul de proiecte de lege care sînt în procedură parlamentară.

Și se întîmplă așa situații, în care proiectele bune nu se votează de unii deputați, pentru că, efectiv, nu le-au putut examina măcar în timpul cît îl avem de la începutul ședinței pînă în momentul examinării.

Mulțumim.

Doamna Liliana Palihovici:

Înregistrat, domnule Godea.

Vă rog, domnule Sîrbu, prezentați proiectul.

Domnul Oleg Sîrbu:

Deci se propune...

Stimată doamnă Președinte,
Stimați colegi,

Se propune spre examinare proiectul cu nr.139, proiect de Lege privind compensarea unor pierderi cauzate de excluderea unui teren din categoria de terenuri cu destinație agricolă.

Scopul proiectului de Lege privind compensarea unor pierderi cauzate de excluderea unui teren din categoria de terenuri cu destinație agricolă constă în faptul că, prin derogare de la Legea nr.1308 privind prețul normativ și modul de vânzare-cumpărare a pământului, Primăria orașului Cupcini va fi scutită de compensarea pierderilor cauzate de excluderea din categoria de terenuri cu destinație agricolă a terenului cu suprafață de 3,5475 ha, atribuit pentru proiectarea și construcția unei uzine pentru colectarea și sortarea deșeurilor menajere.

Suma echivalentă pierderilor cauzate de excluderea terenului din categoria de terenuri cu destinație agricolă este de 4 milioane și 18 mii 538 de lei.

Uzina se preconizează a fi construită în vederea implementării Proiectului regional integrat de management al deșeurilor – programul „Ecoverde”, care ulterior va prelucra deșeurile acumulate din trei raioane din nordul republicii cu implementarea noilor tehnologii de colectare, sortare, împachetare și tratare mecanică și biologică a deșeurilor.

Proiectul este elaborat ca urmare a solicitării Consiliului orășenesc Cupcini, raionul Edineț, ca prin derogare de la Legea privind prețul normativ și modul de vânzare-cumpărare a pământului, Primăria Cupcini să fie scutită de compensarea pierderilor sus-nominalizate.

Prin construcția acestei uzine vor fi deserviți aproximativ 210 mii de locuitori din raioanele Edineț, Briceni, Rîșcani, creînd per total 145 locuri de muncă și prelucrînd peste 400 de tone de deșeuri.

Prin implementarea proiectului vor fi obținute următoarele beneficii: implementarea unui sistem integral modern de tip european de management al deșeurilor menajere din localitățile acelor 3 raioane, atragerea investițiilor străine fără finanțate din bugetul local sau de stat, crearea a mai mult de 150 de locuri de muncă, plata redevenței în bugetul local, conform Legii concesiunii.

Programul integral de management al deșeurilor va sprijini regiunile participante la punerea în aplicare a unei noi metodologii care sortează și recuperează materialele reciclabile cu o rată maximă de eficiență, tratează întreaga fracție a deșeurilor organice, oferind biocombustibil.

Rog plenul Parlamentului să susțină acest proiect în două lecturi.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule Bodrug,

Vă rog.

Domnul Oleg Bodrug:

O întrebare, vă rog. Aceste trei și ceva hectare, totuși, vor rămîne proprietatea cui, Consiliului orășenesc Cupcini sau, iată aici scrie „EcoGrant” SRL?

Domnul Oleg Sîrbu:

Nu. Vor fi proprietatea consiliului raional... Consiliului Cupcini, Primăriei Cupcini.

Conform condițiilor de eligibilitate înaintate la acest proiect, Primăria trebuia să aloce un lot de teren și de aceea s-a ales acest lot anume.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul Bodrug,
A doua întrebare.

Domnul Oleg Bodrug:

Totuși, pentru concretizare. Acest... Primăria Cupcini dă în construcție fabricii de prelucrare a deșeurilor sau nu?

Domnul Oleg Sîrbu:

Da.

Domnul Oleg Bodrug:

În chirie sau în ce formă? Care este forma?

Domnul Oleg Sîrbu:

Concesiune.

Domnul Oleg Bodrug:

Concesiune. Bine.
Mersi.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul Țap.

Domnul Iurie Țap:

Mulțumesc.

Domnule Sîrbu,

Eu, de fapt, nu am o întrebare. Este o propunere, pornind de la faptul că dumneavoastră ați propus să votăm în două lecturi.

Și propunerea mea ar fi ca sintagma „Primăria orașului Cupcini” să fie înlocuită cu „Consiliul orașului Cupcini”, pentru că, de fapt, consiliul este acel care administrează patrimoniul. Primăria nu este autoritate publică.

Mulțumesc.

Domnul Oleg Sîrbu:

Bine. Se acceptă.

Doamna Liliana Palihovici:

Alte întrebări nu sînt?

Invit Comisia economie, buget și finanțe, nu, Comisia agricultură și industrie alimentară să prezinte raportul.

Domnule președinte,

Vă rog prezentați raportul.

Domnule Popa,

Domnule Popa... (*Rumoare în sală.*)

Domnul Gheorghe Popa:

Stimați colegi,

Această inițiativă legislativă a fost examinată de către Comisia agricultură și industrie alimentară și în urma examinării, constatăm următoarele.

De fapt, ceea ce au invocat autorii a fost confirmat și în cadrul ședinței comisiei.

Rămîne să spunem că toate comisiile parlamentare au examinat această inițiativă legislativă și avizele sînt pozitive, cu excepția avizului Comisiei de securitate, națională și ordine publică.

Guvernul, prin avizul prezentat, conform Hotărîrii sale din 16 iunie 2014, susține propunerea de scutire a Consiliului orășenesc Cupcini de compensarea pierderilor cauzate de excluderea din circuitul agricol, venind cu unele propuneri de îmbunătățire a acestei inițiative.

Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului menționează că terenul este de uz public și conform Legii nr.1308/1997 nu este necesară implicarea Parlamentului pentru adoptarea unei legi de derogare de la legea menționată.

Totodată, proiectul fiind un act legislativ special, care cuprinde norme juridice aplicabile în exclusivitate strict determinate prin derogare de la regula generală și Parlamentul este în drept să decidă adoptarea lui.

Urmare examinării, comisia a stabilit că fabrica în cauză este o unitate industrială și terenul aferent nu se încadrează în prevederile articolului 12 alineatul (4) din Legea nr.1308/97 ca teren de uz public. Și în cazul dat este necesară derogarea de la legea respectivă.

De asemenea, luînd în considerație că proiectul face parte din categoria de legi speciale, ținînd cont și de avizul pozitiv al Guvernului, se propune de completat cu articolul II și III prin care să fie schimbată categoria terenului, iar Guvernul de comun cu administrația publică locală să asigure modificarea documentației cadastrale.

Reieșind din cele expuse, Comisia agricultură și industrie alimentară propune Parlamentului proiectul de Lege cu numărul de intrare 139 din 4 aprilie 2014 spre aprobare în primă lectură.

Comisia, de asemenea, a definitivat proiectul și pentru lectura a doua, ținînd cont de propunerile de îmbunătățire prezentate de Guvern și Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului, și îl propune spre adoptare în lectura a doua.

Proiectul de lege definitivat se anexează și este parte componentă a prezentului raport.

Deci legea, care va fi votată, va constitui trei articole:

Primul articol. Prin derogare de la Legea nr.1308-XIII din 25 iulie 1997 privind prețul normativ și modul de vânzare-cumpărare a pământului... și este, de asemenea, cu strictețe fixat că Consiliul orășenesc Cupcini, raionul Edineț se scutește de compensarea pierderilor în sumă de 4 milioane 18 mii 538 de lei, cauzate de excluderea din circuitul agricol a terenului cu suprafață de 3 hectare și 54. Este fixat numărul cadastral atribuit prin construcția unei fabrici de sortare și prelucrare a deșeurilor menajere.

Articolul 2. Terenul scutit de compensarea pierderilor cauzate de excluderea din circuitul agricol conform articolului 1 trece în categoria de terenuri destinate industriei, transporturilor, telecomunicațiilor și alte destinații speciale.

Și articolul 3. Guvernul, de comun acord cu administrația publică locală, va asigura modificarea documentației cadastrale în conformitate cu prevederile prezentei legi.

...o astfel de variantă, Comisia agricultură și industrie alimentară propune să fie votată pentru lectura a doua.

Doamna Liliana Palihovici:

Întrebări pentru comisie?

Domnule Mușuc,

Vă rog.

Domnul Eduard Mușuc:

Da. Mulțumesc, doamnă Președinte.

În calitate de președinte al Comisiei administrație publică și dezvoltare regională, vreau să vă informez că noi am examinat acest proiect de lege la noi în comisie.

Nu am avut careva obiecții și din cauza asta nu am solicitat coraportul, deoarece nu am aprobat unanim, în unanimitate un aviz pozitiv.

Acea propunere pe care a vociferat-o domnul Țap este una corectă. Trebuie să figureze consiliul local, deoarece primăria nu este o instituție.

În rest, eu consider că astăzi noi sîntem gata în ambele lecturi să aprobăm acest proiect de lege, cu propunerile comisiei de bază.

Doamna Liliana Palihovici:

Vă mulțumesc.

Domnule președinte,

Am să vă rog aici să rămîneți, pînă am să supun votului și în lectura a doua.

Cine este pentru susținerea proiectului nr.139 în primă lectură, rog să voteze.

Cu majoritatea voturilor, proiectul a fost votat în primă lectură.

Domnule Țap,

Am să vă rog să anunțați încă o dată amendamentul dumneavoastră, pentru ca eu să îl supun votului. *(Rumoare în sală.)*

Inclus în raportul dumneavoastră.

Da. Atunci, vă mulțumesc, domnule Popa.

Eu credeam că el nu este.

Cine este pentru susținerea proiectului nr.139 în lectura a doua, rog să voteze.

Anunțați, vă rog, rezultatele votului.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 17... (*Rumoare în sală.*)

34 de voturi.

Sectorul nr.3 – 25.

Doamna Liliana Palihovici:

Cu votul a 76 de deputați, proiectul nr.139 a fost votat în lectura a doua.

Următorul proiect în ordinea de zi este proiectul de Lege nr.196 cu privire la ratificarea Addendumului numărul 1 la Acordul de finanțare dintre Guvernul Republicii Moldova și Uniunea Europeană privind Programul-cadru de suport al acordurilor curente și viitoare dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană, Planul Național de Acțiuni 2012, proiect înregistrat în data de 27 mai 2014.

Domnul Chiveri,

Vă rog prezentați proiectul.

Domnul Valeriu Chiveri – viceministru al afacerilor externe și integrării europene:

Stimată doamnă Președinte.

Stimați domni deputați,

Prezint spre examinare și aprobare proiectul de Lege cu privire la ratificarea Addendumului numărul 1 la Acordul de finanțare dintre Guvernul Republicii Moldova și Uniunea Europeană privind Programul-cadru de suport al acordurilor curente și viitoare dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană, Planul Național de Acțiuni 2012.

Din punct de vedere politic, prevederile acordului Addendumului la acord vin în susținerea eforturilor întreprinse pe plan național în vederea combaterii corupției și promovării pluralismului și libertății mass-media.

Prezentul document vine întru implementarea acordului de bază, fără a aduce modificări la partea juridică a textului.

Respectiv, prevederile nu generează atingerea angajamentelor internaționale și necesitatea modificării, ajustării legislației naționale în domeniu sau adaptării unor noi acte legislative și normative.

Prin aplicarea acestui document va fi posibilă suplinirea bugetului prevăzut pentru Programul-cadru de suport al acordurilor curente și viitoare dintre Uniunea Europeană și Republica Moldova în valoare de 2,54 milioane euro.

Propunem susținerea și aprobarea acestui proiect de lege.

Vă mulțumesc.

Doamna Liliana Palihovici:

Întrebări către autor?

Doamna Domentî.

Doamna Oxana Domentî:

Domnule autor,

Vreau să vă întreb: concret, la ce vor merge acești bani, 2 milioane de euro pentru combaterea corupției în Republica Moldova?

La ce acțiuni concrete vor merge? Spre finanțarea căror acțiuni?

Domnul Valeriu Chiveri:

Proiectele sînt în proces de examinare și aprobare și vor fi coordonate de către Guvernul Republicii Moldova și delegația Comisiei Europene la Chișinău.

Pentru moment, aceste proiecte, lista proiectelor încă nu este aprobată.

Doamna Oxana Domentî:

Bine. Dar, în prealabil, aveți niște acțiuni care le-ați propus spre finanțare, care prevăd combaterea corupției.

Ne interesează ce prevăd aceste proiecte în linii mari?

Cum veți combate corupția cu aceste 2 milioane de euro? (*Rumoare în sală.*)

Domnul Valeriu Chiveri:

Stimată doamnă deputat,

Cum v-am menționat, proiectele sînt în proces de elaborare și nu le avem acum în lista...

Doamna Oxana Domentî:

Nici orientativ nu ne puteți spune.

Domnul Valeriu Chiveri:

La moment – nu.

Doamna Oxana Domentî:

Iar cele legate de libertatea mass-mediei?

Domnul Valeriu Chiveri:

Același lucru... sînt în proces de elaborare și, cum am spus, pentru viitoarele proiecte, care vor fi elaborate împreună cu Comisia Europeană.

Doamna Oxana Domentî:

Și ne propuneți să votăm niște sume de bani care nu este clar la ce vor merge?

Domnul Valeriu Chiveri:

Este o sumă de bani...

Doamna Oxana Domentî:

Cam așa să înțelegem.

Domnul Valeriu Chiveri:

... care vine în bugetul Republicii Moldova și nu pleacă.

Doamna Oxana Domentî:

Și vreau să vă mai întreb. Acordul prevede și o cofinanțare din partea bugetului de stat în mărime de 20% a fiecărei acțiuni care este finanțată parțial din partea Uniunii Europene?

Domnul Valeriu Chiveri:

Exact.

Doamna Oxana Domentî:

Deci ne luăm angajamentul să și cofinanțăm aceste acțiuni, pe care nu le cunoaștem deocamdată. Nu ne puteți spune despre ce fel de acțiuni merge vorba?

Domnul Valeriu Chiveri:

Este vorba de procurarea echipamentelor în caz când proiectul, implementarea proiectului va avea nevoie de acest echipament.

Deci este un angajament de cofinanțare a unor echipamente care, evident, vor rămîne aici și vor servi poporului Republicii Moldova.

Doamna Oxana Domentî:

Mulțumesc.

Doamna Liliana Palihovici:

Alte întrebări nu sînt.

Vă mulțumesc, domnule Chiveri.

Invit comisia să prezinte raportul.

Doamnă Guțu,

Vă rog, prezentați raportul.

Doamna Ana Guțu:

Doamnă Președinte,

Stimați colegi deputați,

Comisia politică externă și integrare europeană a examinat proiectul de Lege cu privire la ratificarea Addendumului numărul 1 la Acordul de finanțare dintre Guvernul Republicii Moldova și Uniunea Europeană privind Programul-cadru de suport al acordurilor curente și viitoare dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană, Planul Național de Acțiuni 2012 și constată că acest proiect de lege vine în conformitate cu Legea nr.595-XIV cu privire la tratatele internaționale.

Majoritatea comisiilor permanente și Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului au prezentat avize pozitive.

Din păcate, Comisia securitate națională, apărare și ordine publică, Comisia mediu și schimbări climatice și Comisia administrație publică și dezvoltare regională au menționat în avizele lor că nu au adoptat nici o decizie în acest sens.

Și, în contextul celor expuse, în temeiul articolului 27 și articolului 56 din Regulamentul Parlamentului, Comisia politică externă și integrare europeană, cu majoritatea de voturi: 6 – „pentru” și 1 – „împotriva”, propune Parlamentului aprobarea proiectului de Lege cu privire la ratificarea Addendumului numărul 1 la Acordul de finanțare dintre Guvernul Republicii Moldova și Uniunea Europeană privind Programul-cadru de suport al acordurilor curente și viitoare dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană, Planul Național de Acțiuni 2012 în primă lectură și adoptarea în lectura a doua.

Doamna Liliana Palihovici:

Întrebări pentru comisie?

Nu sînt înregistrate.

Stimați colegi,

Cine este pentru susținerea proiectului nr.196 în primă lectură, rog să voteze.

Cu majoritatea voturilor, proiectul a fost aprobat în primă lectură.

Eu propun dezbaterii proiectul nr.218 în primă lectură, proiectul de Lege pentru ratificarea Acordului dintre Republica Moldova și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare privind acordarea grantului din Fondul de Carbon pentru Dezvoltare Comunitară în vederea realizării suportului pentru operațiunile de proiect ale Oficiului finanțării de Carbon.

Doamnă ministru,

Vă rog prezentați proiectul.

Doamna Valentina Țapiș – ministrul mediului:

Vă mulțumesc.

Stimată doamnă Președinte,

Stimați deputați,

Prezint atenției dumneavoastră proiectul Legii nr.218 din 10 iunie 2014 pentru ratificarea Acordului dintre Republica Moldova și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare privind acordarea grantului din Fondul de Carbon pentru Dezvoltare Comunitară Plus în vederea realizării suportului pentru operațiunile de proiect ale Oficiului finanțării de Carbon.

Banca Internațională pentru Reconstrucții și Dezvoltare a acordat Republicii Moldova un grant în sumă de 170 mii dolari prin Fondul de Carbon pentru Dezvoltare Comunitară Plus ca suport pentru realizarea proiectelor mecanismului dezvoltării nepoluante din domeniul termoenergeticii, proiecte inițiate în Republica Moldova de către Banca Mondială în anul 2005.

Perioada grantului este determinată: septembrie 2013 – decembrie 2016. Acordul de grant a fost semnat de către Banca Mondială și Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova la 4 aprilie 2014 în baza Decretului Președintelui Republicii Moldova din 7 martie 2014 și a Împuternicirii din 7 martie curent, emisă de către Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene.

Grantul suport pentru operațiunile de proiect ale Oficiului Finanțării de Carbon va ajuta Republica Moldova, beneficiar Ministerul Mediului, Punct Focal Național al Convenției ONU cu privire la schimbarea climei, să își onoreze obligațiunile asumate în Acordul de comercializare a reducerilor de emisii CO₂, semnat cu Banca Mondială la 24 februarie 2006.

În cadrul de comercializare a reducerilor de emisii sînt incluse trei proiecte ale mecanismului dezvoltării nepoluante și anume: două proiecte mici „Încălzirea pe bază de biomasă a comunității rurale” și un proiect „Conservarea energiei și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră”.

Operațiunile de proiect ale Oficiului includ procedura de monitorizare și acordarea asistenței pentru validarea și verificarea proiectelor mecanismului dezvoltării nepoluante. În baza monitorizării parametrilor tehnici se calculează emisiile de gaze cu efect de seră și ulterior reducerile de emisie. În perioada 2006 – 2013 au fost comercializate la Banca Mondială circa 116 mii tone de CO₂.

Ratificarea Acordului de grant dintre Republica Moldova și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare privind acordarea grantului din Fondul de Carbon pentru Dezvoltarea Comunitară Plus în vederea realizării suportului pentru operațiunile de proiect ale Oficiului Finanțării de Carbon va ajuta la suplinirea bugetelor autorităților publice locale de nivelul I și II cu circa 246 mii dolari SUA.

Pornind de la cele expuse, rog susținerea proiectului de lege în cauză.

Doamna Liliana Palihovici:

Vă mulțumesc, doamnă ministru.

Întrebări pentru autorul proiectului?

Doamna Ivanov.

Doamna Violeta Ivanov:

Violeta Ivanov, Frațiunea PCRM.

Doamna Liliana Palihovici:

Vorbiți, vă rog, mai aproape de microfon.

Doamna Violeta Ivanov:

Doamnă ministru,

Deci este vorba de un grant în sumă de 170 mii de dolari pentru asistența Oficiului de Carbon, așa? Da, clar lucru, este foarte bine, noi sîntem eligibili la proiecte din cadrul mecanismelor de dezvoltare nonpoluantă din momentul de cînd am semnat Protocolul de la Kyoto. Spuneți, vă rog, deci este un proiect SDM, deci care sînt .. cîți parteneri sînt incluși în prezentul proiect?

Doamna Valentina Tapiș:

La momentul actual beneficiari ai acestui proiect sînt 153 de beneficiari ai entităților administrației publice locale, care beneficiază de acest proiect. Au

primit, pe perioada 2006 – 2012, circa 524 mii dolari SUA. Deci am menționat că, pentru următoarea perioadă, vor beneficia de 246 mii dolari.

Doamna Liliana Palihovici:

Doamna Ivanov, a doua întrebare.

Doamna Violeta Ivanov:

Deci o concretizare. Beneficiile la moment sînt estimate în bani 153 de milioane, da?

Doamna Valentina Tapiș:

Nu. Deci am menționat 524 mii dolari au fost deja transferați și mai urmează, pe perioada 2013 – 2016, 246 mii de dolari.

Doamna Violeta Ivanov:

Nu. Deci întrebarea este: care sînt beneficiile estimate în bani, în urma lucrării Oficiului respectiv, ceea ce ține de calcularea anume a emisiilor, dacă aveți suma respectivă?

Doamna Valentina Tapiș:

Spre regret nu o am. Pot să concretizez, să vin cu un răspuns suplimentar.

Doamna Violeta Ivanov:

Da. Mulțumesc.

Doamna Valentina Tapiș:

Mulțumesc.

Doamna Liliana Palihovici:

Alte întrebări nu sînt.

Vă mulțumesc, doamnă ministru.

Doamnă Guțu,

Vă rog să prezentați raportul.

Doamna Ana Guțu:

Doamnă Președinte,

Stimați colegi deputați,

Comisia politică externă și integrare europeană a examinat proiectul de Lege pentru ratificarea Acordului dintre Republica Moldova și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare privind acordarea grantului Nr.TF015873 din Fondul de Carbon pentru Dezvoltare Comunitară Plus (CDCF Plus) în vederea realizării suportului pentru operațiunile de proiect ale Oficiului Finanțării de Carbon și a constatat următoarele.

Acest acord nu contravine, ci dimpotrivă vine în conformitate cu Legea nr.595-XIV cu privire la tratatele internaționale. Acordul a fost semnat la Chișinău la 4 aprilie 2014.

Comisiile permanente și Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului au prezentat avize pozitive, pronunțându-se pentru ratificarea acordului.

În contextul celor expuse, în temeiul articolului 27 și articolului 56 din Regulamentul Parlamentului, Comisia politică externă și integrare europeană, cu unanimitate de voturi, propune Parlamentului aprobarea proiectului de Lege pentru ratificarea Acordului dintre Republica Moldova și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare privind acordarea grantului Nr.TF015873 din Fondul de Carbon pentru Dezvoltare Comunitară Plus în vederea realizării suportului pentru operațiunile de proiect ale Oficiului Finanțării de Carbon în primă lectură și adoptarea în lectura a doua.

Vă mulțumesc.

Doamna Liliana Palihovici:

Întrebări pentru comisie? Nu sînt.

Vă mulțumesc.

Stimați colegi,

Supun votului...

Stimați colegi,

Atenție, vă rog. Procedura de vot. (*Rumoare în sală.*)

Supun votului proiectul nr.218 din 10 iunie 2014 în primă lectură. Cine este pentru rog să voteze.

Cu majoritatea voturilor, proiectul a fost votat în primă lectură.

Deoarece Comisia politică externă și integrare europeană a propus pentru lectura a doua și proiectul nr.196, și proiectul nr.218... Frațiunile acceptă? Trecem la procedura de vot.

Cine este pentru susținerea proiectului nr.196 din 27 mai 2014 în lectura a doua. Rog să voteze.

Vă rog anunțați rezultatele votului.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – împotriva.

Doamna Liliana Palihovici:

Sectorul nr.2, vă rog.

N u m ă r ă t o r i i:

– 30.

Doamna Liliana Palihovici:

Sectorul nr.3?

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.3 – 25.

Doamna Liliana Palihovici:

Cu votul a 55 de deputați, proiectul nr.196 este votat în lectura a doua.

Următorul proiect, pe care îl voi supune votului pentru lectura a doua, este proiectul nr.218 din 10 iunie 2014. Cine este pentru rog să voteze.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 12.

Doamna Liliana Palihovici:

Sectorul nr.2?

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.2 – 33.

Doamna Liliana Palihovici:

Sectorul nr.3?

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.3 – 25.

Doamna Liliana Palihovici:

Cu votul a 70 de deputați, proiectul nr.218 a fost votat în lectura a doua.

Următorul proiect pe care îl propun dezbaterii este proiectul de Lege nr.169 privind completarea anexei la Legea nr.166 din 11 iulie 2012 pentru aprobarea Strategiei naționale de dezvoltare „Moldova 2020”.

Domnule Balan,

Vă rog prezentați proiectul.

Domnul Ion Balan:

Stimați deputați,

Propun atenției dumneavoastră proiectul de Lege privind completarea anexei la Legea nr.116 din 11 iulie 2012 pentru aprobarea Strategiei naționale de dezvoltare „Moldova 2020” cu numărul de intrare 169 din 7 mai 2014.

Acest proiect de lege vine să motiveze și să stimuleze populația de a munci în mediul rural și care ar trebui să reprezinte una din prioritățile de dezvoltare ale Republicii Moldova. În acest context, considerăm că rolul central trebuie să revină viabilității sectorului agrar și alimentară, consolidării economiei locale și comunităților locale din mediul rural.

Este absolut necesar de dezvoltat oportunități noi pentru sate, de susținut gospodăriile țărănești și agenții economici care activează în mediul rural. Pentru a crea condiții favorabile de trai într-un mediu rural capabil să facă față provocărilor

secolului XXI este nevoie de o abordare nouă și o politică cuprinzătoare de dezvoltare rurală și agricolă.

Localitățile rurale ale Republicii Moldova trebuie refăcute cu păstrarea, totodată, a tradițiilor și valorilor, iar agricultura trebuie diversificată, încurajată să producă alimente sănătoase, ținând cont și de regulile cheie de protejare a mediului înconjurător. Drept urmare a dezvoltării satelor și a infrastructurii lor, tot mai mulți tineri vor alege localitățile rurale pentru trai și pentru muncă.

Pentru realizarea acestui obiectiv se propune de completat Strategia națională de dezvoltare „Moldova 2020” cu un domeniu prioritar de dezvoltare ce ține de agricultură și dezvoltarea rurală. Modificarea propusă include analiza situației în agricultură și industria alimentară, precum și în domeniul ocupării forței de muncă în localitățile rurale, viziunea strategică, scopurile strategice, securitatea și siguranța alimentară, păstrarea resurselor naturale și a fondului funciar, asigurarea unui fundament esențial pentru economia rurală și ridicarea nivelului de ocupare a forței de muncă în zonele rurale și impactul scontat.

Prioritatea propusă va contribui la promovarea unor măsuri adăugătoare privind dezvoltarea rurală, precum și a programelor de finanțare privind modernizarea, reorganizarea și schimbarea de atitudini față de agricultură, industrie alimentară și față de dezvoltarea rurală.

Rog plenul Parlamentului să susțină proiectul de lege.

Doamna Liliana Palihovici:

Vă mulțumesc, domnule Balan.

Întrebări?

Doamna Ivanov.

Domnul Violata Ivanov:

Domnule autor,

Eu mă bucur foarte mult că v-au trebuit doi ani de zile ca să conștientizați că, totuși, obiectiile care au fost expuse pe marginea Strategiei la data de 04.04.2012 trebuie să se regăsească într-o strategie națională. Bravo.

La data de 04.04.2012, Comisia mediu și schimbări climatice a venit cu amendamentul dat și a propus ca în cadrul Strategiei de dezvoltare „Moldova 2020” să fie inclusă cea de-a 8-a prioritate, în conformitate cu deciziile luate la Summit-ul mondial pentru dezvoltare durabilă, unde se include utilizarea rațională a resurselor de apă, managementul deșeurilor, protecția aerului atmosferic, conservarea biodiversității, adaptarea la schimbările climatice și multe altele.

Și v-ați opus atunci, și nu ați susținut obiectivul respectiv. Acum, după doi ani de zile, totuși, vă întoarceți, la insistența organizațiilor care au finanțat elaborarea Strategiei, și includeți. Mă bucur.

Însă, nu considerați dumneavoastră că, totuși, ar fi cazul ca să fie un compartiment aparte, așa cum a propus inițial comisia, deoarece problemele de mediu nu țin doar de compartimentul agricultură, este vorba și de compartimentul... ceea ce ține și de economie, și de sănătate, și de multe altele?

Mulțumesc.

Domnul Ion Balan:

Eu nu știu ce ați propus dumneavoastră doi ani în urmă. Comisia agricultură și industrie alimentară nu este comisia de fond pentru raportare în plenul Parlamentului.

Dacă ați propus, trebuia să insistați atunci către plen, către comisia de bază să includă acest amendament.

Ce ține de a doua parte a întrebării: sănătate, educație și altele. Ele, deja, se conțin în Strategie. Deci aceasta este a 8-a prioritate națională – agricultura și dezvoltarea rurală.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul Solcan.

Domnul Mihail Solcan:

Mulțumesc, doamnă Președinte.

Domnule deputat,

Rog să îmi... Strategia este un document foarte important pentru ramura cea mai importată din Republica Moldova. Și toată teoria pe care am citit-o este, să zicem așa, foarte bună.

Eu aș vrea să atrag atenția acum la câteva momente foarte importante. Agricultorii încep munca primăvara devreme și prețurile la combustibili și la toate celelalte lucruri pe care ei le procură, ca de obicei, sînt foarte înalte. Cînd ajungem în luna august și luna septembrie, cînd tot ce producem strîngem, atunci prețurile, nu știu de ce, sînt, întotdeauna, dictate de niște cartele. Eu anume numesc cartele, pînă ce.

Și aici, eu o să formulez o întrebare foarte concretă. Dacă noi mergem să apărăm acest domeniu, eu am o propunere concretă și vreau ca dumneavoastră să spuneți: o susțineți sau nu.

Ce facem... și dacă venim împreună, poate, cu dumneavoastră, să propunem: cum garantăm piața pentru producătorii agricoli? Și cum garantăm prețul la produsele agricole, pentru ca să nu se mai întîmple și în acest an și în anii viitori că avem Strategia, dar produsul agricol este dictat la preț?

Dacă statul vine cu Strategia și mai venim aici și adăugăm că garantăm și piața de desfacere, și prețul minim care acoperă cel puțin cheltuielile, și mai dă și o rentabilitate pentru dezvoltare, atunci Strategia va avea, în acest sens, cele mai mari priorități.

Și eu aș veni și cu un amendament aici, dacă o să aveți... dacă o să acceptați.

Și vreau să vă întreb, cum vedeți piața de desfacere, prețul, formarea prețului și garantarea de către stat a acestei pieți?

Domnul Ion Balan:

Stimate domnule coleg,

Deci în Strategie nu pot fi incluse astfel de noțiuni despre preț și altceva. Va urma Planul de acțiuni pentru implementarea Strategiei, elaborat de către Guvern.

Iată acolo, în Planul de acțiuni, vor da propunerile respective, dar în Strategie nu este posibil de inclus astfel de noțiuni.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul Solcan.

Domnul Mihail Solcan:

OK. Eu accept ideea dumneavoastră.

Dar atunci propun: ca noi împreună cu dumneavoastră să ne așezăm, pentru a veni în plen, încoace, cu o propunere concretă la ideea pe care am adus-o eu, dacă sînteți de acord?

Domnul Ion Balan:

În o altă inițiativă legislativă.

Domnul Mihail Solcan:

Da.

Domnul Ion Balan:

De acord.

Domnul Mihail Solcan:

Mulțumesc.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul Popa.

Domnul Gheorghe Popa:

Mulțumesc, doamnă Președinte.

Domnule vicepreședinte,

De fapt, discuțiile pe cale noi le-am avut pe parcursul a 4 ani, în cadrul Comisiei pentru agricultură și industrie alimentară, tot timpul se reduceau la faptul ca ramura agricultură și dezvoltare rurală să fie declarată de către autorități ca ramură prioritară.

Au trecut 4 ani de zile. La finele mandatului, noi vedem propunerea dumneavoastră. Și în acest context, aș vrea să vă întreb: ca să vă reabilitați în fața agricultorilor, ce măsuri, reieșind din propunerile respective, veți întreprinde?

Eu mă refer, în primul rînd, la măsurile întreprinse de Guvern, de minister, fiindcă dumneavoastră trebuia să le cunoașteți, atunci cînd ați făcut aceste modificări și ați propus în plenul Parlamentului. Ca să vă reabilitați în fața agricultorilor, fiindcă pe tot parcursul a 4 ani de zile și politica bugetar-fiscală, și tot ce vreți împotriva ramurii a fost promovată, împotriva chiar a agricultorilor în direct.

Vă rog să răspundeți.

Domnul Ion Balan:

Domnule președinte al Comisiei pentru agricultură,
Vreau să vă spun...

Domnul Gheorghe Popa:

Și industrie alimentară, domnule vicepreședinte.

Domnul Ion Balan:

... Eu nu am pentru ce să mă reabilitez în fața agricultorilor. Mai bine ar fi să o faceți dumneavoastră, deoarece ca președinte al comisiei, ați fi putut demult să veniți cu o inițiativă legislativă, dacă credeți că aceasta este una întârziată. Însă, din păcate, nu ați venit.

Și alte inițiative care au fost pînă la moment în domeniul agriculturii, în majoritatea cazurilor, nici dumneavoastră, nici Frațiunea pe care o reprezentați nu le-ați susținut.

Și dacă nici de data aceasta nu doriți să susțineți, spuneți clar agricultorilor că nu vreți să susțineți sectorul agricol și va fi mai clar pentru ei. (*Rumoare în sală.*)

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul Popa.

Domnul Gheorghe Popa:

A doua întrebare. Nu mai este chiar așa, domnule Balan. Dumneavoastră știți foarte bine acest lucru.

Dar am vrut să vă adresez altă întrebare, iarăși, din nou, aceeași care am discutat-o de fiecare dată în cadrul ședinței comisiei. Strategia de dezvoltare a agriculturii și dezvoltării rurale pentru anii 2014–2017 – nu credeți că ar fi mai bine, după cum am vorbit cu dumneavoastră, să fie aprobată prin lege, nu prin hotărîre a Guvernului?

Domnul Ion Balan:

Veniți cu inițiativă legislativă și plenul Parlamentului va hotărî.

Domnul Gheorghe Popa:

Păi, voi trebuie să... voi sînteți la guvernare, domnilor...

Domnul Ion Balan:

Propuneți plenului, nu mie.

Domnul Gheorghe Popa:

Faceți așa ca agricultorilor să le fie benefic și normal să activeze. (*Rumoare în sală.*)

Cîte inițiative am înaintat, niciodată nu le-ați votat și nu au fost incluse în ordinea de zi, așa că...

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul Reidman.

Întrebare.

Domnul Oleg Reidman:

Да, спасибо.

Господин Балан,

Domnule Ghilețchi,

Eu am discutat cu autorul, cer scuze, da, discut cu autorul.

Господин Балан,

Вам не кажется, что включение аграрного сектора в эту программу – «Republica Moldova 2020» – является пустым сотрясанием воздуха, потому что ничем не подкреплено в этой же самой программе, абсолютно ничем. Вы перечисляете 8 приоритетов, вдруг, после 4–5 лет правления, включаете 8-й приоритет и ничего не предлагаете в качестве поддержки этого приоритета.

Я бы предложил... (Госпожа Гуцу, я не с вами разговариваю). Я бы предложил, по крайней мере, пока, дополнить это, включить приоритетом аграрный сектор в стратегию до 20-го года на основе программы «Молдавское село», разработанной в свое время. Там хотя бы есть конкретные меры, которые должны были быть приняты давным-давно.

Что касается наших законодательных инициатив. Возьмите, пожалуйста, архив Парламента или сайт Парламента и увидите, что все наши инициативы, в том числе по аграрному сектору, в том числе и в бюджете, для его субсидирования, о субвенционировании и т.д., все лежат...

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule deputat,

Dacă aveți luare de cuvânt, vă înscrieți cu luare de cuvânt.

Domnul Oleg Reidman:

Eu...

Doamna Liliana Palihovici:

Acum dumneavoastră trebuie să adresați... (*Rumoare în sală.*)

Da, vă rog frumos, eu v-am lăsat, v-am dat timp suficient pentru a adresa o întrebare. Vă rog, formulați-o.

Domnul Oleg Reidman:

Întrebare. O întrebare. (*Rumoare în sală.*)

Там все наши инициативы есть, и они все лежат в самом нижнем ящике парламентского большинства.

Так вот, как бы вы отнеслись к тому, чтобы дополнить этот восьмой приоритет словами «на основе программы „Молдавское село”»?

Domnul Ion Balan:

Domnule deputat,

În primul rînd,

În strategie noi nu putem să includem măsuri. Dumneavoastră știți foarte bine că măsurile concrete, care urmează să fie întreprinse, se includ în planul de acțiuni.

Ce ține de ideea dumneavoastră, ca să ne bazăm pe satul moldovenesc, eu îmi cer scuze, dar nu e posibil așa ceva de... pentru că a fost un proiect mort din start și nu putem să completăm strategia cu un proiect care nu are nici un viitor.

Doamna Liliana Palihovici:

A doua întrebare.

Domnul Oleg Reidman:

Da. Mersi. A doua întrebare.

То, что вы не можете включать в стратегию никаких мер, свидетельствует лишь только о том, что вы вообще не можете предпринимать никаких мер.

Тем не менее, скажите, как вы будете поддерживать эту стратегическую цель – агрикултурэ?

Domnul Ion Balan:

Acest scop va fi susținut, în primul rînd, de proiectele investiționale în domeniul agriculturii și dezvoltării satului, care vor veni din surse europene și alte surse.

De aceea, noi avem deja multe proiecte care sînt pe rol, în timpul cel mai apropiat să înceapă activitatea lor în Republica Moldova, anume în domeniul agriculturii și dezvoltării satului.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul Anghel.

Domnul Gheorghe Anghel:

Mulțumesc, doamnă Președinte.

În primul rînd, în privința Proiectului „Satul moldovenesc” vreau să vă spun că voi l-ați îngropat prea devreme, fiindcă noi după 30 noiembrie îl vom readuce la viață.

Dar acum privind prioritățile care le propuneți dumneavoastră. Este un lucru bun și ar fi foarte bine dacă dumneavoastră ați avea adevărata intenție ca agricultura să fie un domeniu prioritar.

Problema e că noi avem bănuieli rezonabile că dumneavoastră acum, în campania electorală, faceți o abordare populistă la acest domeniu, fiindcă 5 ani de zile la rînd tot ați dat dovadă că agricultura nu este deloc pentru dumneavoastră un domeniu care merită mai multă atenție.

Acum, eu vreau să vă propun ceva concret, ca dumneavoastră să demonstrați că nu este o abordare populistă.

Dumneavoastră, după cum cunoaștem, aveți venituri suplimentare la buget, din faptul că ați majorat artificial, printre altele, cursul valutar la euro și dolar.

Propunerea noastră este ca cel puțin 500 de milioane de lei să îndreptați în fondul de subvenționare a agriculturii, ca să nivelați situația legată de creșterea prețurilor la carburanți.

Sînteți dumneavoastră de acord să procedați în așa mod? Da, eu înțeleg că o să spuneți, că aceasta nu este la acest proiect de lege, dar ați putea susține.

Noi am propus și mai înainte. Am avut inițiativă legislativă din partea deputaților de la Partidul Comuniștilor în Comisia agricultură și industrie alimentară, unde am propus majorarea fondului de subvenționare.

Dacă dumneavoastră promiteți că veți susține astfel de proiect, noi sîntem gata pentru ședința următoare să îl propunem.

Domnul Ion Balan:

Eu nu pot să propun majorarea fondului de subvenționare, că este absurd.

Fondul de subvenționare se poate completa din surse bugetare adăugătoare, dacă ele sînt. Dacă nu sînt, atunci degeaba vorbim.

Dar, în acest context, odată cu prioritizarea agriculturii ca domeniu prioritar în Republica Moldova, agricultorii vor primi în următorii ani și, în urma ratificării Acordului de Asociere cu Uniunea Europeană, subvenții și de la Uniunea Europeană.

Așa că urmează tot înainte și nu este acest proiect de lege venit în contextul campaniei electorale care urmează. Absolut deloc.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul Anghel.

A doua întrebare.

Domnul Gheorghe Anghel:

Domnule Balan,

Atunci ceea ce propuneți dumneavoastră în prag de campanie electorală este doar o abordare populistă, dacă nu propuneți acțiuni concrete care ar veni să completeze pasul următor. Evident că ar trebui, odată ce este domeniu prioritar, înseamnă că și resursele financiare ar trebui să fie redirecționate pentru un domeniu prioritar.

Chiar dacă nu sînt venituri suplimentare, așa cum spuneți dumneavoastră, atunci trebuie să revedeți planul bugetar pentru anul curent, pentru a acorda atenție prioritară domeniului.

Domnul Ion Balan:

Domnul...

Domnul Gheorghe Anghel:

Cu atât mai mult că vin rectificările la buget, iată, acum, a doua jumătate a anului. Aveți toată posibilitatea să faceți acest lucru.

Adică demonstrați, pînă la campania electorală demonstrați prin acțiuni concrete, nu doar declarații...

Domnul Ion Balan:

Domnule deputat...

Domnul Gheorghe Anghel:

... de care o să vă deziceți după 30 noiembrie.

Domnul Ion Balan:

Domnule deputat,

Noi sîntem Legislativ care adoptăm legi.

Ce ține de concretizare în a adăuga sau a nu adăuga la fondul de subvenționare bani, pentru aceasta este Guvernul.

Și vreau să vă aduc la cunoștință că pînă la sfîrșitul sesiunii de primăvară-vară, Guvernul vine încă cu o rectificare la buget, unde va fi completat și fondul de subvenționare.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul Valeriu Munteanu.

Domnul Valeriu Munteanu:

Domnule Balan,

Am următoarea întrebare. Strategia națională de dezvoltare „Moldova 2020” a fost adoptată în Parlamentul Republicii Moldova în 2012, adică doi ani în urmă.

Un proiect sau un program similar a fost adoptat sau asumat de către partidul din care faceți parte abia peste doi ani, adică în 2014.

Din programul la care fac referință, din programul partidului, ca să fie foarte clar, lipsește această prioritate – agricultura.

Aceste planuri nu au fost inventate de ieri, alaltăieri, Stalin a inventat cincinalele, după ce a abandonat... lui Lenin, dar întîi partidul, acolo mergea înaintea structurilor statului. Programele erau elaborate la nivelul Partidului Comuniștilor al Uniunii Sovietice, după care erau îmbrățișate de către instituțiile statului.

Acum întrebare pentru dumneavoastră. Spuneți-ne, vă rog, cît de sincer sînteți în intențiile dumneavoastră, atunci cînd în programul partidului lipsește această prioritate – agricultura, iar aici, de ochii oamenilor, pentru că este tribuna Parlamentului, veniți cu această inițiativă?

Mulțumesc. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Ion Balan:

Eu nu cred că am ceva ce să răspund aici. Proiectul legii vine, într-adevăr, în susținerea agriculturii și vine la momentul când este necesar și când s-a copt întrebarea. (*Rumoare în sală.*)

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul Mocanu George.

Domnul Gheorghe Mocanu:

În primul rând, în programul politic al partidului, domnule deputat Munteanu, nu, nu ați citit, dar este. (*Rumoare în sală.*)

Este. Nu este poate în Planul 2020, dar este în programul partidului și noi ne ținem de program.

Și acum la subiect. Noi avem șapte priorități până în acest moment în Strategia „Moldova 2020”.

La una dintre ele s-a referit și unul din colegii deputați astăzi. Și la faptul că avem carteluri create pe piață și evident că nu o rezolvăm prin a opta strategie, dar avem, exact, prin a opta prioritate, dar concentrările economice țin de prioritatea care se referă la mediul de afaceri și trebuie să avem un consiliu al concurenței care activează pe piață.

Deci nu ține de agricultură în mod direct, de prioritatea opt.

Întrebarea mea este: dacă prezența acestei priorități în Strategia „Moldova 2020” facilitează accesul la resurse externe, la granturi sau dacă poate chiar sînt condiționate anumite granturi care urmează să fie acordate Republicii Moldova de prezența ca și prioritate a agriculturii în strategie?

Domnul Ion Balan:

Aveți dreptate. Deci a opta prioritate în Strategia 2020 facilitează în mare parte deci producătorii agricoli și investițiile, proiectele investiționale în domeniul agriculturii în Republica Moldova.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul Bondari.

Domnul Veaceslav Bondari:

Domnule vicepreședinte al comisiei,

La voi în paragraful „impactul scontat” noi găsim așa cuvinte: „vor fi diminuate efectele fenomenelor climaterice, precum este seceta sau înghețurile” ș.a.m.d. după text.

Вы что, имеете выход на небесную канцелярию, или, может быть, предполагаете, что в будущем Парламенте у нас будет 50% попов здесь?

Каким образом вы... Ну, хорошо, допустим с засухой понятно. Сейчас разрушили всю систему мелиорации. Возможно. через десятки лет ее восстановят.

A как вы собираетесь бороться с заморозками? Это что... Или я чего-то не понимаю, или у вас действительно есть прямой звонок туда, наверх.

Domnul Ion Balan:

Domnule deputat,

Eu am vorbit de trei ori la subiectul dat.

În Strategie nu pot fi arătate măsurile, va fi Planul de acțiuni în care vor fi indicate, inclusiv lupta sau sprijinul agricultorilor în domeniul irigațiilor, sistemelor de irigare ș.a.m.d.

Ce ține de înghețuri sînt și pentru aceasta metode, poate dumneavoastră nu le cunoașteți, vor fi indicate în Planul de acțiuni. Și importantă este finanțarea. (*Rumoare în sală.*) Da.

Doamna Liliana Palihovici:

Vă rog a doua întrebare, domnule Bondari.

Domnul Veaceslav Bondari:

Понятно, для чего делается эта стратегия. Потому что если вы, вот сейчас, срочно не включите – то не будет никакого финансирования из европейских фондов. Это понятно и так. Поэтому вы так бегом прибежали.

Но мне кажется, тут, скорее всего речь идет о том, кто будет распределять субвенции. Подтвердите: или Министерство экономики, или Министерство сельского хозяйства? Что-то очень, так сказать, чувствуется, что тут идет борьба между двумя партиями.

Domnul Ion Balan:

Nu contează cine va distribui, este important să fie, să ajutăm agricultorii.

Doamna Liliana Palihovici:

Doamna Domentii.

Doamna Oxana Domentii:

Domnule Balan,

Eu vreau să vă atrag atenția că sînteți pe o cale greșită, cel puțin cu privire la conceptul unei strategii. O strategie eficientă nu poate să fie doar un document care trasează anumite obiective. Aceste obiective trebuie întărite cu un Plan de acțiuni concret, cu surse de finanțare, cu indicatori concreți de monitorizare, altfel acesta rămîne un document fără multă valoare.

Vreau să vă zic că Republica Moldova are experiența aprobării și implementării mai multor documente naționale, inclusiv Strategia de creștere economică și reducere a sărăciei, Planul național de dezvoltare. Și acest document, despre care discutăm astăzi este un document care, să zicem așa, este un succesor al tuturor acestor documente despre care vă spuneam, că au avut și planuri de acțiuni, și surse de finanțare concrete. De aceea, vă recomandăm ca acest document

să fie completat cu acțiuni concrete care vor suporta fiecare obiectiv cu surse de finanțare.

La fel, vreau să vă atrag atenția că colegul dumneavoastră, de fapt, a deschis ochii tuturor parlamentarilor, că nu dumneavoastră sînteți acei care pledați pentru agricultură, pentru problemele agricultorilor, ci donatorii străini au fost acei care au condiționat includerea acestei priorități în acest document, de altfel nu vă dau finanțare.

Vă mulțumesc.

Domnul Ion Balan:

Eu nu am ce răspunde la astfel de constatări. Aveți alte viziuni asupra unei noi strategii, veniți în plenul Parlamentului cu alt proiect de lege.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul Godea.

Domnul Mihai Godea:

Mulțumesc, doamnă Președinte.

Eu am o întrebare de procedură. În condițiile, în situația în care se discută un proiect de lege, dumneavoastră puteți să opriți dezbaterile care nu se referă la subiectul prezentat de la tribuna centrală? Că noi pierdem timp aiurea jumătate din dezbaterile unui subiect, care umblă cu fel de fel de fantasmagorii prin Sala de ședințe.

Mulțumesc.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul Hotineanu.

Domnul Vladimir Hotineanu:

Doamnă Președinte al ședinței,

Domnilor deputați,

Chiar vreau să atenționez colegii mei care astăzi au inițiat o discuție absolut stearpă la problema Strategiei 2020. Și doamna Domenti a accentuat că includerea agriculturii în Strategia 2020 a Republicii Moldova ar însemna dreptul Comisiei europene de a acorda granturi agriculturii, finanțări, credite. Și acest lucru era foarte important.

Și noi, prin votul de ieri de ratificare a Acordului de Asociere de către Republica Moldova, am confirmat acest drept. Și agricultorii vor avea, în sfîrșit, dreptul de a avea granturi și credite, pentru a dezvolta agricultura și a dezvolta satul.

De aceea, doamnă Președinte, eu rog din numele Frațiunii, dacă colegii nu înțeleg că este chiar un proiect de lege important pentru agricultură, ca să accentuăm agricultura ca prioritate națională din această țară, rog din numele Frațiunii, să aplicăm articolul 108 și să întrerupem dezbaterile la acest proiect de lege.

Vă mulțumesc.

Doamna Liliana Palihovici:

Și eu vă mulțumesc.

Sînteți ultimul deputat care s-a înregistrat pentru întrebări. (*Rîde.*)

Vă mulțumesc, domnule Balan.

Vă rog comisia. Vă rog frumos, comisia prezentați raportul.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Stimați colegi,

Comisia economie, buget și finanțe a examinat proiectul de Lege privind completarea anexei la Legea nr.166 din 11 iulie 2012 pentru aprobarea Strategiei naționale de dezvoltare „Moldova 2020”. Comisia economie, buget și finanțe consideră că această prioritate este una importantă, necesară de susținut și propune plenului Parlamentului să votăm această Strategie națională de dezvoltare „Moldova 2020”. (*Rumoare în sală.*)

Doamna Liliana Palihovici:

Vă mulțumesc.

Întrebări pentru comisie nu sînt.

Domnule Popa,

Vă rog. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Popa.

Domnule Reidman,

Eu vă rog să vă înregistrați la timp cu întrebarea. Pînă acum nu a apărut. Nu este tehnica noastră, dar e a tuturor celor de aici, din Parlament.

Domnul Reidman, întrebarea, vă rog.

Domnul Oleg Reidman:

Da. Mersi.

Господин Ионицэ,

Председатель Комиссии по социальной защите и т.д. сказал о том, что это очень важное положение, и мы действительно считаем важным включить в стратегический приоритет и агрикултуру, но только получается, так что до сих пор agricultura n-a fost un prioritar strategic. Numai documentul, numai hîrtia face din agricultura moldovenească prioritar strategic, da?

Domnul Veaceslav Ioniță:

Nu.

Domnul Oleg Reidman:

Nu. Da cum așa?

Domnul Veaceslav Ioniță:

... pînă la...

Domnul Oleg Reidman:

Dar cum așa? Cum așa?

Domnul Veaceslav Ioniță:

El primul a scris lucrul acesta. Și orice lucru este o prioritate. Noi acum ce facem? Pur și simplu ordonăm acest lucru și foarte clar le fixăm într-o strategie. Strategia nu înseamnă decît ordonarea acțiunilor.

De aceea, noi acum foarte clar și pentru noi, și pentru toți cei care se uită la noi, spunem că noi exact știm ce vom face în următorii ani pentru ca agricultura noastră să prospere. Asta a spus comisia și vă roagă să susțineți. (*Rumoare în sală.*)

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule Reidman, a doua întrebare.

Domnul Oleg Reidman:

A doua întrebare.

Значит рîнă cîнд, patru ani agricultura nu a fost ...

Domnul Veaceslav Ioniță:

A fost.

Domnul Oleg Reidman:

... Sector strategic.

Domnul Veaceslav Ioniță:

A fost.

Domnul Oleg Reidman:

Numai acum după ... Numai acum за деньги зарубежные.

Mersi.

Спасибо.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Nu este așa. A fost, rămîne și va fi. Și noi ne bucurăm foarte mult că și dumneavoastră veți susține această acțiune nobilă de a atrage o atenție mai mare unui sector important pentru țara noastră.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul Anghel.

Domnul Gheorghe Anghel:

Mulțumesc.

Stimate domnule președinte al comisiei,

După cuvintele dumneavoastră „ordonarea acțiunilor” s-ar putea de subînțeles și direcționarea mijloacelor financiare suplimentare pentru acest domeniu sau nu?

Domnul Veaceslav Ioniță:

Domnule deputat,

Vă mulțumesc pentru întrebare.

În momentul când exact știi ce ai de făcut, evident că depui eforturi ca ceea ce ți-ai fixat să realizezi.

Mai mult ca atât, știi că așteptați acest răspuns și eu îl voi da. Da, partenerii noștri externi ar dori să ne sprijine pe lângă drumuri, irigare și domeniul agriculturii, dar ne-au rugat, vă rog, e clar, explicați ce aveți de gând să faceți. Și sîntem sigur că pe lângă banii pe care îi alocăm noi, Guvernul, vom avea și susținerea partenerilor noștri care, în special, după ziua de ieri, cu mai mare atenție se vor uita la tot ce face Republica Moldova.

Domnul Gheorghe Anghel:

Concret: va fi Fondul de subvenționare, așa cum a spus domnul Balan, completat cu mijloace financiare suplimentare în acest an?

Domnul Veaceslav Ioniță:

Vreau să vă asigur că nu doar Fondul de subvenționare, dar diverse instrumente financiare vor fi direcționate spre agricultură, gen, cele 100 de milioane care trebuie împreună să le votăm că ar veni de la partea poloneză spre agricultură și alte surse financiare, fie sub formă de împrumut în condiții preferențiale pentru agricultori, fie sub formă de grant care vor fi repartizați, fie sub formă de subvenții. De aceea, cum se va numi „mîța” încă nu știu, dar este important „șoarecele” să fie prins.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul Popa. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Gheorghe Popa:

Doamnă Președinte,

Referitor la „mîța și șoarece” ...

Doamna Liliana Palihovici:

Vă rog la proiectul ...

Domnul Gheorghe Popa:

... vă privește.

Doamna Liliana Palihovici:

... dezbătut.

Domnul Gheorghe Popa:

Comisia agricultură și industrie alimentară, în calitate de coraportor, a prezentat coraportul, el este repartizat deputaților. Cele invocate în coraport au fost discutate în cadrul comisiei. De aceea socot inutil prezentarea coraportului în fața plenului Parlamentului.

Doamna Liliana Palihovici:

Am înregistrat, domnule Popa.
Domnul Ciobanu Ghenadie.

Domnul Ghenadie Ciobanu:

Doamnă Președinte,
Eu vreau să revin la propunerea domnului Hotineanu, în numele Frațiunii, de a aplica articolul 108.

Doamna Liliana Palihovici:

Nu mai sînt deputați înregistrați.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Da. Nu mai sînt. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Ghenadie Ciobanu:

Mersi.

Doamna Liliana Palihovici:

Vă mulțumesc, domnule președinte.
Stimați colegi,
Vă amintesc că aceasta este o lege ordinară.
Deci supun votului proiectul cu nr.169 din 7 mai 2014. Cine este pentru rog să voteze.

În unanimitate, proiectul nr.169 a fost votat. (*Rumoare în sală.*)

Stimați colegi, (*Rumoare în sală.*)

A fost înaintată propunerea de către Comisia economie, buget și finanțe, cînd încă domnul Corman modera ședința, ca proiectele nr.19 și nr.216 să fie dezbătute astăzi.

Uzez de dreptul meu de Președinte al ședinței. Supun votului, cine este pentru rog să voteze. Proiectele date vor fi dezbătute aici.

Am să vă rog, să rugați asistenții să vă aducă proiectele.

Întrebarea mea este: continuăm? (*Rumoare în sală.*) ... cu un proiect, proiectul nr.234, după care luăm o pauză.

S-au adăugat pentru astăzi proiectele nr.216 și nr.19.

Îl rog pe domnul Țurcanu să prezinte proiectul nr.234, proiectul de Lege pentru modificarea unor acte legislative.

Domnul Gheorghe Țurcanu – *viceministru al muncii, protecției sociale și familiei:*

Stimată doamnă Președinte,

Stimați deputați,

Se propune modificarea unor acte legislative și anume Legea nr.547 din 2003 în domeniul asistenței sociale, Legea nr.123 din 2010 cu privire la serviciile sociale și Legea nr.133 din 2008 cu privire la ajutorul social.

Actele respective vin să uniformizeze cadrul legislativ legal și vin în conformitate cu Legea nr.274 din 2011 privind integrarea străinilor în Republica Moldova.

Rog să aprobați în primă lectură proiectul de lege.

Doamna Liliana Palihovici:

Stimați colegi,

Întrebări către autor?

S-a înregistrat domnul Reșetnicov.

Vă rog.

Domnul Artur Reșetnicov:

Mulțumesc.

Doamnă Președinte,

De fapt, este de procedură. Și întrebarea este către dumneavoastră, în calitate de Președinte al ședinței...

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule Reșetnicov,

Un pic. După ce sînt întrebările către autor, trecem la procedură.

La autor sînt întrebări? (*Rumoare în sală.*)

Doamnă Domentî,

Vă rog.

Doamna Oxana Domentî:

Stimate autor,

Ne spuneți la toți că este vorba de niște amendamente tehnice, care vin să coordoneze două legi. Totuși, noi avem toată siguranța că nu este vorba doar de un amendament tehnic, dar este vorba de extinderea categoriilor de cetățeni străini care vor beneficia de ajutor social, inclusiv servicii sociale, ajutor financiar din partea statului Republica Moldova.

Dacă pînă acum, cel puțin în formulările anterioare ale legii, aveau dreptul doar cetățeni altor state care au domiciliul în Republica Moldova, acum, în conformitate cu noile modificări, au dreptul la ajutoare sociale o categorie foarte largă de străini, inclusiv acei care au drept de ședere provizorie, inclusiv studenți, inclusiv acei care vin în scop de muncă, inclusiv străini, titulari ai dreptului de ședere provizorie pentru activități umanitare, religioase.

Acest lucru implică cheltuieli și implică cheltuieli mari. Vreau să vă zic că majoritatea țărilor lumii, da, au rezerve foarte stricte la acest capitol. Deci dacă străinul se află pe teritoriul unui alt stat în ședere provizorie, acesta nu va beneficia de astfel de drepturi largi sau protecție largă socială din partea statului gazdă.

Dacă dumneavoastră ați fost obligat de cineva, de o structură internațională să faceți aceste modificări?

Dacă insistați să facem aceste modificări, care este numărul estimativ de persoane noi care vor beneficia de astfel de protecție?

Și dacă s-au prevăzut bani suplimentari pentru acest lucru, ați estimat un cost al acestei modificări?

Mulțumesc.

Domnul Gheorghe Țurcanu:

Mulțumesc, doamnă deputat, pentru întrebare.

Încă o dată precizez că este o uniformizare a cadrului legal. Nu este nici o schimbare. Legea respectivă nr.274 activează din 2011. Am numărul de beneficiari. Biroul de Migrație și Azil raportează la 5 ministere: este Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Finanțelor, Ministerul Culturii, noi permanent monitorizăm numărul respectiv.

La sfârșitul anului respectiv 2013, acești beneficiari, care sînt în legea respectivă, au fost 243. La 30 aprilie, raportul pe primul trimestru, noi avem 283, „fact” că legea respectivă activează și este necesară uniformizarea de expres, de precizare concretă. Nu este o necesitate de surse financiare suplimentare.

Doamna Liliana Palihovici:

Doamnă Domentî,

A doua întrebare.

Doamna Oxana Domentî:

Eu vreau să vin cu o precizare. Deci e nevoie de surse suplimentare, pentru că formula nouă, pe care dumneavoastră o prevedeați, extinde numărul de cetățeni străini care vor beneficia de această... de ajutor social, pentru că, anterior, în legea care era în vigoare era prevăzut cetățeni ai altor state care au domiciliul în Republica Moldova, acum, însă, vor avea dreptul și acei care au șederi provizorii pentru diferit scop. Acest lucru nu era prevăzut pînă acum. Și acest lucru face să se extindă categoria cetățenilor care vor beneficia de protecție socială.

Inclusiv acei care au acest statut de ședere provizorie, da, numărul lor este mai mare. Și, probabil că, inclusiv Organizația Internațională pentru Migrație și de Azil nu vă raportează cu privire la acest lucru.

Cu privire la acest lucru poate să vă raporteze Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă. Pentru acei care au venit să se angajeze în scop de muncă provizoriu au un număr și numărul acesta ține de aproape o mie de cetățeni, poate chiar mai mult.

Numărul de studenți străini, iarăși, el este mult mai mare decât acel pe care l-ați anunțat dumneavoastră, care potențial au dreptul să beneficieze de aceste drepturi.

Deci eu vreau să vă zic cu toată responsabilitatea că numărul cetățenilor crește și va implica alte cheltuieli, domnule ministru.

Domnul Gheorghe Țurcanu:

Doamnă deputat,

Parțial dumneavoastră aveți dreptate. Vorbesc parțial, pentru că, să zicem așa, se concretizează persoanele respective, ele trebuie să se încadreze în acele 3 legi de ajutor social, de servicii sociale, care stipulează și selectează persoanele respective. Nu se încadrează în legea respectivă – nu vor beneficia, nu vor fi beneficiari.

Și de aceea, încă o dată eu menționez, că legea respectivă, practic, anii aceștia noi am monitorizat-o și nu sînt așa de multe persoane.

Dumneavoastră poate prevedeați că pot fi. Într-adevăr, pot fi. Dar în cazul respectiv și se planifică surse financiare speciale. Dacă vor fi refugiați, înseamnă că noi ieșim cu o propunere la Ministerul Finanțelor și atunci o să discutăm cu Ministerul Finanțelor, cu Biroul de Migrație și Azil și cu alte ministere.

La etapa actuală, nu se cer surse suplimentare.

Doamna Liliana Palihovici:

Doamnă Domentî,

Dumneavoastră ați avut deja două întrebări.

Alte întrebări către autor nu sînt.

Domnule Petrenco,

Dumneavoastră aveți către autor? (*Rumoare în sală.*)

Da. Domnule Petrenco,

Vă rog.

Domnul Grigore Petrenco:

Mulțumesc.

Stimați colegi,

Majoritatea deputaților nu au acest proiect la îndemînă. Ori sînteți niște mașini de vot și votați automat... (*Rumoare în sală.*)

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule deputat,

Cum nu aveți proiectul nr.234? (*Rumoare în sală.*) Cum nu aveți proiectul nr.234? El este în ordinea de zi, care a fost votată astăzi dimineață.

Alte întrebări nu sînt. (*Rumoare în sală.*)

Vă mulțumesc.

Vă rog, domnule președinte al comisiei, prezentați raportul. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Vladimir Hotineanu:

Doamnă Președinte,
Doamnelor și domnilor deputați,

Comisia protecție socială, sănătate și familie a examinat proiectul de Lege cu nr.324 pentru modificarea unor acte legislative, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către Guvern.

Proiectul are drept scop armonizarea și ajustarea cadrului legislativ în domeniul asistenței sociale la prevederile Legii nr.274 din 2011 privind integrarea străinilor în Republica Moldova.

Adoptarea proiectului de lege va asigura accesul grupurilor de străini la sistemul de asistență socială și va contribui la evitarea unor eventuale interpretări greșite ale legislației.

Urmare a dezbaterilor purtate pe marginea proiectului nominalizat, Comisia protecție socială, sănătate și familie, cu votul majorității membrilor prezenți la ședință (6 – „pro”, 4 – „abțineri”), propune examinarea și adoptarea proiectului de lege în cadrul ședințelor plenare ale Parlamentului și în primă, și în a doua lectură.

Vă mulțumesc, doamnă Președinte. (*Rumoare în sală.*)

Începem de la a doua, da, domnule profesor.

Doamna Liliana Palihovici:

Întrebări către comisie nu sînt.

Domnul Vladimir Hotineanu:

Mulțumesc.

Doamna Liliana Palihovici:

Vă mulțumesc.

Stimați colegi,

Supun votului în primă lectură proiectul nr.234. Cine este pentru rog să voteze.

Cu majoritatea voturilor, proiectul nr.234 a fost votat.

Vreau să amintesc că la începutul ședinței de astăzi am votat proiectul Codului transporturilor rutiere cu nr.267, iar conform articolului 71 al Regulamentului, toate codurile se adoptă și în lectură finală.

Deci comisia va trebui să pregătească proiectul pentru lectura finală. (*Rumoare în sală.*)

Stimați colegi,

Întrebare.

După Regulament, noi ar trebui să anunțăm pauză.

Mai avem în ordinea de zi continuarea discuției pe Concepția de reformare a Procuraturii... (*rumoare în sală*), proiectul nr.19, proiectul nr.216 și întrebări, și declarați la sfîrșitul ședinței.

Anunțăm pauză sau continuăm?

(*Rumoare în sală.*)

Continuăm? Continuăm. (*Rumoare în sală.*)

Stimați... (*Rumoare în sală.*)

Majoritatea au cerut să continuăm ședința.

O continuăm.

Deci comisia, discuțiile... așa am eu informația prezentată de Secretariat, că discuțiile pe concepție au fost finalizate și invit comisia pentru a prezenta raportul.

Proiectul de Hotărîre nr.149 cu privire la aprobarea Concepției de reformare a Procuraturii. (*Rumoare în sală.*)

Dezbaterile au fost. Acum este comisia. Raportul comisiei.

Doamna Raisa Apolschi:

Stimată doamnă Președinte,

Onorat Prezidium,

Stimați colegi,

Comisia juridică, numiri și imunități a examinat proiectul de Hotărîre nr.149 din 11 aprilie 2014 cu privire la aprobarea Concepției de reformare a Procuraturii, inițiativă legislativă a unui grup de deputați.

Prin prezentul proiect de hotărîre se propune Parlamentului aprobarea Concepției de reformare a Procuraturii.

De asemenea, se pune în sarcina grupului de lucru pentru definitivarea Concepției de reformare a Procuraturii elaborarea proiectului de Lege privind modificarea și completarea Constituției Republicii Moldova, proiectului noii Legi cu privire la Procuratură și a proiectelor de legi pentru modificarea și completarea legislației ce vizează reformarea activității Procuraturii.

Comisia juridică, numiri și imunități a examinat amendamentele deputaților, precum și avizele Guvernului și Direcției generale juridice.

În acest sens, în cadrul discuțiilor, deputatul Tudor Deliu a propus ca, în temeiul articolului 10 alineatul (1ⁱ) al Legii nr.780 din 2001 privind actele legislative, Parlamentul să aprobe Concepția de reformare a Procuraturii prin lege ordinară.

De asemenea, deputatul Tudor Deliu a propus ca la articolul 2 din proiect textul „proiectul de Lege pentru modificarea și completarea actelor normative ce vizează activitatea Procuraturii” să fie substituit cu textul „proiecte de lege pentru modificarea și completarea actelor legislative în vigoare ce vizează activitatea Procuraturii”.

Amendamentele au fost acceptate de membrii comisiei.

Amendamentul deputatului Alexandru Cimbriciuc a fost acceptat parțial de către membrii Comisiei juridice, numiri și imunități, anume în ceea ce ține de completarea literei f), de la pagina a doua a Concepției de reformare, cu sintagma „și consolidarea atribuției lui de implementare a politicilor statului în urmărirea penală și asigurarea practicii uniforme de adoptare a soluțiilor legale în cadrul procesului penal”.

Referitor la restul propunerilor, s-a constatat că acestea țin de obiectul Concepției de reformare a Procuraturii, ci de proiectele de acte legislative ce urmează a fi elaborate ulterior întru implementarea acesteia.

În rezultatul dezbaterilor, Comisia juridică, numiri și imunități, cu majoritatea voturilor, propune Parlamentului spre examinare și adoptare proiectul nr.149 drept lege ordinară într-o singură lectură.

Vă mulțumesc.

Doamna Liliana Palihovici:

Întrebări, vă rog, pentru comisie?

Nu sînt.

Vă mulțumesc, doamnă președinte.

Supun votului proiectul nr.149... (*Rumoare în sală.*)

Luări de cuvînt? Luări de cuvînt.

Domnul Deliu. (*Rumoare în sală.*)

Este cvorum în sală, doamnă Postoico.

Domnule Deliu,

Vă rog.

Domnul Tudor Deliu:

Stimată doamnă vicepreședinte,

Stimați colegi,

Cu regret, trebuie să constat faptul că încă cu mulți ani în urmă pentru mulți din acei care au efectuat actul guvernării, care au afaceri și dispun de surse financiare, Procuratura și-a pierdut sensul de altă dată.

Pornind chiar de la definiția, că Procuratura reprezintă interesele generale ale societății și apără ordinea de drept, precum și drepturile și libertățile cetățenilor, supraveghează aplicarea și executarea legilor, trimiterea infractorilor în fața justiției, cu timpul însă acest termen începe să reflecte părți nu tocmai favorabile ale acestui cuvînt, decriptate din combinația de a procura, reflectînd adevărata influență asupra acestui organ și atu care, la fel, poate fi corelat cu anumite aspecte ale activității Procuraturii.

Adică un element care oferă cuiva un avantaj sau o șansă în plus.

Cu toate acestea, trebuie să recunosc, din capul locului, că mă bucur pentru faptul că am ajuns să discutăm și Concepția de reformare a Procuraturii și vă spun de ce.

Partidul Liberal Democrat din Moldova a pledat și pledează în continuare pentru o reformă structurală și funcțională a acestei instituții importante în stat. Și nu întâmplător în Acordul politic privind constituirea și funcționarea Coaliției Pro Europene, la articolul 17 se stipulează că una din prioritățile pentru programul de guvernare este reformarea organelor Procuraturii, eficientizarea și transparentizarea activității organelor pentru ocrotirea normelor de drept, asigurarea supremației legii și a respectării drepturilor omului.

După cum vedeți, sîntem acei care ducem lucrurile la bun sfîrșit.

Dar ce înseamnă pînă la urmă acest document și de ce trebuie să fie susținut, inclusiv de colegii care anterior în comisii considerau că este drept neconstituțional.

Întîi de toate noi nu vorbim despre reforma propriu-zisă, ci despre un concept, o strategie sau așa după cum scrie chiar și pe foaia de titlu a Concepției, acest document reprezintă baza conceptuală pentru elaborarea proiectelor de lege în scopul realizării și promovării reformei Procuraturii.

Adică, aceasta este baza și punctul de pornire de la care va începe reforma propriu-zisă a Procuraturii.

Concepția, la rîndul ei, se fundamentează pe o serie de principii de bază și voi enumera doar cîteva din ele: instituirea standardelor din țările europene în organizarea și activitatea sistemului organelor Procuraturii; precizarea competențelor procurorului în cadrul procesului penal și determinarea exactă a raportului procurorului în calitate de subiect cu un rol primar în procesul penal cu organele de urmărire penală; specializarea procuraturilor; micșorarea numărului de procurori ierarhic superior.

Deci ceea ce facem noi astăzi este, de fapt, o implementare a ceea ce se menționează în Ghidul ONU cu privire la rolul Procuraturii în 1990 și recomandările Consiliului Europei privind rolul Procuraturii în sistemul justiției penale din anul 2000 în care se spune că astfel de garanții ca independența și autonomia nu sînt date procurorilor în propriul lor interes, ci sînt acordate în interesul supremației legii și acelor care caută și doresc înfăptuirea justiției.

Cererea de reformare a Procuraturii este solicitată atît de societatea civilă, cît și de sistemul Procuraturii.

Procurorilor trebuie să li se asigure independența internă și reputații în procese de luare a deciziilor.

Activitățile Procuraturii trebuie să fie limitate în domeniul justiției penale, ceea ce presupune că Procuratura trebuie să fie eliberată de alte sarcini reminiscente încă din perioada sovietică.

În același timp, organizarea birocratică necesară ar trebui simplificată, iar sistemul de supraveghere internă trebuie modernizat.

Acestea sînt doar unele aspecte și regret că nu am timp suficient pentru a vă aduce mai multe detalii din această Concepție de reformare a Procuraturii.

Stimați colegi,

În special acei care critică acest document, indiferent de simbolistica și doctrina politică. În campania electorală, de acum patru ani, toți am promis alegătorilor că vom pune legea în capul mesei și că vom asigura egalitatea și răspunderea tuturor în fața legii.

Dacă nu vă deziceți de acest deziderat, vă invit să votați documentul, în baza căruia tot noi urmează să participăm la reformarea instituției Procuraturii.

Mulțumesc. (*Aplauze.*)

Doamna Liliana Palihovici:

Următoarea luare de cuvînt domnul Stoianoglo.

Domnul Alexandru Stoianoglo:

Уважаемый Председатель,

Уважаемые коллеги!

В условиях реформирования правоохранительной и судебной системы очевидна необходимость реформирования и органов прокуратуры. Единого мнения, подходов на эти реформы быть не может. Ни в Европе, ни в мире нет единых моделей организации и деятельности органов прокуратуры.

И, тем не менее, любая реформа предполагает прежде всего улучшение функциональности этой структуры. Это означает: все, чем занимается Прокуратура, должно делаться быстрее, качественнее, с меньшими средствами и издержками. При этом важно с самого начала понимать, какие функции сохранятся в прокуратуре, что и как следует изменить и от чего надо просто отказаться.

Очевидно, что прокуратура не должна вмешиваться в бизнес, вторгаться в сферу полномочий органов местного публичного управления, представлять интересы государственных предприятий, учреждений в судебных инстанциях.

Одновременно роль прокуратуры должна значительно усилиться в наиболее уязвимых сферах, таких как борьба с коррупцией, защита прав и интересов граждан в уголовном процессе, защита прав определенных категорий лиц. Иными словами, Прокуратура должна быть не столько карательной, а в большей степени правозащитной структурой.

Абсолютно понятно, что и впредь прокуратура будет основным органом уголовной политики страны. Но при проведении этой политики в любой стадии уголовного процесса приоритетом должны быть и стать права участников процесса, в том числе и тех, кого государство преследует за совершение преступных деяний.

Любые профессиональные действия, связанные с ограничением прав граждан, должны носить исключительный характер. Действия прокуроров, органов уголовного преследования не должны быть направлены на умаление и унижение прав и интересов граждан, даже нарушивших закон.

К большому сожалению, у нас стали нормой аресты обвиняемых по уголовным делам, которые не представляют опасности для общества, в которых обвиняются люди в совершении преступлений, за которые не выносятся приговоры, связанные с лишением свободы.

Для статистики хотел бы обратиться к недавнему прошлому, когда ордера на арест выдавались самими прокурорами. Так вот, количество таких ордеров на арест было на порядок ниже, чем сейчас. И за каждый ордер прокурор нес тогда персональную ответственность.

Еще хуже дела обстоят с проведением обысков. Мы каждый день являемся свидетелями различного рода «маски-шоу» – обыска с театрализованным представлением силы. Понятно когда такие мероприятия проводятся для разоблачения криминальных группировок, борьбы с наркоторговлей, с терроризмом, для пресечения особо тяжких преступлений.

Но чаще всего такие обыски с пристрастиями проводятся у представителей бизнеса за совершение незначительных преступлений и правонарушений.

Эти негативные моменты касаются не только прокуроров, но и представителей всех правоохранительных органов и судебной системы. Ситуация должна измениться только с усилением правозащитной функции прокуроров. Именно прокуроры должны нести ответственность за принятие решений, связанных с ограничением прав граждан, и жестко должны пресекаться беспредел и видимость борьбы с преступностью со стороны правоохранительных органов.

Мне как человеку, достаточно долго проработавшему в системе прокуратуры, представляется, что именно такой должна стать прокуратура после реформирования. Прокуратура, где будут преобладать права человека, где не будет места коррупции и политической ангажированности.

С огромным уважением отношусь к своим бывшим коллегам, зная, что система прокуратуры располагает огромным потенциалом, в ней работают очень достойные, профессиональные люди, и нам, политическому классу страны, следует сделать все, чтобы этот потенциал был реализован в интересах наших граждан и нашей страны.

Спасибо. (*Aplauze.*)

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul Sîrbu.

Domnul Serghei Sîrbu:

Stimată doamnă Președinte al ședinței,

Stimați colegi,

Cred că este evident pentru toată societatea că persoanele vinovate în comiterea unor infracțiuni trebuie să fie trase la răspundere. De asemenea, este evident că nu trebuie să admitem în nici într-un caz ca persoanele nevinovate să fie trase la răspundere.

Evident reforma Procuraturii este imperios necesar. Grupul de lucru a muncit foarte mult la acest subiect, aproape un an de zile, și noi cunoaștem și înțelegem că Republica Moldova tinde spre aderarea la normele europene, la implementarea democrației și asigurarea unui cadru legal cât mai eficient în acest sens. Procuratura are nevoie de îmbunătățire, să se debaraseze de modele precedente care în timp își pierd eficiența, dar și generând numeroase lacune în activitatea acesteia.

În acest sens a fost adoptată Strategia de reformă a justiției pentru anii 2011 – 2016, obiectivul general al căreia este edificarea unui sector al justiției accesibil eficient, independent, transparent, profesionist și responsabil față de societate, care să corespundă standardelor europene, să asigure supremația legii și respectarea drepturilor omului și să contribuie la asigurarea încrederii societății în actul justiției.

Este important ca sistemul Procuraturii, prin respectiva concepție, trebuie să tindă și să asigure independența față de Legislativ și Executiv, cu orientarea spre

autoadministrare, pentru a se evita cât mai mult posibil influențele nepermise ale politicului.

Numirea Procurorului General de către Președintele Țării la propunerea CSP pentru o perioadă de șapte ani și fără posibilitatea de renumire, excluderea treptată a competențelor de ordin civil al Procuraturii cu scopul instituirii organelor specializate, concentrarea eforturilor organelor Procuraturii asupra justiției penale, cu excluderea atribuțiilor exclusive administrative, care nu țin de competența unui procuror, reducerea controlului ierarhic superior, lichidarea unor procuraturi specializate și mulți alți pași necesari pentru ca acest sistem să funcționeze cu adevărat.

Să nu uităm, stimați colegi, Procuratura reprezintă un pilon de bază în sistemul judecătoresc și, evident, apărarea drepturilor omului este un element principal. Eu cred că omul este valoarea supremă și drepturile fundamentale ale acestuia trebuie să fie respectate, pentru aceasta sîntem noi responsabili pentru a da acel gir Procuraturii ca să activeze, într-adevăr, cu competențe și să activeze doar în interesul omului.

Stimați colegi,

Eu aș vrea să fac și o abordare mai specifică și aș vrea să mă adresez colegilor din autonomia Găgăuză, deoarece noi am discutat intens, inclusiv la rolul Procuraturii în autonomie și au existat și foarte multe discuții la grupul de lucru, pentru ca Legea cu privire la statutul special al Găgăuziei să fie respectată. Și eu cred că aici ține și de datoria noastră ca, într-adevăr, Legea cu privire la autonomia Găgăuză să fie respectată, inclusiv în speță la problema numirii Procurorului Găgăuziei. Și noi am convenit că, într-adevăr, în condițiile generale, Procurorul Găgăuziei trebuie să fie numit conform tuturor procedurilor: concurs ș.a.m.d., dar obligatoriu să fie consultată și Adunarea Populară a Găgăuziei. Eu cred că este de datoria noastră să arătăm un exemplu, totuși, că Legea specială cu privire la Găgăuzia se respectă.

Și aici, evident, concepția se încadrează perfect în această ordine de idei, dar la modificarea legislației eu cred că ar trebui numai decît să ținem cont și de interesele autonomiei, inclusiv la acest aspect.

Stimați colegi,

Reformarea Procuraturii este net imperioasă pentru a readuce încrederea societății în activitatea Procuraturii prin transparență, eficiență, obiectivitate. Eu cred că noi cu toții conștientizăm că este necesar cât mai rapid ca această concepție să intre în vigoare și în scurt timp să venim cu amendarea Constituției, legislației, codurilor de procedură și, în special, a Legii cu privire la Procuratură.

De aceea, îndemnăm toți colegii să voteze această lege, prin care să fie aprobată concepția, și în regim cât mai operativ să muncim pentru a modifica și legislația conexasă.

Vă mulțumesc frumos. *(Aplauze în sală.)*

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul Candu, în calitate de autor, conform articolului 62, la sfîrșitul dezbaterilor, are dreptul la luare de cuvînt.

Domnul Andrian Candu:

Dragi colegi,

Nu o să vă iau foarte mult timp, doar aş vrea să reiterez ceea ce au spus şi colegii. Reforma Procuraturii face parte din Reforma justiţiei pe care noi ne-am asumat-o şi care este atât de importantă pentru noi şi pentru toate promisiunile pe care le-am făcut noi ca majoritate parlamentară şi ca Coaliţie de guvernare.

Este, dacă vreţi, cel mai important element pe care îl discutăm de fiecare dată şi cu cetăţenii, că este legat şi de lupta împotriva corupţiei, şi cu partenerii străini, şi cu mediul de afaceri.

Aş vrea foarte mult să reiterez aprecierile şi mulţumirile grupului de lucru care a muncit atât la Ministerul Justiţiei, cât şi în cadrul Parlamentului.

Aici sînt prezenţi doi membri ai grupului: domnul Roşioru de la Procuratură şi doamna Roşca de la Ministerul Justiţiei, pe care personal chiar aş fi vrut foarte mult să îi remarc, ca şi pe alţi colegii din Parlament, colegii care s-au implicat plenar.

Şi să vă rog să susţineţi acest concept care, de fapt, noi sîntem doar la jumătate de cale, noi nu am înfăptuit-o. Şi urmează încă a depune o muncă pentru realizarea a ceea ce ne-am propus şi anume elaborarea legii şi aprobarea legilor, tot ce ţine de reforma sistemului în general şi a Procuraturii în mod special.

Vă mulţumesc frumos şi vă rog să susţinem adoptarea concepţiei.

Doamna Liliana Palihovici:

Stimaţi colegi,

Comisia a propus adoptarea proiectului de lege ordinară în contextul amendamentelor acceptate de către comisie.

Cine este pentru rog să voteze. Cu majoritatea voturilor, proiectul cu nr.149 a fost votat.

Următorul proiect în ordinea de zi este proiectul cu nr.19 din 24 ianuarie 2014, lectura a doua.

Comisia,

Vă rog.

Domnul Veaceslav Ioniţă:

Stimaţi colegi,

Comisia economie, buget şi finanţe a examinat proiectul de Lege nr.19. Şi aveţi în faţa dumneavoastră sinteza şi raportul alăturat.

Vreau doar să menţionez, că aici este autorul şi autorul îşi retrace amendamentul de la pagina 6, tot ce ţine de rentabilitate. Domnul Furdui este autorul şi poate confirma că îşi retrace amendamentul referitor la punctul e¹.

De aceea, cînd se votează, să fie votat fără acest amendament, punctul e¹.

În rest, comisia a examinat, totodată... domnul Bodrug a atenţionat un lucru şi am vorbit cu Direcţia generală juridică, ţine de redacţie, dar oricum este necesar să menţionăm.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul Bodrug.

Domnul Oleg Bodrug:

Da. Este o chestiune de redactare tehnică, mai bine zis. În tot textul, pe parcursul textului în loc de „operatorul rețelei” să fie „operatorii rețelei”, adică la plural.

Domnul Veaceslav Ioniță:

De regulă, în legislație, l-am întrebat pe domnul Creangă, se folosește la singular, dar aici s-a insistat ca să fie la plural. Și, pur și simplu, vom avea grijă să anunțăm redactorii ca pe tot textul să fie... domnul Creangă poate confirma... deci să fie nu la singular, cum, de regulă, se practică, dar să fie la plural noțiunea „operatori” și nu „operator”.

Comisia, pe parcursul examinării... în timpul votării 5 au votat „pentru” și 2 s-au abținut.

De aceea, este la latitudinea plenului Parlamentului decizia finală. Aveți sinteza, aveți remarca colegului și domnul Creangă poate confirma că așa este. Și domnul deputat Furdui care și-a retras unul din amendamente.

Doamna Liliana Palihovici:

Întrebări? Nu sînt.

Vă mulțumesc.

Următorul proiect pe care îl vom supune dezbaterilor este proiectul de Lege nr.216 pentru completarea articolului 128 din Codul vamal al Republicii Moldova.

Inițiator – Guvernul.

Prezintă domnul Ceban.

Domnul Iurie Ceban – șeful Departamentului Venituri și Control Vamal:

Stimate Președinte,

Stimați deputați,

Se prezintă spre examinare proiectul de Lege pentru completarea articolului 128 din Codul vamal al Republicii Moldova, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.420.

Și anume, se completează articolul 128 cu un nou alineat, care are drept scop instituirea unui termen de 10 zile pentru achitarea benevolă a unei obligații vamale stabilite printr-o decizie de regularizare de către organul vamal.

Modificarea propusă vine să îmbunătățească situația economică a unui agent economic, plătitor vamal, în situația în care în privința acestuia a fost emisă o decizie de regularizare care reprezintă un act cu titlu executoriu.

Astfel, reiterăm următoarele argumente: termenul dat vine să acorde posibilitatea agentului economic să achite benevol obligația vamală existentă, iar organul vamal, în termenul respectiv, nu va întreprinde careva acțiuni de încasare silită, inclusiv stingerea prin compensare.

Doi. Instituirea termenului dat acordă posibilitatea eficientă plătitorului vamal care nu este de acord cu decizia de regularizare emisă să își exercite dreptul de atac.

Și trei. Termenul dat acordă posibilitate agentului economic să își desfășoare normal activitatea economică chiar și după emiterea deciziei de regularizare, fără vreun impediment din partea organului vamal, lucru imposibil pînă acum. Ori, odată cu emiterea deciziei de regularizare, aceasta fiind un titlu executoriu, se execută imediat, în special prin aplicarea măsurilor de executare silită, blocare, suspendarea conturilor bancare, afectînd, într-un fel sau altul, activitatea agentului economic.

Rog susținerea acestui proiect de lege.

Vă mulțumesc.

Doamna Liliana Palihovici:

Întrebări? Nu sînt.

Vă rog, comisia, prezentați raportul.

Vă mulțumesc, domnule Ceban.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Stimați colegi,

Acest proiect de lege, într-adevăr, este un proiect foarte bun, care vine să rezolve o problemă din relațiile dintre Serviciul vamal și agentul economic.

Și atunci cînd are decizia unui act regulatoriu nu este... trebuie de oferit agentului economic o pauză de 10 zile pentru ca el să își poată rezolva problema și să nu fie blocate conturile.

Comisia a examinat acest proiect de lege. În baza raportului comisiei, propunem plenului Parlamentului aprobarea în primă lectură și, dacă nu sînt întrebări, adoptarea în a doua lectură.

Doamna Liliana Palihovici:

Întrebări către comisie? Nu sînt.

Dacă nu sînt, vă mulțumesc, domnule președinte al comisiei.

Și supun votului în primă lectură proiectul nr.216. Cine este pentru rog să voteze.

Cu majoritatea voturilor, proiectul nr.216 a fost votat.

Deci lectura a doua urmează la o altă ședință.

Și, la solicitarea cîtorva fracțiuni, votul pentru proiectul nr.19 se transferă pentru o altă ședință.

Următorul subiect în ordinea de zi este Ora întrebărilor.

Autorul întrebării – domnul Brega.

Întrebarea adresată domnului ministru Usatii referitor la oferirea informației despre concesiunea serviciilor de dializă.

Domnule ministru,

Vă rog. (*Rumoare în sală.*)

Toate... eu am aici lista și am început de la prima.

După Ora întrebărilor vor fi declarațiile.

Domnul Andrei Usatfi – *ministrul sănătății*:

Stimată doamnă Președinte al ședinței,

Stimați deputați,

Am o deosebită onoare să vă prezint un proiect important pentru țara noastră, care se numește parteneriat public-privat în domeniul hemodializei.

Acest proiect a fost inițiat conform legii în vigoare încă în august 2012, printr-o hotărîre de Guvern, pentru a iniția acest proiect de parteneriat public-privat.

După aceea, a urmat publicarea acestui proiect în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și studiile de fezabilitate la Agenția Proprietății Publice pe pagina...

Pregătirea acestui parteneriat public-privat a trecut toate etapele de pregătire, ceea ce ar însemna studiul de fezabilitate.

După aceea – hotărîre de Guvern, pentru a iniția aceasta în parteneriat public-privat în 2013, august 2013. După aceea, pregătirea caietului de sarcini; anunțarea concursului propriu-zis; evaluarea și desemnarea câștigătorului, prin semnarea contractului de parteneriat public-privat.

Acest proces a durat doi ani, începînd cu 2012 și finalizîndt în aprilie 2014, care, de fapt, a tărăgănat procesul de modernizare a serviciului de hemodializă, pentru că doar 446 de pacienți au acces la aceste servicii. Alții, peste o mie de pacienți, nu au acces din lipsa capacităților.

La moment sînt 78 de mașini de hemodializă, plasate în 7 centre de hemodializă. De aceea, ajung la aceste centre doar pacienții în fază terminală, care necesită cheltuieli adăugătoare.

Vreau acum să răspund direct la întrebările care mi-au fost înaintate și să le citesc pe rînd, pentru a fi mai concret.

Care sînt sursele mass-media internaționale unde au fost publicate condițiile pentru licitație?

Conform Legii parteneriatului public-privat, este obligatorie publicarea în Monitorul Oficial și Agenția Proprietății Publice, ceea ce și s-a făcut.

Întrebarea doi. Conform datelor prezentate ulterior la licitație a participat nu direct Compania „B. Braun”, dar au participat alte companii.

Într-adevăr, la licitație au participat opt companii, adică au procurat caietele de sarcini. La final au rămas doar două. Restul s-au retras la o conferință, în decembrie 2013, organizată de Ministerul Sănătății, ca conferință pretender. Participanții care s-au retras au invocat diferite cauze. Cauzele au fost publicate pe paginile electronice existente și la dispoziție.

Întrebarea trei. Cine sînt acționarii acestei firme câștigătoare?

Prezentarea acestei informații se încadrează în cadrul Legii nr.133 care prevede protecția datelor personale și a Legii din... nr.171 care prevede protecția secretului comercial.

Întrebarea patru. Care o să fie costul unei ședințe de dializă?

Încă în 2011, printr-o ședință de Guvern, a fost aprobat costul unei ședințe de hemodializă, care s-a stabilit să fie 1350 de lei pentru hemodializă și 1950 de lei pentru hemodiafiltrare. Adică sînt două prețuri publicate încă în 2011.

Întrebarea cinci. Care au fost motivele aducerii condițiilor sub această firmă și din start prin aceste condiții exclusă Firma „Fresenius”?

Eu am aici, în scrisoarea de refuz a Firmei „Fresenius”, argumentele care au fost invocate de a refuza participarea la acest tender. Sînt, de fapt, două pricini, două cauze: prețul jos, consideră „Fresenius”-ul, și condițiile de plasare a viitoarelor centre de hemodializă, fiind foarte dezastruoase, invocînd cheltuieli mari întru proiectarea, refacerea și modernizarea acestor centre.

Întrebarea șase. Care sînt motivele din cauza cărora Ministerul Sănătății a refuzat Banca Mondială de a participa la organizarea licitației?

Nu este nici un motiv. Noi avem un contract. Adică, Ministerul Sănătății are un contract cu Banca Mondială, cu structura care se numește IFS, pentru a ghida două parteneriate publice-private, ceea ce se face. Este unul în imagistică și radiologie, și al doilea – în radioterapie.

Acest proiect nu este inclus în contractul cu Banca Mondială, dar am profitat, am beneficiat de primul parteneriat public-privat.

Am folosit aceleași abordări care au fost practicate de către Banca Mondială la precedentul parteneriat public-privat.

Și întrebarea a șaptea. Cît de obiectivă a fost licitația cu aceste două firme?

A fost destul de obiectivă, deoarece s-au respectat termenii de lansare, termenii de evaluare, termenii de colectare. Comisa de evaluare a lucrat 30 de zile, nu o zi-două și, în sfîrșit, a fost identificat cîștigătorul acestei licitații.

Cît de obiectivă a fost licitația, dacă au participat numai două? Iarăși încă o întrebare. Am răspuns. Compania „Fresenius” nu a participat la licitație, înaintînd refuzul pentru motivele menționate care le-am zis mai devreme.

Iată, acestea sînt datele despre acest parteneriat public-privat, care acum este în plină derulare.

Urmează să se modernizeze cîteva centre de hemodializă importante din țara noastră, cum ar fi: la Spitalul Clinic Republican, Spitalul de Urgență, Institutul Mamei și Copilului, Spitalului „Sfînta Treime”, Spitalele raionale Ungheni, Drochia, Soroca, Eduneț, Comrat, Cahul și Căușeni.

Astfel se creează condiții bune pentru a asigura accesul universal pentru pacienții care suferă de insuficiență cronică renală, pentru a ajunge la hemodializă nu doar în stadiile sau în fazele finale, dar la indicația apariției acestei proceduri.

În afară de aceasta, acest parteneriat prevede transportarea tur-retur, hrană și oferirea medicamentelor pentru maladiile asociate, cum ar fi mai frecvent anemia.

Aici au mai fost cîteva întrebări: de ce anume Compania care se numește, să zicem, denumirea e „Hangler Gesellschaft”? „Hangler Gesellschaft” este în consorțiu cu „B. Braun” și a întrunit toate condițiile invocate, cerute în caietul de sarcini, de aceea și a cîștigat această companie. Ei sînt acum în plină activitate pentru a realiza acest proiect.

De altfel, pacienții care suferă de insuficiența renală cronică sînt în categorii de persoane sau de pacienți care fără de asemenea intervenții nu pot să trăiască.

De aceea urmează de urgență să îmbunătățim condițiile, calitatea și siguranța acestei proceduri de hemodializă, care va da speranță, șansă pentru a-și păstra capacitățile de activitate și de viață calitativă.

Vă mulțumesc.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul Brega.

Aveți dreptul la două întrebări.

Domnul Gheorghe Brega:

Mulțumesc.

Deci, domnule ministru,

Probabil că trebuia să vă întâlnim în picioare și cu aplauze, că, în sfârșit, măcar la a cincea ședință ați venit. În primul rând.

În al doilea rând. Era cazul să vă cereți scuze față de deputați și de domnul Președinte al Parlamentului. Ședința trecută v-am așteptat timp de o oră și n-ați...

Dar asta ține de cultură.

Acum eu, nu pune nimeni oportunitatea parteneriatului public-privat în dializă. Este vorba de modalitatea cum s-a făcut.

Acum, haideți să luăm toate pe rând. Conform comunicatului informativ, deci așa-zis caietul de sarcini, eu o să enumer numai câteva cerințe față de ofertanți.

Prima. Dovezi ale experienței în domeniul prestării serviciului de dializă de cel puțin 25 de ani.

Doi. Ofertantul este producătorul direct al aparatelor consumabile de dializă ș.a.m.d., deci are în sumă de 250 de milioane de euro în ultimii trei ani calendaristici.

Trei. Are în exploatare, în gestiune cel puțin 200 de mașini de hemodializă. Așa.

Acum, conform... deci licitația a fost câștigată de firma, acuși, acuși, acuși, deci firma PP Hemodializ Hunting Stranded.

Conform datelor de la notariatul din Frankfurt, această firmă nu este altceva decât un SRL. Este ștampila, poftim, a doamnei Schmidt, notar. Este un SRL care are fondul social 12 mii și jumătate de euro.

Dacă ar fi necesar poate se va mări până la 25 de mii de euro.

Nu are nici o zi, firma aceasta este înființată SRL-ul... 07.06, deci, nu, este înființată, acuși vă spun mai concret, 05.10.2013. Fix cu jumătate de an înainte de a face licitația.

Mai mult ca atât, această firmă, conform datelor din Germania, se ocupă, este înființată de Pirritano Silvano, un maltez, jurist, care locuiește în Frankfurt.

Mai mult ca atât, se ocupă de consultații financiare, în special taxe. Mai are o firmă care are fondul social de 10 mii de euro și este asociat la o firmă – club de golf. Nu are nici o zi și nici o atribuție la licitație.

Dumneavoastră ați menționat faptul că aceasta este un consorțiu, dar dispunând de datele de la „B. Braun”, „B. Braun” neagă categoric că ei au legătură cu această firmă.

Mai mult ca atât...

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule deputat,

Vă rog să formulați întrebarea.

Timpul de două minute v-a expirat.

Domnul Gheorghe Brega:

Dați-mi voie, vă rog, pentru că eu cinci luni l-am așteptat.

Conform datelor de care dispunem, controversatul om de afaceri din Iași Radu Mironeanu, urmărit de... România a dus tratative din partea reprezentantului „B. Braun” din România cu Ion Rusu, care și l-a consultat pentru a câștiga licitația.

Însă reprezentantul „B. Braun” din România Gheorghe Bulat a dezmințit acest fapt, deoarece a spus că nu îl cunoaște pe Radu Mironeanu și nu l-a împuternicit să ducă tratative din partea „B. Braun”.

„B. Braun” din Germania a emis o hârtie în care scrie că el se angajează numai să depună aparataj, dar nicidecum să participe la dializă.

Acum dumneavoastră spuneți că 1360 de lei, 1350 de lei, o ședință de dializă ... de hemodializă.

Vă întreb: dar de ce pînă acum la spitalele noastre, care sînt de stat, dumneavoastră plăteți numai 860 de lei și directorii de spital abia se învîrtesc?

Deci la privați spuneți, din start, 1350, dar spitalele noastre, cum e: Spitalul Clinic Municipal nr.3, Spitalul de Urgență, Spitalul Clinic Republican, o ședință de dializă este achitată cu 860.

Și eu v-am trimis întrebările, dumneavoastră ați citit complet alte întrebări.

V-am trimis opt întrebări la care dumneavoastră invocați de fiecare dată Legea nr.171 sau Legea nr.133, secret.

Domnule ministru,

Aceștia sînt bani publici. Deci banii publici nu există secret, dar mai mult ca atât, este Legea statutul deputatului nr.39 și dumneavoastră erați obligat, dacă era un secret mare, să aduceți sub semnătură ca eu să nu divulg secretele.

Dumneavoastră mi-ați răspuns peste tot secret. O secretomanie atât de mare care seamănă mai mult cu o hoție.

Nu aveți nici acordul APP-ului, nici a APL-ului, nici Spitalul Clinic Republican, nici spitalele municipale, nici Comratul, nici alt spital nu v-a dat acordul ca dumneavoastră să implementați. Ați distrus policlinica republicană. Închiriați acum...

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule ministru,

Vă rog, răspundeți.

Dumneavoastră, domnule Brega, nu două minute ați vorbit, dar v-am dat chiar toate zece. *(Rumoare în sală.)*

Domnule ministru,

Vă rog, răspundeți. *(Rumoare în sală.)*

Domnul Gheorghe Brega: *(Nu vorbește la microfon.)*

Doamnă Președinte al ședinței,

Cînd este vorba de 400 și ceva de milioane de lei, nu îmi dați două minute...

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule Brega,

Eu am în fața mea un Regulament. *(Rumoare în sală.)*

Am Regulamentul, articolul 124 și voi respecta prevederile acestui Regulament.

Domnule ministru,

Vă rog.

Domnul Andrei Usatfi:

Domnule deputat,

Vreau încă o dată să reiterez că dumneavoastră ați primit răspuns oficial de la Procuratura Generală la toate întrebările care le-ați înaintat la toate instanțele.

Organul respectiv a avut acces la toate documentele. Dumneavoastră le-ați primit în scris.

Ceea ce am menționat eu, este ceea ce ține de competența mea.

În continuare, dacă aveți datele care le-ați menționat, puteți și aveți tot dreptul să acționați în judecată, la procuratură, unde considerați dumneavoastră că ar fi corect. Dar acum pentru dumneavoastră încă o dată vreau să vă zic că condițiile de licitație nu au fost tocmai cum dumneavoastră le-ați menționat.

Este vorba, în primul rînd, să gestioneze 250 de centre de dializă în toată lumea, rulajul să fie anual peste 5 miliarde de euro și o experiență de 25 de ani.

De ce s-au inclus asemenea condiții? Țara noastră este una săracă și tocmai am dorit ca în caietul de sarcini să avem un producător care va aduce echipamentele mai ieftine, fiindcă trebuie să aducă toate 180 de mașini de dializă noi ca consumabile, care sînt foarte costisitoare, să fie aduse la prețul de producător. Și al doilea – calitatea, experiența.

Noi vom demonstra și veți vedea, în luna octombrie, cum arată Centrul de Hemodializă bun pentru oameni, oamenii așteaptă. Sînteți împotriva, eu vă invit acum să mergeți cu mine să vă uitați în ce condiții astăzi lucrează personalul medical și pacienții la hemodializă, după aceea eu cred că veți schimba părerea. Și dacă aveți obiecții la mersul sau la respectarea cadrului legal în demarare, declanșare, petrecere, evaluare și implementare, aveți tot dreptul să vă adresați. Eu sînt deschis pentru toate organele care urmează să cerceteze acest caz.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul Brega.

Domnul Gheorghe Brega:

Domnule ministru,

Acesta este site-ul oficial al dumneavoastră. Eu am luat caietul de sarcini de pe site-ul dumneavoastră oficial. Și este comunicat informativ cu privire la

parteneriat. Deci este publicat pe data de 19 aprilie 2014. Să nu spuneți că eu am citit ceva din pod.

Ceea ce se referă la condițiile în care lucrează medicii la dializă, eu cunosc mai bine ca dumneavoastră. Dumneavoastră demult erați prin Canada când eu cunoșteam ce înseamnă asta. Deci eu cunosc tare bine colegii mei cum lucrează, dar condițiile acestea le-ați creat tot dumneavoastră. Le-au creat comuniștii, pe urmă le-ați preluat dumneavoastră, care le plătiți câte 160 de lei și bieții directori de spitale nici nu pot procura măcar cât de cât ceea ce le trebuie, dar sînt obligați să acopere cheltuielile, pentru că nu dați bani. Acum la parteneriat public-privat dați 1350, dar eu sînt garantat că peste jumătate de an o să fie 1950. Asta-i clar.

Dar dumneavoastră nu puteți să îmi spuneți aceste chestii. Eu cunosc destul de bine condițiile colegilor mei, foarte bine. Dumneavoastră erați prin Canada când se făcea dializă.

Mulțumesc.

Domnul Andrei Usatîi:

Referitor la a doua întrebare – prețurile. Prețurile sînt contractate cu Compania Națională sau cu CNM, exact așa cum sînt fixate în hotărîrea de Guvern: 1350 de lei pentru hemodializă și 1950 de lei pentru teritorială. Nici o instituție nu a primit un tarif mai jos.

Doamna Liliana Palihovici:

În ședința din 5 iunie 2014 domnul deputat Zagorodnîi a solicitat prezentarea informației referitor la examinarea cazurilor de percepere a surselor financiare de la pacienți în Centrul de Dializă și Transplant Renal.

Vă rog, domnule ministru.

Domnul Andrei Usatîi:

Pentru anul acesta centrele de hemodializă, numai ce am menționat, au fost contractate la tarifele costurilor care au fost stabilite. Dacă să vă dau un exemplu, la Spitalul Clinic Republican, dacă în anul 2013 au fost alocate în jur de 15 milioane, acum, după majorare, sînt aproape 17 milioane de lei pentru acest serviciu și în celelalte instituții la fel. Consider că ceea ce avem noi astăzi aprobat, aceea și se execută.

Poftim?

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul Zagorodnîi,
Dacă aveți întrebări sau nu?
Domnule Zagorodnîi,
Aveți întrebări?
Vă rog.

Domnul Anatolie Zagorodnîi:

Mulțumesc, doamnă Președinte al ședinței.

Nu atît întrebare, cît concretizare. Fiindcă, într-adevăr, am avut o adresare din partea mai multor pacienți, pe care am readresat-o Ministerului Sănătății. Vreau să vă spun, domnule ministru, că, nu știu, la indicația dumneavoastră sau nu știu cum, dar s-a reacționat pozitiv și pacienții au fost deserviți la nivel. Măcar că o perioadă de aproape o lună și ceva pacienții, într-adevăr, au procurat medicamente din bani proprii și erau impuși să cumpere, motivul fiind, din partea angajaților centrului respectiv, că nu sînt medicamente, lipsă ș.a.m.d. De aceea, am fost contactat și mi s-a spus că problema s-a hotărît și oamenii sînt deserviți la nivel.

Dar eu, doamnă Președinte al ședinței, am mai avut o întrebare către ministrul sănătății, puțin mai devreme, anume la ceea ce a vorbit dumnealui, parteneriatul public-privat în cadrul cîștigării tenderului, ceea ce ați vorbit dumneavoastră pînă acum.

Îmi este clar, am primit și în scris, dar vreau, totuși, să vă întreb la prima întrebare care eu am adresat-o, de fapt au fost două întrebări în interpelarea mea, prima întrebare ține de trimiterea în concediu forțat a medicilor din Policlinica Spitalului Clinic Republican. Am primit răspuns, sub semnătura dumneavoastră, precum că acești medici au mers în concediu la propria cerere și, în special, s-a făcut trimitere că în timpul sărbătorilor de Paști.

Vreau să spun că este incorect și să nu folosesc alt cuvînt, fiindcă în timpul sărbătorilor de Paști nu se impune, indiferent de instituția publică, ca angajatul să scrie o cerere să meargă în concediu în sărbătorile fie ele pascale, fie de Crăciun sau altele.

Deci, totuși, iată aici vreau să îmi răspundeți la întrebarea respectivă: de ce au fost impuși? Care a fost scopul ca medicii să fie impuși să scrie cerere, ca, ulterior, revenind la serviciu, să le fie comunicat că ei urmează să părăsească cabinetele lor care sînt în Policlinica Spitalului Clinic Republican, fiindcă clădirea respectivă va trece în gestiunea... da, nu atît în gestiune, cît, mă rog, prin parteneriatul respectiv să treacă în folosința agentului economic care a cîștigat tenderul la prestarea serviciilor hemodializă?

Mulțumesc.

Domnul Andrei Usatii:

Și eu vă mulțumesc pentru întrebare.

La prima parte. Într-adevăr, pleacă în concediu la sărbători, cum ar fi de Crăciun și de Paști, numai nu Policlinica, aici a fost un confuz cred eu, tocmai a fost în secțiile spitalicești în o parte ... (*Vorbește cineva din sală.*) Nu, eu vreau să vă răspund, posibil ca să primiți răspuns la întrebare. Doar în secțiile spitalicești și ajung și la aceea ce spuneți dumneavoastră, datorită faptului că la sărbătorile respective pacienții nu vin la spital și rămîn secțiile doar de urgență și este în plină conformitate și în compliantă cu lucrătorii.

Dînșii deseori roagă că nu se simt bine, neavînd pe nimeni în secție, secția de 60 de paturi, doar ei singuri. Și aceasta se practică de mai mulți ani. Eu am considerat că acesta a fost un lucru bun. Noi nu am lezat drepturile de a avea acces, de a avea calitate, doar pentru a păstra într-o măsură oarecare și niște surse, și a da posibilitate personalului să se odihnească.

Da, ceea ce spuneți dumneavoastră, câteva zile înainte de a transfera Secția Consultativă Specializată de Ambulatoriu, care anterior se numea Policlinică, înainte de a fi transferată în Dispensarul Cardiologic, am sistat pe o perioadă scurtă, ca pacienții să nu fie trimiși din raioane pentru a nu crea incomodități pentru ei. Și această perioadă s-a depășit.

Acum Secția Consultativă Specializată de Ambulatoriu este plasată într-un centru mai bun decât precedentul, s-a reparat, s-a adus tot în condiții foarte bune pentru a activa. Și în edificiul unde a fost plasată fosta Policlinică Republicană, acum Centrul Consultativ, va fi creat un Centru mare de hemodializă cu intrare prin partea laterală, separată, cu acces pentru transport, care vor aduce tur-retur. Iată cam asta a fost situația referitor la ceea ce dumneavoastră ați menționat.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul Zagorodnîi.

Domnul Anatolie Zagorodnîi:

Da, domnule ministru, eu vă mulțumesc pentru explicațiile care le-ați adus. Dar era bine ca să cunoască și medicii, inclusiv din secțiile spitalicești, inclusiv din centrele respective. Fiindcă ajungînd la urechile noastre ca deputați și abordînd această problemă în plenul Parlamentului, nu credeți că o facem noi din propria inițiativă, oricum această problemă a existat, oamenii s-au revoltat și au venit la noi cu acestea ca să sesizăm, inclusiv ministerul, ca să vadă în ce constă problema respectivă.

Eu vă mulțumesc.

Dă Doamne să fie așa.

Domnul Andrei Usatîi:

Imediat, după ce am primit sesizarea de la dumneavoastră, eu am avut câteva întîlniri cu personalul din spital și din Secția Consultativă, am discutat cu ei, permanent am fost printre ei, s-a depășit. A fost o lipsă de comunicare la început, eu aceasta recunosc.

Doamna Liliana Palihovici:

Doamna Domenti a solicitat prezentarea informației referitor la problema abordată de colectivul Secției Consultative a Policlinicii Spitalului Clinic Republican, la care cred că s-a referit numai ce și domnul Zagorodnîi.

Și al doilea subiect, la care ați solicitat informația, a fost prezentarea informației referitor la examinarea cazului ce a avut loc la Spitalul „Sfînta Treime”. Aceasta este din stenograma Parlamentului.

Vă rog, doamnă Domenti.

Doamna Oxana Domenti:

Cu privire la transmiterea în gestiune a activelor Serviciului Hemodializă, la fel, l-am invitat pe domnul ministru.

Domnul Andrei Usatfi:

N-am înțeles.

Doamna Liliana Palihovici:

Întrebarea privind Serviciul de Dializă a fost a domnului Brega, la...

Doamna Oxana Domenti:

De câteva ori, atunci când a fost invitat domnul ministru, am precizat că mă alătur la această invitație și vreau să pun și eu întrebări la acest subiect.

Doamna Liliana Palihovici:

Eu am aici toată informația prezentată de Secretariat. Vă rog...

Doamna Oxana Domenti:

Mă rog, este o eroare tehnică, dar, probabil că, dacă este domnul ministru, îmi va răspunde la întrebări, nu cred că dumnealui va fi categoric împotriva.

Domnul Andrei Usatfi:

Referitor la prima întrebare ce ține de Spitalul „Sfânta Treime”. Acest spital sau deținător al acestui spital este Primăria municipiului Chișinău. Noi am comunicat cu domnul Primar și cu departamentul respectiv care gestionează acest caz și au primit indicațiile noastre pentru a examina și de a lua măsurile de rigoare.

După câte ne-au informat de acolo, ei au luat măsuri administrative și alte măsuri care au fost impuse în acest caz de către Primăria municipiului Chișinău.

Referitor la altă întrebare privind Policlinica sau Centrul Consultativ Specializat de Ambulatoriu, eu am răspuns anterior.

Doamna Liliana Palihovici:

Doamnă Domenti,

Vă rog. Aveți dreptul la două întrebări.

Doamna Oxana Domenti:

Eu am dreptul la 6 întrebări, pentru că am 3 subiecte la care l-am invitat pe domnul ministru.

Vizavi de cazul „Sfânta Treime”. Deci dumneavoastră transmiteți toată responsabilitatea pe municipiu, pe directorul spitalului. Eu vreau să vă întreb, dacă la nivelul Ministerului Sănătății aveți un anumit regulament care reglementează astfel de cazuri, pentru că este, pe de-a dreptul, un caz șocant?

Instituțiile din domeniul ocrotirii sănătății dau vina pe serviciile sociale, spun că instituția medicală nu a mai avut bani cu ce să țină acești pacienți, de aceea, le-a externat într-un astfel de mod.

Eu vreau să vă întreb dacă astfel de situații sînt reglementate? Ce se întîmplă cu pacienții care, într-adevăr, sînt în astfel de situații dificile? Și lucrătorii medicali nu au unde să externeze acești pacienți, pentru că astfel de situații sînt foarte multe.

Și dacă nu există astfel de situații reglementate, atunci vă recomand cu insistență să existe astfel de situații reglementate. Ce se întâmplă cu acești pacienți după ce sînt externați? Fără doar și poate că ei trebuie să ajungă într-un loc sigur și protejat.

Domnul Andrei Usatfi:

Trecem la întrebare și răspuns. Referitor la regulamentul care dumneavoastră l-ați menționat. Există Regulamentul-cadru al Ministerului Sănătății și regulamente instituționale, care sînt elaborate de către proprietarii sau deținătorii acestor instituții.

În cazul de față, este Consiliul Municipiului Chișinău. Ei le transmit și noi le coordonăm. Tocmai acest lucru s-a făcut.

Întotdeauna, în caz de necesități, cînd se modifică o structură sau ceva, se actualizează și aceste regulamente instituționale.

Tocmai în aceste regulamente instituționale se prevăd și măsurile care trebuie să fie întreprinse de către o instituție prestatoare de servicii medicale.

În cazul de față, toată responsabilitatea este pe deținătorul sau fondatorul acestor instituții, care au și regulamentul, au aprobat... E coordonat cu Ministerul Sănătății.

Doamna Liliana Palihovici:

Doamna Domentii.

Doamna Oxana Domentii:

Să înțeleg că acest regulament nu a fost respectat? Și a fost cineva penalizat sau nu pentru acest lucru?

Domnul Andrei Usatfi:

Noi nu ne ocupăm de penalizare. Noi ne ocupăm cu alte lucruri. Toate atribuțiile sînt delegate autorităților publice locale și instituțiilor care gestionează pe loc aceste servicii. De aceea, nu există asemenea pîrghii. Dacă vom obține asemenea competențe...

Doamna Oxana Domentii:

Cum nu aveți? Aveți dreptul să...

Domnul Andrei Usatfi:

Nu.

Doamna Oxana Domentii:

... să propuneți retragerea din funcție a managerilor, să sancționați. Aveți dreptul să propuneți autorităților locale pentru încălcarea anumitor regulamente, domnule ministru. Aceasta este prevăzut în Legea cu privire la...

Domnul Andrei Usatfi:

Competențe suficiente are fondatorul care are toate drepturile și competențele pentru a elibera din funcție, pentru a numi, pentru a sancționa. Tot ce este necesar în acest caz.

Doamna Oxana Domenti:

Dar pentru a transmite în gestiune privată activele instituțiilor medicale din subordinea autorităților publice locale, dumneavoastră aveți toate competențele, iar pentru a penaliza managerii pentru acțiuni inumane, dumneavoastră nu aveți competențe?

Domnul Andrei Usatfi:

Nu este chiar așa...

Doamna Oxana Domenti:

Domnule ministru...

Domnul Andrei Usatfi:

Haideți să fim corecți, nu este chiar așa...

Doamna Oxana Domenti:

Sînteți foarte selectiv în atribuțiile dumneavoastră.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule ministru,

Mai aveți careva lucruri de adăugat? (*Rumoare în sală.*)

La a doua întrebare, doamna Domenti zice, că nu i-ați răspuns. La care? La Spitalul Clinic Republican? Da. Problema abordată de colectivul Secției consultativ-policlinice a Spitalului Clinic Republican.

Doamnă Domenti,

Aveți dreptul să dați replică sau întrebare.

Doamna Oxana Domenti:

Da.

Domnul Andrei Usatfi:

... zic că este rezolvată problema. Secția Consultativă Specializată de Ambulatoriu funcționează în condiții noi, în acele condiții care sînt prevăzute de normele sanitare igienice.

Doamna Oxana Domenti:

Domnule ministru,

Această situație s-a creat în urma acestui proiect de parteneriat public, despre care ne spuneți aici și cu privire la care v-am invitat de nenumărate ori aici, în Parlament.

Inclusiv, vreau să vă zic, să vă amintesc, că prin Hotărîrea Parlamentului din 1 martie 2013, am constatat, citez din această hotărîre: „Parlamentul a constatat că Ministerul Sănătății a inițiat și a întreprins un șir de acțiuni, inclusiv substituirea unor servicii publice cu servicii private de sănătate”. Deci astfel de parteneriate publice despre care vorbeam, Parlamentul a constatat că Ministerul Sănătății nu a avut suportul legislativ necesar pentru astfel de acțiuni și a aprobat... a inițiat aceste acțiuni în condiții de transparență minimă.

Parlamentul v-a obligat, prin această hotărîre, să veniți cu o strategie de dezvoltare a serviciului de sănătate, să ne prezentați care domeniu, ulterior, planificați să transmiteți în gestiune privată, v-a stabilit și un anumit termen.

A trecut un an și jumătate de atunci. Dumneavoastră nu ați prezentat acest document și ați continuat mai departe să transmiteți în gestiune privată activele publice, să substituiți activele publice cu cele private. Iar acum, ne faceți să constatăm un fapt consumat, un fapt care, cu certitudine, este cusut, așa, cu ață, pentru că există foarte, foarte multe dubii față de felul cum a fost implementat acest proiect de parteneriat public – privat.

Eu vreau să vă întreb. Totuși, spuneți anterior că nimic nu s-a investit în acest serviciu. Dar, totodată, dumneavoastră ați anunțat că acest serviciu avea 274 de aparate de hemodializă, în care s-a investit pînă în anul 2009 și în care au fost investite, practic, zeci de milioane de lei.

Aceste active funcționau pînă în 2009 destul de bine. Din 2009 încoace, pînă în 2014, nu ați investit nici un bănuț în acest serviciu, practic, degradîndu-l, așa, conștient, pentru ca să arătați opiniei... și societății că acest serviciu este unul ineficient în serviciul...

Doamna Liliana Palihovici:

Doamnă Domentî,

V-ați depășit timpul deja.

Domnule ministru,

Aveți de răspuns cumva la acest comentariu?

Domnul Andrei Usatî:

Doar încă o dată să reiterez că parteneriatele publice – private vor continua în cadrul legal, nu vom modifica nimic. Cînd Parlamentul va modifica, va opri această lege sau va fi anulată, abrogată, atunci vom opri.

Noi avem priorități pentru cetățeni. Cetățenii așteaptă servicii de radioterapie bune, să nu plece în Turcia, Rusia, Ucraina, Germania, dar să avem aceste servicii acasă. Am inițiat și acest parteneriat care va fi realizat în acest an și va da posibilitate ca pacienții să se trateze și în caz de radioterapie modernă tot aici, la noi, la Chișinău.

La hemodializă nu am ce adăuga nimic.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule ministru,

Vă mulțumesc.

Ultimul punct din ordinea de zi de astăzi...

Mulțumesc, domnule ministru.

Declarații.

Domnul Petrenco s-a înregistrat cu o declarație. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Grigore Petrenco:

Уважаемые коллеги!

Конечно, как говорится, «ложка дорога к обеду». Дебаты по Соглашению об ассоциации с Европейским Союзом должны были быть вчера, но мы видели, что вместо серьезного обсуждения правящее большинство вчера организовало шоу и съемку очередных своих предвыборных роликов.

Поэтому буду выступать сегодня, и буду обращаться к тому правящему большинству, которое сегодня отсутствует. Мы видели их вчерашнее отношение к альтернативной точке зрения. Мы видим, что, видимо, они стали уже самыми настоящими европейцами и их ничего вообще не интересует, в том числе позиция, которая с ними не совпадает.

Конечно, все аргументы «за» и «против» уже давно известны, и мы друг друга не можем убедить. Но на сегодняшний день, на первый день после ратификации, не только вы – послушное парламентское большинство, находящееся на службе у олигархов, но и весь молдавский народ, над которым вы не прекращаете издеваться уже почти 5 лет, должны знать, за что вы проголосовали.

Первое. Вы проголосовали за практически полный отказ от суверенитета страны, который по праву принадлежит народу Молдовы, и передали его брюссельским чиновником. Именно так. Потому что в соответствии с предлагаемым и утвержденным, уже ратифицированным, Соглашением об ассоциации мы обязуемся выполнять десятки и сотни директив Европейского Союза, не имея возможности на них влиять. Если у стран – членов Европейского Союза такая возможность есть, то у Молдовы нет даже перспективы ее получить. Она просто не заложена в соглашении. Нам не предложили статус парных партнеров в рамках ассоциации, нам навязали статус недогосударства – очередной колонии нового типа западных держав. Именно за это вы проголосовали вчера, и именно это вы вчера легитимизировали.

Второе. Вы проголосовали за фактически добровольный отказ от большей части восточного, традиционного рынка сбыта молдавской продукции, получая взамен лишь фикцию возможного доступа молдавских товаров и услуг на рынок стран ЕС.

Бездарно и глупо потеряв одно – а вам открыто говорили и говорят, что зона свободной торговли с Европейским Союзом приведет к утере зоны свободной торговли с Россией, – вы приобрели мизерные квоты на беспошлинный экспорт сельхозпродукции, тысячи и тысячи других преград в виде технических регламентов и норм.

Это однозначно приведет к банкротству многих еще оставшихся в живых сельхозпроизводителей, и не только, к росту безработицы, к окончательному захвату молдавского рынка продукцией европейских производителей.

Третье. Вы проголосовали вчера за фактический раскол страны. Вашими руками европейские бюрократы и стоящие за ними представители западного крупного капитала пытаются втянуть Молдову в геополитическую войну. Вашими руками они раскалывают Республику Молдова, ее многонациональное общество, и раскалывают не только по Днестру.

Мы знаем, чем обернулось навязывание со стороны руководства Европейского Союза и Соединенных Штатов Америки соглашения об ассоциации для Украины: дестабилизацией, расколом украинского общества, гражданским противостоянием – фактически войной, дезинтеграцией страны, приходом к власти под европейскими знаменами откровенных фашистов.

Неужели украинский опыт ничему нас не может научить? Неужели ради перспективы разворовать очередные обещанные многомиллионные гранты и кредиты вы готовы пойти на раскол страны и потерю ее государственности? Но именно за это вы вчера и проголосовали.

Четвертое. Не тешьте себя иллюзиями о народной поддержке. Вы, так же как, и в прошлом году, согнали, заставили фактически многих госслужащих со всей республики приехать в центр Кишинева якобы выразить вам свою поддержку. Вы представляете не народ, а тех, кто этот народ целенаправленно уничтожает и унижает. Перефразируя революционного классика, учитывая вчерашний фарс, хочу вам сказать: вы окончательно скомпрометировали парламентаризм, превратив его в учреждение растерянной болтовни и законодательной обструкции. Вы усыпляете фикцией гражданского равенства и политических прав, но вы отнимаете возможность реализовать эти права. Вы лишили молдавских граждан права решать свою судьбу, права на волеизъявление, право на референдуме определять внешне политический вектор развития государства.

Более 120 лет тому назад один из социал-демократов того времени писал: «парламентаризм есть такая правительственная система, при которой у народа является иллюзия, будто он сам управляет делами страны». В буржуазном обществе, чем значительнее становится масса общественного богатства, тем меньшим и меньшим числом личностей оно присваивается. То же происходит и с властью. По мере того, как растет число избираемых правителей, действительная власть сосредотачивается, и становится монополией все меньшей и меньшей группы личностей.

Ничего, судя по всему, за эти два столетия не изменилось. Вы – меньшинство – навязываете свою волю большинству народа. Еще никогда это не заканчивалось добром.

Уверен, что этот парламент войдет в историю как парламент национального позора и предательства.

Спасибо!

Doamna Liliana Palihovici:

Declar ședința închisă.

Următoarea ședință va începe mâine, la ora 10.00.

Ședința s-a încheiat la ora 14.38.

*Stenograma a fost pregătită spre publicare
în Direcția generală documentare parlamentară
a Secretariatului Parlamentului.*